

ANUL XXII -NR. 30 (946) - 21 IULIE 1973

flacăra

operația
«filtru total»

Libăria Municipală Doina
SALA DE LECTURA

Ilie Năstase:

«adevărata mea perioadă mare încă n-a început»

mica publicitate de acum trei decenii

speculă cu morminte?!

o evadare ca în romane

oameni cutremurați-vă!

laudă
pământului românesc

DIN RĂSPUNSUL COMITETULUI EXECUTIV AL CONSILIULUI POPULAR AL JUDEȚULUI MARAMUREȘ

Răspundem scrisorii dumneavoastră nr. 98/12 mai 1973 și articolului intitulat «Înțelegere, nu bani!», apărut în Flacăra nr. 20 din 12 mai a.c.

Ne exprimăm pe această cale mulțumirile noastre pentru preocuparea revistei privind tratarea unor aspecte din județul nostru.

Conținutul articolului a fost analizat de către un colectiv format din cadre de partid, de stat, economice, organizații de masă și organele comunale, apoi de Secretariatul Comitetului județean P.C.R. și biroul permanent al Consiliului popular județean.

Concluziile desprinse din analiza articolului și măsurile pe care preconizăm să le luăm sint următoarele:

Articolul prezintă preocupări ale populației din comuna Băiuț, preocupări care, de altfel, nu ne sint străine nici nouă. Printre acestea, cea mai de seamă se referă la activitatea economică — mineritul. Informațiile culese de autorul articolului cu privire la «nerentabilitatea zăcămintului», și ca atare, la lipsa de preocupare a unor organe, ignoră realitatea. Mina Băiuț, alături de celelalte unități miniere din județ, înregistrează, an de an, indicatori economici tot mai ridicați, cu tendință de creștere și în viitoarele etape. A da un asemenea verdict și mai ales a-l publica în coloanele unei reviste nu pare deloc mobilizator. Firesc era ca înainte de a formula o asemenea concluzie autorul să se fi consultat cu organele județene, care cu siguranță că puteau să-i furnizeze nenumărate date care să-l convingă.

Pe drumul județean Tîrgu Lăpuș-Cavnic, singurul circulaibil în tot cursul anului, în perioada 1965-1971 au fost executate lucrări de investiții de 9,2 milioane lei, recondiționându-se 12 kilometri de drum și modernizându-se 2,2 kilometri. În 1972 lucrarea a fost scoasă din planul de investiții aprobat județului nostru. Totuși am continuat modernizarea drumului folosind veniturile bugetului județean.

În 1975 se va termina executarea îmbrăcăminte asfaltice până la intrarea în comună, urmînd ca în anii 1976-1980 să se execute cea de-a doua legătură cu Baia Mare — prin Rotunda-Cavnic.

Construirea unui club sau cămin cultural în Băiuț este oprită de H.C.M. 884/1972. Cu toate acestea s-au făcut intervenții repetate, solicitîndu-se de la Consiliul Central al Sindicatelor alocarea sumei de 300 000 lei pentru îmbunătățirea condițiilor de desfășurare a activității culturale în comună. Cu toate insistențele noastre și ale Consiliului sindical județean nu s-au alocat aceste fonduri. Pe măsură ce va fi posibilă investirea de fonduri pentru investiții neproductive, vom căuta soluționarea problemei.

După cum vedeți, toate cele sesizate în articol sint lucruri binecunoscute de noi. Dar nu de înțelegere este vorba aici, ci de fonduri efective, de ordinul milioane care vor trebui investite la Băiuț. Pe plan local am încercat soluționarea în limita posibilităților noastre materiale. Vă mulțumim anticipat atît pentru eventualul dumneavoastră ajutor de viitor cît și pentru preocuparea manifestată pentru problemele oamenilor din județul nostru.

Gheorghe Blaj
Președintele Comitetului Executiv al Consiliului popular județean Maramureș

FIULE, ÎNTOARCE-TE ACASĂ!

Subsemnații Popa Vasile și Popa Maria, domiciliați în orașul Piatra Neamț, strada Putnei nr. 16, venim la dumneavoastră cu rugămintea fierbinte de a ne acorda sprijinul necesar pentru a reuși să putem da de urma fiului nostru Popa Constantin, dispărut din sinul familiei fără nici un fel de urmă de la începutul lunii aprilie a.c.

Fiul nostru era elev în anul II la Centrul de

chimie Piatra Neamț. Se descurca destul de bine cu cartea, iar din punct de vedere al disciplinei nu am avut niciodată ce-i reproșa. Sintem o familie de muncitori, trăim din munca noastră cinstită și am căutat toată viața să asigurăm copiii noștri cele mai bune condiții de trai.

Feciorul nostru Constantin, la școală ca și acasă, așa cum am mai spus, avea o comportare bună. Nu știm ce l-a determinat să ne părăsească. Nu știm unde s-ar fi putut duce și din ce ar putea să trăiască în acest moment. Am făcut numeroase apeluri, peste 20, la diferite organe, cu rugămintea de a ne da o mină de ajutor în găsirea copilului nostru.

Ne-am adresat în mod special Inspectoratului Constanța, al Ministerului de Interne deoarece ni s-a spus de către cîteva cunoștințe că ar fi fost văzut pe litoral. Nu am primit nici un răspuns de la Constanța, deși noi avem convingerea că el s-ar putea afla numai acolo.

Vă rugăm cu toată durerea unor părinți care nu mai au liniște zi și noapte să ne dați o mină de ajutor prin revista «Flacăra», ca să înțelegă cei care probabil l-au angajat cumva pe copilul nostru, sau care-l țin ascuns fără să manifeste simțul răspunderii pentru ceea ce fac, că trebuie să ne ajute și ei, să ne comunice unde este să ne ducem să-l luăm.

Vă mărturisim în incheiere că el nu a avut nici un motiv ca să plece de acasă, noi nu l-am persecutat, nu l-am bătut, între el și celălalt băiat apropiat de vîrsta lui n-am făcut nici o diferență, de aceea îl așteptăm ca să revină în mijlocul familiei noastre.

Sintem convinși că ne veți sprijini și că foarte curînd familia noastră își va regăsi liniștea de altădată.

Maria și Vasile Popa
Piatra Neamț
str. Putnei nr. 16

MINISTERUL AGRICULTURII, INDUSTRIEI ALIMENTARE ȘI APELOR, DEPARTAMENTUL AGRICULTURII DE STAT

În legătură cu articolul «Niște valori netrecute în scripte», apărut în nr. 20/1973 al revistei dumneavoastră, vă facem cunoscut următoarele:

Problemele critice semnalate corespund realității și ele ne erau cunoscute. Dealtfel, în mod deliberat noi am orientat consfătuirea de lucru pe o linie de analiză critică. Am dorit să scoatem la iveală toate neajunsurile și să cristalizăm obiectivele în domeniul grădinițelor de copii ale I.A.S.

În acest sens, articolul publicat de «Flacăra» ne este și el de un real folos.

Referitor la atitudinea total necorespunzătoare a directorului de la I.A.S.-Peștera, județul Constanța, față de necesitățile grădiniței de copii, vă informăm că i-am atras atenția în scris și i-am cerut să ne răspundă, îndeosebi prin fapte, în legătură cu felul cum înțelege să soluționeze sarcinile de ordin social. Vom urmări și la fața locului comportarea sa.

Acordînd întreaga atenție cuvenită problemelor cu caracter social, Departamentul agriculturii de stat și-a propus o serie de obiective în domeniul extinderii și îmbunătățirii activității rețelei grădinițelor de copii.

Considerăm util a vă face cunoscut că eforturile noastre pentru a extinde numărul și capacitatea grădinițelor de copii ale I.A.S. — ceea ce corespunde unor necesități extrem de presante — găsesc receptivitate la Ministerul Educației și Învățămîntului, dar nu în egală măsură și la Ministerul Finanțelor.

Director,
Înginer Gh. STREJAN

DESFIINȚAȚI DRUMUL BIROCRĂȚIEI!

Scriu aceste rînduri la rubrica «Flacăra la dispoziția dumneavoastră» cu speranța că vor fi citite și de cei vizați.

Mă numesc Badea Dumitru și am domiciliul în satul Chirca, com. Mogoșani, județul Dim-

bovița. Sint membru cooperator în C.A.P. de la începutul anului 1952 și de la data cînd m-am înscris în colectiv am muncit zi de zi, înțelegînd că este nevoie de mine acolo. Din anul 1968 m-am îmbolnăvit de cord azmatic dar am muncit în continuare ca paznic de noapte pînă în anul 1970, cînd din motive de sănătate nu m-am mai putut brezentă la serviciu. Am fost internat la Spitalul din Găești și comisia medicală m-a propus pentru pensionare cu dosarul nr. 4595/1971 în 4 iunie și aprobat de adunarea generală a C.A.P. Sint pensionat medical, dar nu primesc nici un drept bănesc de la C.A.P. sau de la Asigurațiile Sociale.

Filiata Casei de pensii-Dîmbovița, prin decizia nr. 4822/29 octombrie 1971, îmi respinge cererea de înscriere la pensie de invaliditate deoarece nu am fost internat în spital pînă în anul 1970. Precizez că din anul 1968 pînă în 1971 am urmat tratament la dispensarul comunei de unde mi s-au prescris medicamente. Mi s-a cerut de la Prevederile sociale-Dîmbovița să trimit acte cu evidența tratamentului medical de la dispensarul comunei.

Dispensarul mi-a eliberat acte în care s-a precizat că sint bolnav din 1965 și boala s-a agravat în anii 1968-1970 și că am urmat tratament riguros.

Actele au fost trimise la Filiala Casei de pensii, aceștia afirmînd că are să-mi trimită pensia cînd expediez actele, dar nu s-a rezolvat nimic pînă în prezent.

Ce părere au tovarășii de la sus-numita filială?

Dumitru Badea
satul Chirca, com. Mogoșani

DE LA MINISTERUL MUNCII DIRECȚIA PENTRU ELABORAREA ȘI COORDONAREA SISTEMULUI DE SALARIZARE

La adresa dumneavoastră nr. 118/1973 și în legătură cu scrisorile «De trei ani așteptăm un drept ce ni se cuvine» și «Cu sprijinul Comitetului județean Argeș al P.C.R., Consiliul județean al sindicatelor ne răspunde», publicate la rubrica «Flacăra la dispoziția dumneavoastră», vă comunicăm următoarele:

Un colectiv format din delegați ai Ministerului Muncii, Ministerului Sănătății și Consiliului Central al Uniunii Generale a Sindicatelor din România s-au deplasat la Combinatul petrochimic-Pitești pentru analizarea problemelor semnalate și au constatat următoarele:

Sporul la salariu pentru condiții vătămătoare se acordă în conformitate cu reglementările în vigoare numai unor salariați (conducătorilor electrocar și manipulanților) de la depozitul de sulf.

Maiștrii, operatorii șefi, operatorii și mecanicii, inclusiv maistrul Pașol Florin, autorul scrisorii, au primit pînă în prezent sporul în cuantum integral în mod greșit, intrucît aceștia lucrează numai o parte din timpul programului lor de lucru la locurile de muncă unde noxele depășesc concentrația maximă admisă (banda transportor și depozitul de sulf).

Pentru acordarea corectă a acestui spor, în conformitate cu normele în vigoare și a regulamentului de acordarea sporului la salarii pentru condiții deosebite de muncă, s-au dat indicații compartimentului de specialitate din combinat să întocmească și să supună spre aprobare Comitetului oamenilor muncii lista cu persoanele și cuantumul de spor ce se cuvine fiecăreia în funcție de timpul efectiv lucrat în condițiile care justifică acordarea sporului.

În ceea ce privește acordarea concediului suplimentar de odihnă și încadrarea în grupele I și II de muncă în vederea pensionării, la care se fac referiri în scrisorile publicate, menționăm următoarele:

Stabilirea locurilor de muncă cu condiții deosebite la care se acordă aceste drepturi se face, în conformitate cu H.C.M. nr. 1149/1968 și H.C.M. nr. 1061/1968, de către Ministerul Muncii, Ministerul Sănătății și acordul Uniunii Generale a Sindicatelor din România, numai la propunerea ministerelor.

Pentru instalația de desulfurare, care face obiectul scrisorilor, Ministerul Industriei Chimice nu a făcut propuneri Ministerului Muncii. Dealtfel, din analiza efectuată la fața locului, de către colectivul de specialiști menționat

mai sus, a rezultat că instalația se află în aer liber, noxele sint sub concentrația maximă admisă și că deci condițiile de muncă nu sint de natură să se încadreze în criteriile de acordare a acestor drepturi conform hotărîrilor menționate.

Față de cele de mai sus, nu se justifică acordarea celor solicitate în scrisoare.

Director
Înginer A. Burla

O SOLICITARE PLINĂ DE BUN-SIMȚ ȘI DE LOGICĂ

Un grup de părinți din București vă aduc la cunoștință următoarele:

În sesiunea iunie-iulie 1973 copiii noștri au susținut examenul de admitere pentru anul I la Liceul «Mihai Viteazul» din București.

Datorită condițiilor deosebite pe care le-a creat partidul pentru învățatură, cît și muncii deosebite depuse de candidații înscrși la concurs, media minimă de admitere a fost de 8,70 fapt nemaîntîlnit la nici un liceu din Capitală.

Copiii care au obținut medii sub 8,70 sint copii care în cursul școlii generale au fost în permanență premiați și au o pregătire temeinică pe care desăvîrșind-o vor putea deveni cadre de nădejde necesare societății noastre.

Față de această situație creată, părinții și copiii necăjiți, cunoscînd grija permanentă pe care o poartă partidul tineretului studios, vă roagă să sprijiniți cererea noastră pentru înființarea unei clase la Liceul «Mihai Viteazul», pentru ca acești copii să-și poată continua drumul studios pe care au pornit și năzuiesc.

Menționăm că, întrebată de noi, conducerea Liceului «Mihai Viteazul» a declarat că este de acord cu înființarea unei noi clase, avînd condiții asigurate. În acest sens, direcția liceului a făcut propuneri pe linie didactică, avînd în vedere valoarea ridicată a candidaților rămași în afară.

Menționăm că prin înființarea unei clase urmează să fie cuprinși elevii care au obținut medii între 8,60 și 7,80 la examenul de admitere, medie foarte ridicată în comparație cu alte licee unde s-a intrat cu media 6.

Conștienți de faptul că această cerere se încadrează în normele de echitate și etică socială, ne exprimăm convingerea și speranța că necazul nostru va găsi sprijinul și înțelegerea cuvenită.

Vă mulțumim un grup de părinți.
București, 16 iulie 1973

Mariana Kantar, P. Rusen, I. Culinescu, Nicolae Damian, G. Dumitrescu, Teodora Georgescu, Eugen Enciu.

ÎNOTUL ESTE O NECESITATE ÎN MENTINEREA SĂNĂȚĂȚII ȘI VITALITĂȚII OAMENILOR VÎRSTNICI

Intrucît inotul este o necesitate pentru menținerea în funcție continuă a aparatului locomotor, acest sport este peste tot recomandat de specialiștii gerontologi și reumatologi oamenilor mai în vîrstă. În mod regretabil însă bazinele acoperite din București stau în majoritatea covîrșitoare a anului la dispoziția aproape exclusivă a unui cerc relativ restrîns de sportivi de performanță.

Propunem: pînă cînd orașul București va avea un bazin de inot destinat publicului larg Consiliul Național pentru Educație Fizică și Sport, întreprinderea de exploatare a bazelor sportive din București și Clubul sportiv municipal București să ia măsuri de pe acum ca începînd cu sezonul de toamnă și pînă la sfîrșitul primăverii bazinele acoperite din București (Floreasca, 23 August etc.) să stea la dispoziția publicului alternativ pentru cîte o zi din săptămîna de la orele 8 pînă la orele 20 pe bază de bilete de intrare, asigurîndu-se în aceste zile o temperatură mai ridicată a apei decît cea prevăzută pentru sportivii de performanță.

Un grup de pensionari pentru care semnează
Viorel Cristescu
București, str. Dionisie Lupu nr. 53

săptămîna politică

cînd vine august

Cînd vine august, vara este înaltă, ziua ne ține îndelung sub vipiile sale de foc, trupul și spiritul nostru stau într-o lungă alianță cu lumina, mai bogată ca oricînd și mai învăluitoare. Nu poți să nu asociezi în august aceste două elemente: înalta lumină a verii și eliberarea patriei. Am citit în mai multe rînduri cum s-a desfășurat în acele zile insurecția, i-am învățat cu sîrguință etapele, i-am desprins semnificațiile, i-am analizat importanța. Dar ceva intim tot ne scapă. Poate nuanța luminoasă a lunii august, poate întinderea zilelor, poate căldura lor. Ne scapă ceva din acel august, biografia cezurilor, biografia dimineților sau a după-amiezilor, viața care nu se păstrează numai în evenimente, ci în aerul zilei. Eroismul fierbinte al celor ce s-au luptat atunci avea ceva și din căldura lui august. Și acest lucru ni-l amintim acum. Ca să intri în timpul istoric trebuie să cunoști timpul diurn. Ca să intri în timpul lui August '44, trebuie să cunoști și timpul lui august '73. Intrăm în fiecare din acele zile de august, prin felul omenesc și sănătos în care ne trăim zilele acestei veri.

O patrie are un destin frumos cînd se eliberează în plină vară. România s-a eliberat în august, o lună, cum spuneam, luminoasă ca însăși ideea de eliberare. Desigur, așa a vrut istoria, dar pentru că s-a întîmplat așa, noi nu ne mai putem imagina decît un anotimp luminos pentru eliberarea unei patrii. Anotimpuri luminoase, anotimpuri de eliberare, anotimpuri prielnice.

Acum iulie se înclină spre august, acum țara se pregătește pentru august. Importanțele realizării ale României sînt ca toate aceste luni care se pregătesc pentru August. Politica României, cea internă și cea externă sînt prilej de sărbătorire în august. Nu putem să uităm că în lumina acestei veri a strălucit, mai luminoasă ca oricînd, o mare promisiune de pace peste Europa, o promisiune la care România aduce câteva elemente concrete și de mare importanță pentru ca ea să fie adevărată.

Vom sărbători 23 August sub această lumină de vară și sub această lumină de pace.

Dinu FLĂMÎND

PERMANENȚA INIȚIATIVEI

A fi tînăr viața întregă înseamnă să trăiești neînterupt în efervescența muncii creatoare, a ideilor novatoare, să fii generator de idei, să ai inițiativă, să fii flăcăruie vie în universul uman.

Dar ideile noi, inițiativele nu se nasc decît acolo unde fierbe viața. În fabrici, în uzine, pe șantiere, pe ogoare, în laboratoare, peste tot unde se concep și se creează bunuri materiale și spirituale.

A da permanență inițiativei, creației, a crea condiții pentru fructificarea tuturor propunerilor cu valoare este unul din cele mai importante acte politice, organizatorice și cultural-sociale, este o expresie vie a democrației socialiste și a respectului față de personalitatea omului, indiferent în ce sferă de activitate lucrează.

Prin politica Partidului Comunist Român de atragere a întregului popor la conducerea economiei, științei și culturii sînt create condiții de stimulare a inițiativei, a participării efective a oamenilor, în fazele principale ale actului de decizie: concepție, organizare, realizare și finalizare.

În prezent țara întregă participă la fundamentarea planului unic al economiei naționale pentru anul 1974 și perspectiva anului 1975.

Este unul din cele mai minunate prilejuri de reflecție și chibzuință, de dimensionare judicioasă a forțelor și mijloacelor materiale, economice, financiare și umane.

Acum se revarsă ca un torent viu o bogăție de inițiative și propuneri, de sugestii, critici și observații, de acțiuni concrete și de perspectivă — și toate atestă sentimentul de stăpîn și producător al întregului nostru popor, dorința sa fierbinte de a concentra asupra producției tot ceea ce este necesar ca planul să fie realizat ritmic, pe sortimente și la parametri calitativi și de competiție.

Același sentiment de participare conștientă la gospodărirea treburilor statului în ansamblul lor îl reținem cu bucurie cînd examinăm gîndurile și propunerile făcute de cetățenii patriei în sesiuni ale consiliilor populare, adunări ale cooperativelor agricole de producție, adunări cetățenești, în toate locurile unde oamenii muncesc și creează.

Poate nicidecum nu se pune mai acut problema de a acorda maximum de respect și prețuire cuvîntului omului muncitor ca acum.

Cuvîntul omului harnic e cuvînt de aur. El îl rostește rar, dar întotdeauna cu teime.

Cuvîntul lui exprimă frumusețea muncii, îndrăzneala gîndului, judecata dreaptă, simțul realității. Cuvîntul omului muncitor nu e niciodată resemnare, blazare, ci el este săgeată în timp, dîrzenie, triumf.

«Ce-am zis, vorbă să fie, vorba-n vînt să nu rămîie». Unirea gîndului cu fapta e bucuria vieții lui și a colectivului în care lucrează.

Omului muncitor îi place finalitatea, dar de fiecare dată cînd a terminat o lucrare se gîndește la alta mai complexă, mai măreață.

Există emulația autodepășirii permanente care acționează din frumusețea demnității profesionale.

Fiii tind să-și depășească părinții, și elevii — profesorii. Cu cit fiecare om va participa mai activ la tezaurul de idei al țării cu atît vom fi mai bogați.

Ideile, propunerile, inițiativele, oricît de valoroase ar fi, pot pieri dacă nu sînt primite și prețuite cu grija și răspunderea cuvenite.

Cunosc, de pildă, o metodă eficientă a Comitetului județean de partid Marureș.

După ce se ascultă organizat părerile oamenilor de către forurile competente, la un timp — două săptămîni, cel mult trei — toți factorii de răspundere se prezintă cu soluții finalizatoare în timp și pe locuri de muncă pentru toate propunerile, în fața oamenilor care le-au făcut.

Apoi, din nou, se ascultă părerile oamenilor și se nasc noi probleme — care sînt primite spre rezolvare cu aceeași înaltă răspundere. Și astfel, dialogul oameni-factori de conducere este o permanență a vieții — dialog pe care secretarul general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu, l-a instituit ca metodă de conducere comunistă a societății noastre.

A venit timpul cînd trebuie considerată intolerabilă și extirpată atitudinea acelor cadre de conducere care nu au răbdare să asculte părerile omului, nu le prețuiesc propunerile, tergiversează realizarea lor și pină la urmă le dau uitării.

E dureros cînd auzi oamenii exprimîndu-se: «Eu vorbesc, eu aud, nimeni nu ia în seamă cele ce spun».

Desigur, există tendința de a alege drumul cel mai scurt și de a împinge totul pe verticala conducerii și aceasta se întîmplă pentru că la nivelul șefului de echipă, al maistrului, al brigadierului, al șefului de secție, al directorului nu se acționează totdeauna cu fermitatea și eficacitatea necesară.

Mai există o boală care a devenit cronică — această boală poartă numele «planuri de măsuri».

Planurile de măsuri sînt necesare, sînt o metodă eficientă de lucru, dar numai în faza inițială.

Este de asemenea firesc ca pe parcurs să li se aducă anumite corecturi — dar nu întocmind alte planuri de măsuri, ci țînînd seamă de cel inițial.

Cunosc cîteva șantiere unde aproape în fiecare lună se face cîte un plan de măsuri pentru realizarea planului de măsuri care nu fusese realizat în luna trecută — fie de către beneficiar, fie de către constructor, fie de către proiectant.

Cui servește această literatură a ireponsabilității? Cui servește birocrațismul verbal ce curge cu fel de fel de argumente ale incompetenței în ședințe prelungite?

Cu toții am urmat școala planurilor cincinale, parcurem vertiginos revoluția industrială, dezvoltăm inițiativă, spiritul creator și participativ al întregului popor la conducerea treburilor țării. Tuturor acestor transformări pe care le trăim trebuie să le asigurăm ca factor vital disciplina și răspunderea fiecăruia la locul său de muncă, în aria de probleme pe care are misiunea să le rezolve.

Pentru a da permanență inițiativei oamenilor muncii este imperios necesar ca toate propunerile și sugestiile lor, toate criticile să fie luate în seamă și rezolvate.

A venit timpul ca funcționarea perfectă a vieții economice și sociale, în ritmul și sincronizarea cerute de legile statului nostru, să acționeze peste tot, și cuvîntul oamenilor — înțelepciunea colectivă — să fie întotdeauna socotit ca lege supremă. Aceasta ne-o cere partidul, acesta este exemplul pe care-l avem în fiecare clipă din partea conducătorului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Gheorghe NĂSTASE

MĂSURI ÎNTELEPTE

«Explozia agricolă» care se produce în toate țările cu agricultură dezvoltată sau în curs de dezvoltare, prin introducerea pe scară largă a cuceririlor revoluției tehnico-științifice contemporane, se concretizează îndeosebi în zootehnicizarea producției agricole. Zootehnia a devenit și devine ramură prioritară a oricărei agriculturi moderne, nivelul ei de dezvoltare constituind unul din indicatorii intensității și industrializării agriculturii.

Valorificarea superioară a resurselor productive din agricultură prin intermediul zootehniei determină nu numai modernizarea structurii producției agricole, ci și modernizarea consumului alimentar al populației, prin creșterea ponderii proteinelor animale în disponibilitățile alimentare de proteine pe cap de locuitor. În ultimele două decenii, în majoritatea țărilor europene dezvoltate, ponderea proteinelor animale în consumul alimentar a crescut de la 40%—50% la 60%—70%, atîngînd în Suedia și Danemarca, în R.F. Germania 65,6%, în Franța 62%, în Anglia 61,4% etc. Multiplicarea exemplelor n-ar face altceva decît să confirme tendința enunțată mai înainte.

În această ordine de idei, Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Comunist Român, a Consiliului Suprem al Dezvoltării Economice și Sociale a României și Consiliului de Miniștri, adoptată în ședința comună din 13 iulie 1973, are o profundă semnificație socială. Aplicarea la scară națională a complexului de măsuri preconizate va determina într-un timp relativ scurt tocmai intensificarea ritmului de sporire a producției animale, îndeosebi a celei de carne din categoriile deficitare și corespunzătoare structurii moderne în consumul de carne, în scopul asigurării unei alimentații raționale populației noastre. Experiența acumulată în conducerea planificată, pe baze științifice, a economiei noastre socialiste atestă, fără tăgadă, rolul prețurilor stimulativ în sporirea producției oricărui produs, mai ales a celor animale. Or, menținerea unor prețuri de contractare și achiziție care nu acopereau cheltuielile de producție nici chiar în unitățile agricole cu rezultate bune, nu era de natură să cointerezeze producătorii agricoli la obținerea unor producții mai mari de carne. În sectorul cooperatist al agriculturii, de pildă, ia carnea de bovine, porcine și chiar ovine, veniturile realizate pe calea contractărilor și achizițiilor de animale nu acopereau întotdeauna cheltuielile materiale de producție. Nu întîmplător s-a ajuns la situația paradoxală că odată cu sporirea producției de carne sporeau pierderile și se micșorau veniturile obținute de unitățile agricole și de membrii cooperatori. Devenise clar că vechiul nivel al prețurilor de contractare la animale se transformase într-o frînă în calea sporirii efectivelor de animale și a produselor animale. În acest context devine explicabilă și o anumită tendință de înlocuire a metodelor economice prin cele administrative de conducere a agriculturii, planificarea efectivelor de animale și a producției animale fiind subordonată unor decizii formale, nerealiste.

Desigur că societatea, chiar cînd are nevoie de o cantitate sporită de produse animale, nu este obligată să suporte orice costuri de producție, cauzate uneori de risipă și nepricepere în gospodărirea fondurilor de producție. Tocmai de aceea fixarea nivelului prețului de contractare în funcție de cheltuielile sociale de producție, cărora li se adaugă un anumit grad de rentabilitate (calculat pentru etapa de față la 10%), reprezintă o măsură de strictă oportunitate bazată pe analiză științifică, realistă, a stărilor de lucruri din zootehnie și merită să creeze stimulentele materiale necesare pentru sporirea în ritm și mai intens a producției de carne, astfel ca să satisfacă nevoile mereu sporite ale consumatorilor.

Repose în funcția lor de pîrghie de conducere planificată în domeniul producției de carne, noile prețuri, atît prin nivel cit și prin corelare, sînt de natură să optimizeze însăși modernizarea structurii efectivelor de animale producătoare de carne, înscirînd zootehnia noastră pe orbita de evoluție a zootehniei mondiale. Avem în vedere sporul de preț mai mare la tineretul bovin (în comparație cu celelalte specii de animale și chiar în comparație cu bovinele adulte). Vom mai nota faptul că măsurile preconizate pentru creșterea și îngrășarea porcilor în greutate de 101—120 kilograme precum și a tineretului ovin în vîrstă de pină la 1 an (prin nivelul mai ridicat al prețului și al sporului de preț) se îndrează în aceeași parametri impuși de adaptarea ofertei la preferințele cererii consumatorilor de carne și de necesitatea realizării unei eficiențe economice ridicate în aceste ramuri de producție animalieră.

O semnificație economică similară majorării prețurilor de contractare la carne o are acordarea de prime pentru creșterea anuală a livrărilor de lapte la fondul central al statului, mai ales dacă avem în vedere că realizăm astăzi numai circa jumătate din randamentul obținut pe vacă furajată, dacă ne comparăm cu țările cu zootehnie dezvoltată.

Prin contribuția pe care o aduce la întărirea relațiilor economice care stau la baza alianței dintre clasa muncitoare și țărănimă, hotărîrea privind majorarea prețurilor de contractare la animale are o profundă semnificație politică. Asigurînd un echilibru corespunzător și o unitate între diferitele sectoare de activitate, ca o condiție hotărîtoare pentru mersul înainte al societății românești contemporane, ea corespunde intereselor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, ale întregului nostru popor.

Majorarea prețurilor la contractări și achiziții a făcut necesară și reasezarea prețurilor cu amănuntul la unele sortimente de carne și produse din carne. Ceea ce reține atenția este grija partidului și statului de a compensa cheltuielile suplimentare pe care urmează să le suporte populația. Practic, aceasta înseamnă că populația nu numai că nu va suporta în fapt majorarea, dar va avea chiar și un venit suplimentar de peste 300 de milioane lei. «Am considerat că este bine să procedăm în felul acesta — preciza tovarășul Nicolae Ceaușescu — avînd în vedere atît necesitatea dezvoltării zootehniei, cît și faptul ca aceste eforturi să nu fie suportate de oamenii muncii».

Profesor doctor inginer Oprea P ARPALĂ
decanul Facultății de economie agriculturii

FLACĂRA PE ȘOSELELE ȚĂRII

Circulație bară-n bară
pe șoseaua Ploiești-București.

OPERAȚIA «FILTRU TOTAL»

Reporterii noștri vă relatează desfășurarea unei noi misiuni de control rutier întreprinsă de echipele Direcției circulației.

JURNAL DE BORD

1. E ȘI NORMAL

Așa cred unii. Ba o și spun liniștiți, făcându-ne să înțelegem că nu e vorba de o replică aruncată la întâmplare, ci de o mentalitate. Acea de a și se părea firească orice încălcare a legilor stabilite.

Ivan Gheorghe: «Dacă eu mă asigur mai bine cu văzul, ce să mai semnalizez?»

Conducătorul autoturismului «Skoda»-4-B-8361 intră de pe un culoar pe celălalt fără să semnalizeze. Oprit, el explică: «E și normal. De pe trei culoare se trece pe două. Se trece automat.» (!)

La Chitila, Marin Unței ne iese în cale cu plin: pe bicicletă poartă doi copii. Unul

Marin Unței: «Așa sintem noi, avem damblaua bicicletei.»

pe cadru, altul pe portbagajul roții din spate. Vin de la gîrlă; am băut două-trei beri. Buletinul? N-are. L-a pierdut de două săptămîni. S-a dus la o bere, două și cînd a ajuns la alimentară (!) nu mai avea buletinul. Dacă are vreun act la el? Nu. De unde să aibă el acte? Nici certificat de naștere? Nimic! L-am pierdut și pe el. Păi cum? E, uite-așa. E și normal. Domn' șef, imi permiteți s-aprind și eu o țigară de la dumneavoastră?

2. NUMAI PENTRU ATÎT?

Așa se minunează alții. Bine, zic ei, sintem vinovați, dar numai pentru asta să

ne luați amendă? Iată-i pe cîțiva dintre ei.

Ciotea Marin, conducătorul autoturismului «Moskvici» 7-B-1054, nici nu se gîndește să stingă faza lungă la întîlnirea cu alte mașini. După ce este reperat de mașina miliției, stinge toate luminile și caută să se piardă în noapte. Ciudată disponibilitate de a trece de la o stare la alta. Cea de-a treia o etalează cînd explică: Cum, n-am stins faza lungă? Vai de mine! Am stins-o imediat după ce-am trecut de dumneavoastră. A, asta e altceva? Da, păi ce să-i faci. Necazuri. Da, da. Tovarășe locotenent, sint vinovat, e clar. Cum, și pentru asta ne luați amendă? Păi v-am spus, sint vino-

Nicolae Badea: «S-ar putea, nu se întîmplă numai la mine.»

Radu Vasile: «Ecuson? Ce e ăla?»

FLACĂRA PE ȘOSELELE ȚĂRII

vat și dumneavoastră numai pentru asta mă amendați? Și nu ne lăsați și pe noi mai ieftin?

Imediat după ieșirea din Pitești, autoturismul «Dacia»-1300 7-B-7950, se lansează într-o cursă contracronometru. 100, 110, 120, 130 km/h. Mașina noastră de-abia mai ține... pasul. Cea în care se află maiorul Bădoi și locotenentul major Șerbănescu reușește să se apropie de 7-B-7950. Dar Iulian Ioan Velicu accelerează. 140, 150! Cum, chiar a mers mașina mea cu atât? N-aș fi crezut. Din motor iese un miros ciudat, ceva parcă s-a ars. Și-apoi, tovarășe locotenent, gîndiți-vă și dumneavoastră, ce Dumnezeu, doar e mașina mea, personală, nu e de stat? Cum era să-mi bat joc de ea chiar așa. Iulian Ioan Velicu începe să recunoască. Ei, da, Mi-a scăpat. Știți, omul e supus greșelii. Știm. Aveți 250 de lei la dumneavoastră? Sigur, am, dar chiar vreți să mă amendați? V-am spus doar, nu mi-am dat seama, am vrut să scap de niște faruri din spate. Cum, erau ale dumneavoastră? Vai de mine. Da, ce mai. Sint vinovat. Chiar mă amendați. Numai pentru atât?

Autocisterna 31-B-4385 circula ziua în amiaza mare cu semnalizatorul din stînga-spate aprins. În cabină, șoferul Nicolae Badea schimbă zimbete de duminică cu cea care după fișa de parcurs ar trebui să fie însoțitorul Manea Mitică. Pe dînsa, pe duduiă, cum îi zice Nicolae Badea, o cheamă Maria Oprea. N-are buletin, dar putem să ne convingem că așa o cheamă dacă-i întrebăm pe cei de la incubație. Unde se duce Nicolae Badea? La Buftea, să-l ia pe șef, doctorul Radu Laurențiu sau Laurențiu Radu, nu știe bine. Inutil să va spun că foaia de bord cit și celelalte «hîrtii» nu erau deloc în ordine. Deci nu contau nici ele.

Autoturismul 3-B-2434 este parcat în curbă, pe partea carosabilă a șoselei, are cheile de contact înăuntru. Locotenentul major Ioan Șerbănescu se suie liniștit la volan și duce mașina cîteva zeci de metri mai departe. Cu chiu, cu vai, fiindcă mai nici una din comenzi nu funcționează corespunzător. Apărut cu întîrziere șoferul Radu Vasile explică: e mașina, Centrului horticol București, cumpărată de la O.C.L. Tehnometal, dar radierea nu s-a făcut. A plecat cu ea în halul ăsta la lucru pentru că așa au vrut șefii. L-a dus pe director, pe inginer, prin niște comune. Vă rog, tovarășe locotenent, scrieți și în foaie să vadă și dișii în ce hal e mașina.

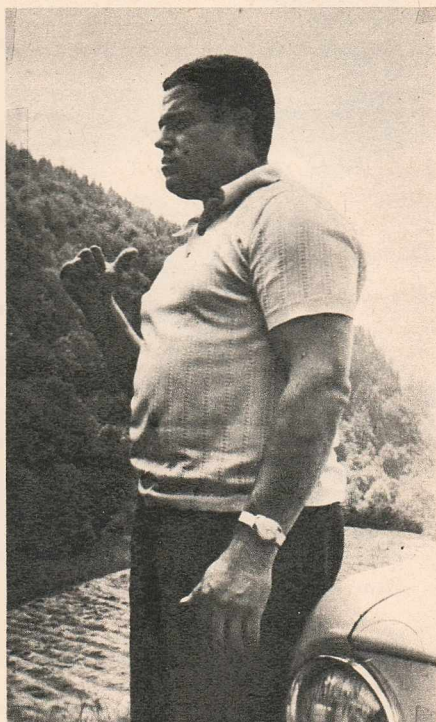
— Altfel nu vād?

— Vād, dar trec cu vederea și dacă le spui te iau la sigur: «Ce, mă, nu vrei să muncești? Treci la volan!».

3. ADU-MI, ADU-MI ÎNAPOI ÎNCREDEREAAA!

La Topoloveni, cele două autobaze, «Autobaza T.A. Pitești, coloana Topoloveni» și «Autobaza C.L.F.-ului», se învecinează în cea mai deplină armonie. La C.L.F., paznicul Vasile Petre urmărește cu interes Telegazeta în timp ce noi ne urcăm prin mașinile aflate în parcaj. Ce parc de mașini are în primire? De unde să știe? Cîte sînt în curte, e și normal. Bine, dar cîte sînt în curte? Eu știu, haideți să le numărăm! Nu e nevoie, le-am numărat noi: 12. Dar ce salariu ai, nea Vasile? Omul se uită rușinat, nu cumva să ne fie milă de el. Mic, Doamne, mic de tot, ce mai. Cit? 960. Se uită curios la noi. Nu e mic pentru treaba pe care o face. Știe Vasile Petre cît ia un țaran pe lună? Nu știu, domnu' comandant (Adrian Păunescu), da' al meu e mic. Mic rău. D-acu-n-colo n-oi mai rîvni niciodată să mă uit la televizor.

Sărîm gardul (70 cm, în locul respectiv) care desparte cele două autobaze. Aici, la I.R.T.A., nu e nimeni. Autocamionul «Bucegi» — 21-AG-1188 are semnalizatorul din stînga-față în funcțiune. Bineînțeles, cheile de contact se află înăuntru. Cristache Sîrbu, șoferul nostru, face cîteva manevre cu autocamionul în timp ce noi numărăm mașinile din parc: 32. Locotenentul major Șerbănescu pătrunde lesne prin efracție într-un birou. Pe pagina unui registru, omul care trebuia să se afle la acea oră în autobază, Marin Boiceanu, lăsase scris: «Oricine ar veni sint plecat pentru 30 de minute să mînc la restau-

«Nu mă mai recunoașteți, tovarășe colonel? Am jucat cîndva la Dinamo»

Dumitru Vasile: «Nouă ni s-a zis că primim diplome, nu permise».

rant». La difuzor cineva cînta cu foc «Adu-mi, adu-mi înapoi, încrederea!» Cînd ne plictisem și ne pregăteam să luăm Bucegiul 21-AG-1188 spre a-i arăta Bucureștiul, a dat peste noi Constantin Bălan. 20,25 h. Constantin Bălan intra de serviciu la 20. Asta e, mai întîrzie omul. Cîte mașini sint în parc? Să vedem ce zic hîrtiile. Da, da, 47! Să le număr? Da, imediat. 32, ne

spune omul calm. Și restul, pînă la 47? Stiu eu. Or mai fi și pe la Zeama...

— Dacă lua cineva o mașină, noi de exemplu, ce făceați?

— A, asta nu ținea. Anunțam imediat organele de miliție.

— Sigur?

— Sigur, e și normal.

Dorin TUDORAN

PRIMEJDIE CU ACTE ÎN REGULĂ

D.N. (Drumul național) București — Alexandria părea uitat de automobiliști în după-amiaza duminicii trecute. Prin dreptul Argeșului un pospai de mișcare, în rest — liniște și pace. Drept care am putut admira în voie florile gospodariilor din Drăgănești-Vlașca (dacă o țin așa vor ajunge de-a dreptul olandezii), iar pentru a nu uita cu totul pe ce lume trăiesc, adică pe ce șosea, m-am gîndit la strigătul lui Jean Cau, publicat de o revistă franceză acum cîteva zile: «Sîntem cu toții niște asasinii». Scriitorul s-a întors și el, ca și noi, într-o seară, dintr-o expediție pe urmele sau în fața mașinilor și a rămas îngrozit. De unde apelul său patetic adresat tuturor celor care răspund într-un fel sau altul de destinele traficului, tuturor ziaristilor, statisticienilor, sociologilor, psihologilor și, mai ales, celor de meserie umanisti, adică tuturor. Pe dîra acestei idei de umanism trec de la Jean Cau la inginerul Paul Tîrîpici de la Autobaza Craiova, care i-a făcut cadou lui Ilie Rotaru din Bechet, județul Dolj, șofer pe camionul 24-DJ-4129, o dovadă de verificare tehnică ce poartă data de 15 iunie 1973, pentru ca exact după o lună să-l găsim pe sus-numitul conducător auto încercînd zadarnic să-și urnească din loc mașina, în miez de noapte, prin dreptul

comunei Crîngu. Culmea este că se ducea cu ea la reparații capitale la București! Deci la 15 iunie mașina era zdravănă, pe picioare, pardon, pe roți, iar la 15 iulie, abia își mai trăgea sufletul. Cînd am întîlnit-o noi, zăcea neputincioasă în mijlocul drumului, neputincioasă și oarbă, căci nici circuitul electric nu funcționa, deci numai bună să primească în plin izbiturile celor care nu o băgau în seamă.

Primejdie țîpătoare, dar cu acte în regulă. Ce părere are cel care a semnat revizia tehnică și care l-a pus la grea încercare pe șoferul Ilie Rotaru?

Magda MIHĂILESCU

P.S. Ca să ne iasă din cap ideea profund nocivă, prin idilismul ei, a unei șosele care trăiește în liniște și pace. La întoarcere am luat un scurt interviu lucrătorului de multe aflat în post la Alexandria.

La întrebarea «ce s-a mai întîmplat pe aici?» am notat: două accidente mortale; unul la întretărirea cu drumul de Zimnicea (un copil nesupravegheat a țîșnit în fața unei mașini), altul în dreptul comunei Perieți (o întîlnire dintre o motocicletă și un autoturism).

SCÎNTEI «EȘTE», BENZIN «EȘTE» - DA NU PORNEȘTE!

...astea erau cuvintele spuse în glumă de către șoferul mașinii-miliției, plutonierul Constantin Băjenaru, în după-amiaza zilei de duminică — mașină cu care urma să pornim în acțiune pe șoseaua europeană numărul 15, către litoral. Desigur că numai o glumă, mașina lui Costel funcționează ceas nu alta, și iată-ne angajați pe șosea, înghițînd zeci și zeci de kilometri în viteză, și mai altes fiind foarte atenți la tot ce se

petrece în jurul nostru. Avem și de ce.

În primul rînd, o constatare de ansamblu: în general, circulația pe această extrem de operată autostradă se desfășoară la un nivel acceptabil, îndrăznesc să spun chiar surprinzător de corect și civilizată într-o astfel de zi «de vîrf». Sperăm sincer să nu întîlnim cazuri capabile să ne întristeze...!

Iată însă că după numai puțină vreme de la ieșirea din Capitală, bicicliștii — această

permanentă spaimă a șoferilor! — își fac apariția, cîte doi pe două roate: Ion Stanciu și Iosif Mihai, tineri-tineri, înduioșător de tineri și de dezbrăcați (primul ne-a declarat că lucrează la Pipera, în București), se întorc de la strand (?!); la numai puțin în urma lor, o pereche: Dorel Guruian, 20 de ani, împreună cu soția sa, Cristina, de numai 16 ani, cea din urmă așezată pe ghidon și purtînd doi pui într-o plasă, el purtînd în schimb, ostentativ, o cruciuliță la gît, se întorc de la bunica lor și drept dovadă ne arată o păpușă imensă aflată pe portbagaj — au fost să-și vadă fiica! Le atragem atenția să înceteze în viitor cu astfel de practici extrem de periculoase și la despărțire mă întreb dacă, la o adică, tînarului soț i-ar fi putut ajuta cu ceva cruciulița de la gît!... Poate doar că i ne-a scos pe noi, la timp, în cale...!

Microbuzul cu numărul de înmatriculare 31-B — 7851 (și care în acel moment ar fi trebuit să se afle la restaurantul «Tușnad», la o distanță de numai 25 kilometri), zace prăfuit pe propriile-i roți dinaintea casei conducătorului auto Tudor Gociu din AFU-MAȚI...! La insistențele noastre, omul iese din ogradă, numai în pantaloni și frecîndu-și ochii somnoros; venise așa, în fugă, să mînce ceva! Venise, așadar, așa, în fugă, și dormea dus, cine știe de cînd! Și tot «în fugă» cheltuisese astfel din banii statului circa 35 lei, prețul benzinei consumate. Illegal — numai astăzi! Ce ție și cu «fugile» astea, dom'le!...

...La drum, mai departe. Dăm peste o mașină în pană, aparținînd unor chei care se întorc de pe litoral. Folosînd împreună frînturi din cel puțin patru limbi de circulație internațională, înțelegîndu-ne mai mult prin semne și zimbete, înțelegem că bieții oameni au nevoie de o stație de autoservice. Întrucît deocamdată nu se zărește urmă de vreo mașină a depănării, reușim să-l convingem pe șoferul unui camion să-i remorcheze pînă în București, ceea ce munteanul nostru face cu multă bunăvoință. Înainte de a ne despărți, le recomandăm cehilor unde să doarmă.

Firește, nu trece nici măcar un minut de la plecarea «convoiuului» improvizat, și iată și multdorita mașină a depănării!... Nostim. Dar nu pentru chei!...

...Începe să se întunece. Imediat la ieșirea din comuna Perieți, județul Ialomița, în dreptul kilometrului 51, căpitanul Ilie Șerban, dirijorul echipei noastre, organizează un «filtru» al circulației, oprind spre verificare mașinile ce sosesc dinspre Constanța. Și iată și... tristețea, tristețea aceea de care mă temeam la început. Nu ne-a evitat.

O Dacie albă (1—AG—6185), condusă de

FLACĂRA PE ȘOSELELE ȚĂRII

către Constantin Bocioacă, 28 ani. Alături de el, soția, Olimpia Bocioacă. Subit, acesteia din urmă i se face rău, s-ar zice că suferă de inimă!... Suferința însă, adevărata suferință a celor doi e alta; numitul Bocioacă Constantin conduce fără permis! «L-am uitat în haină», încearcă la început cu aparentă naivitate, apoi recunoaște destul de târziu că permisul de conducere i-a fost suspendat în urma comiterii unui accident. Se jalește, se jură că nu se va mai întâmpla, în jurul nostru s-au strâns o mulțime de curioși; i se întocmește proces verbal, mașina este depusă și înscuiată la sediul șefului de post de pe raza comunei. Bocioacă este pasibil

la o pedeapsă de 1 an închisoare, și știi ce meserie are?

Este maistru, stimați cititori, la Uzinele de autoturisme din Pitești!...

...Întoarcere târzie, întuneric deplin; șirul de lumini roșii se strecoară ca un șarpe pe șosea, ondulându-se la curbe. Totuși, circulația în această zonă nu a lăsat prea mult de dorit, dar avem încă gustul acela amar în gură. Nici lui Costel nu-i mai arde de glume. Înaintăm în noapte cu repeziune. Și tăcem...

Horia PĂTRAȘCU

«Am venit să mănînc și eu, în fugă!...»

coroanele arborilor, de exemplu. Ar trebui făcut ceva. Nu tăierea copacilor se preconizează. Doamne ferește!, se caută alte soluții. Mai e și zona de aer rarefiat din regiunea Vlădeni—Codlea. Cine a trecut pe acolo o cunoaște. Motoarele nu mai trag. Cei care nu știu ar trebui avertizați. Mai sînt și străinii, unii adevărați «pirai ai șoselelor», în special italienii—ne spune căpitanul Titus Boeriu. Vara, 10—15 la sută din accidente sînt provocate de străini. Organele noastre de miliție le atrag atenția, mai informează și ambasadele, îi mai și sancționează: legea e lege pentru toți și nu trăim decît o singură dată.

În plină campanie agricolă se mai ivesc și alte dificultăți, cazuri specifice de nerespectare a normelor circulației. Între satul Spătaru și Buzău, miliția oprește un camion cu vreo 15 oameni pe platformă. Fețe tăbăcite de vînt și soare, băști și șepci trase pe frunte.

Vin de la treierii, din comuna Cioranca și merg în comuna Merei, satul Izvoru. Dulce. Șoferul camionului nu are, așa cum s-ar conveni, un tabel cu numele pasagerilor. Iar ei nu au nici un act de identitate. «De ce nu vă luați buletinele cu voi?» «Se întâmplă să plouă, tovarășe căpitan, și ni le udă. Ce să facem?» «Le puneți în ceva impermeabil». Sigur, soluția e simplă, la îndemîna oricui. Obiceiul de a circula fără actul de identitate nu se lasă însă ușor învinsă, nici de soluții suprasimple. Aveam să întîlnim în drumul spre Buzău numeroși cetățeni de-ai noștri care, întrebăți de acte, au ridicat din umeri încercînd în cel mai bun caz să se legitimeze cu carnetul de sindicat, de student etc. Măsurile sînt limpezi în ce-i privește: reținuți de organele de miliție pînă la clarificarea situației. Aviz amatorilor!

Delia ȘTEFAN

LACRIMILE LIMPEZESC PRIVIREA

Lumină puternică, toate împrejurimile își reflectă dimensiunile halucinant, iar din spate Costești apare o fantomă care, contrar uzanțelor oculte, e izbitor de materială. Căpitanul Boeriu îmi strigă s-o immortalizez pe peliculă și, cum era foarte ocupat, să procedez eu-la oprirea ei. Trag aproape în neștire cîteva imagini și tot în neștire— aici e mai potrivit sensul necunoaștere—reuesc cu chiu cu vai să-i indic fantomei parcare pe dreapta, în afara părții carosabile a drumului. Un tractor cu remorcă; la volan un puști a cărui pălărie exotică mi-a captat într-atît atenția, încît abia atunci am observat că ține și locul numărului de înmatriculare al vehiculului.

Apoi, cînd cei trei milițieni vin spre noi, Vasiliță ia poziția de drepti, iar cînd îndrept aparatul spre grupul lor dă speriat cu pălăria de pămînt. Nu mai e de glumă. Este vorba de o dublă infracțiune în legea circulației: conducerea fără permis și fără certificat de înmatriculare. Dumitru Vasile plecase să ia laptele de la Micro 14, un cartier de la Buzău («în spatele crîngului») și să-l ducă la fermă pentru brînză. Singura sa preocupare e de parte, de exemplu, de oprirea motorului (nu l-ar mai putea porni decît prin remorcare) sau de iminentul dosar penal. La două fraze el ne aduce aminte că laptele se strică și dă de dracu'. Trei bidoane, 60 de kilograme de lapte. Pînă la urmă e convins că tractorul și remorca (sub orice nivel din punct de vedere tehnic în ceea ce privește securitatea pe drumurile publice) ar trebui, niți mai

mult nici mai puțin, îngropate în locul în care au împietrit sau luate pe sus cu elicopterul. Se admite totuși o derogare: va trebui să fie chemat unul dintre cei doi șoferi cu drept de conducere pe șosele, rămași la fermă.

Urmează un test teoretic în plin cîmp și toți cei de față sîntem uimiți de pregătirea puștiului care, deși aduce a 14—15 ani, susține sus și tare că s-a născut în '54. Cum n-are absolut nici o hîrtie asupra lui, sîntem nevoiți să-l credem. A absolvit de curînd o școală de 3 ani și e mecanizator. În curînd o să dea examen auto dar n-are «întrebări și răspunsuri». Cea mai citită carte a secolului de la 23—24 de lei circulă, datorită rarității sale, la o valoare de la 200 lei în sus.

«Hei, ce facem Vasiliță dragă, dosar penal, pușcărie curată pînă la 4 ani». Cît ar fi putut fi de curată pușcăria asta pentru Vasiliță nu-mi pot da seama. Oricum, lacrimile sale bruste i-au limpezit privirea și i-au mutat gîndul de la propria-i replică: «Mai bine mă duc să mă omor singur». Un bilet al căpitanului Boeriu îl cheamă pe Dumitru Vasile și îl mai cheamă și pe directorul fermei «Frasinul» la I.M.M.B. luni dimineața, cel târziu marți pe la orele 18,00. Atunci se va scrie istoria, adică procesul verbal. Pe căpitanul Boeriu îl mai cheamă și Titus-Livius. Înainte de a pleca după un adevărat șofer, Vasiliță și-a luat trusa: o cutie cu alifie și un patent. Pălăria, mototolită, îi căzuse pe ceafă.

Toma MIȘINICI

LEGEA E LEGE PENTRU TOȚI CĂCI NU TRĂIM DECÎT O SINGURĂ DATĂ

Duminică după-amiază, soare, excursioniști, pături colorate întinse pe iarbă în marginea șoselei, la buza pădurii. Tineri pietoni la promenadă. Biciclete. Depășim un tractor care trage după el o combină lată cit mai bine de jumătate din șosea. Pericol—

comentează tovarășul de la miliția circulației.

Nu toate problemele reglementării traficului rutier sînt rezolvate. Mai sînt îmbunătățiri de gîndit, modificări de adus. Semnele de circulație plantate în afara părții carosabile, ascunse—de cînd vine primăvara—de

ORE DE DUMINICĂ

O duminică întregă petrecută într-o mașină a Serviciului circulației, în compania locotenentului colonel Gheorghe Ene și a sergentului major Radu Stănilă (șofer încercat) nu poate fi decît instructivă. Atît pentru noi, observatorii, cît mai ales pentru cunoștințele accidentale.

Rulăm pe drumul național 1 cu ținta finală — Făgăraș, strecurîndu-ne printre miile de mașini ale bucureștenilor dornici de soare, liniște și iarbă verde. Radioul Volgăi noastre merge continuu, din cînd în cînd un anunț lapidar la stația de emisie-recepție.

Ora 10,15. După numai 20 de kilometri parcursi, o constatare îngrijorătoare: mulți conducători auto își dirijează vehiculul, acrobatic, cu o singură mîină, cealaltă fiind undeva afară, la răcoare. Între două mesaje, auzim la radio un titlu de rubrică—«Pentru copiii noștri». Și copiii noștri, ai conducătorilor auto stau răsfățați în față, că uite așa le

place lor, expuși accidentării la orice frînare bruscă. În zece minute cinci asemenea cazuri. Ambele situații sînt semnalate de urgență «la centru»—le vom auzi la ora 11 combătute în buletinul meteo-rutier.

10,30. Barieră. Un șir lung de mașini. Întîlnim în misiune pe locotenent colonel Mocanu de la Prahova, care ne asigură că a luat toate măsurile de prevenire a accidentelor. Plecăm.

10,55. Paralela 45. De la București pînă aici am mai întîlnit cinci echipaje de supraveghere și controlul circulației. La Nistrorești vedem un al șaselea.

11,05. Recepționăm un mesaj nedorit: «Pe șoseaua Tîrgoviște autobuzul 21-PI-2159 s-a răsturnat la o curbă. În mașină se afla echipa de fotbal din Cornești. Cinci persoane accidentate, șoferul Spiridon Ion, fugit de la locul accidentului, este căutat». Liniște.

11,15. Ieșim din Sinaia. La o intersecție

Gîrbovu Victor — amendă 125 lei.

Cîte doi pe... două roți!

FLACĂRA PE ȘOSELELE ȚĂRII

cu prioritate, din partea neprioritară un «Carpați» (21-TR-603) se înscrie pe șosea fără să se asigure, în ciuda indicatorului STOP mare cit roata, să zicem, carului. Șoferul Girbovu Victor plătește amenda pe loc. Norocul lui! Putea să n-o mai plătească dacă vreun vehicul s-ar fi aflat atunci pe intersecție...

12.05. La serpentinele Timiș, tradiționalul accident pentru drumurile sinuoase (provenit din circulația pe stînga) ni l-a demonstrat Ecaterina Kirner, 67 de ani, proprietara unui Fiat-850 (3-B-457), de profesie maică. A tamponat, ușor din fericire, un «Wartburg» (1-BV-6301). Dacă viteza ambelor mașini n-ar fi fost redusă la timp, maica noastră era acum în lumea celor drepti, și nu numai ea. Astfel s-a ales doar cu o «mustrare» de 50 de lei din partea unui inger păzitor în uniformă, și cu numele citat în radiojurnalul de la ora trei.

12.30. Mergem mai departe. Mașini multe în sus și în jos, prin poiene, pe malul riului, în riu. Da, le mai spală șoferii, de ce să nu fie poluată și apa de munte. În mașina noastră se vehiculează un termen nou—civilizația rutieră. S-o recunoaștem, este un termen mai pertinent decît «contravenții de bun simț».

13.00. Ajungem în Brașov. Șoselele sînt încadrate lateral de copaci stufoși, după care circulația se ascund rușinate de atîta liniște. Îți trebuie multă bunăvoință să le observi. Poate într-o bună zi, mai puțin calmă, vor fi totuși demascate pentru această lipsă de răspundere. Acalmia rutieră nu ne părăsește pînă la Făgăraș, de unde ne întoarcem

15.50. O mică pană la Codlea ne permite să alcătuiam ad-hoc un «filtru» la post fix. Din zece autovehicule controlate, zece erau în stare perfectă, la fel acele, idem conducătorii

La întoarcere aflăm prin stație că între orele 15 și 20 la Ploiești au trecut numai 70 000 de autovehicule, că Sinaia a fost populată azi cu peste 10 000 de mașini (unde au încăput?). În fața noastră, un «itia» țestos, ține în spate (20 km pe oră) o coloană de 30—40 de mașini. În sfîrșit, le simte greutatea și trage pe dreapta. Ne apropiem de Ploiești, ziua moare odată cu dealurile, șoseaua este arhiplină... Dar trebuia să se întîmple ceva cu un bolid cu un număr sublim, predestinat parcă; 6 B-1111; încearcă să ne depășească în timp ce din sens opus venea un alt bolid. Un moment am crezut în existența, nedovedită după multe încercări, a forfecării pure. Norocul însă are și el rolul său, inginerul Mateescu Gh. (plus familia) a scăpat cu viață. Și încă ieftin: 125 de lei și două luni suspendarea carnetului.

... Noaptea s-a lăsat de-a binelea, apelurile radio se aud din ce în ce mai rar: «Alo, 201 de la 704! Circulația a început să se rărească, ne retragem — recepție». «Alo, 704 de la 201, vă urăm drum bun fără evenimente — terminat». Liniștea coboară în mașina noastră doar o voce uitată în aparatul de radio fredonează în surdina: «Chiar dacă nu ești lîngă mine, eu te văd, te văd...»

Ora 21.45.

George STANCA

Civilizația rutieră sau o nouă sursă de poluare a apei.

«ERAM ENTUZIASMAT», DAR PERMISUL TOT S-A LUAT!

«Pe șoseaua Călărași». Ar putea fi titlul unei romane, unui cîntec, unei schițe, Ar putea, deoarece drumul național nr. 3, București — Călărași, este un microcosmos. Întîlnești de toate acolo, de la comedie la tragedie, trecînd, firește, prin tragicomedie. În orice caz, noi — adică echipajul condus de locotenent Nicolae Avramescu de la Direcția circulației din Inspectoratul general al miliției, cu subsemnatul ca reporter — am întîlnit

ESCAPADĂ AMOROASĂ

La bariera de lîngă Pădurea Pustnicul, coloana de automobile așteaptă, cuminte și... lungă, trecerea trenului. O singură excepție: taxiul B-3049, care se strecoară cu o agilitate demnă de o cauză mai bună, depășind în mod nereglementar vreo zece mașini (inclusiv mașina miliției!). Înăuntru un cetățean cu chef, o femeie între două vîrste și șoferul Gh. Dobre.

Cetățeanul «făcu» scoate niște hîrtii albastre — știți dumneavoastră de care — și începe o lungă pledoarie.

— Eu sînt de vină, tovarăși. Sînt cu o gagică, mă înțelegeți. Mă duceam în pădure. Am băut, recunosc. Eram foarte bine dispus, chiar entuziasmat, și cînd mă apropiam de pădure i-am zis șoferului: «Dă-i înainte, nu te lăsa, eu plătesc.» Și vreau să plătesc. Uitați, cu hîrtiile astea (cu înțeles).

— Si ce vreti să plătiți dumneavoastră?

— Mă rog... adică... ce o fi... amenda șoferului... ce o fi. Și apoi mai e ceva. Sînt însurat și n-aș vrea să se afle. Eu sînt meseriaș, am atelier particular. Dacă vreți, vă fac o lucrare pe cinste. Nu-i așa că mă înțelegeți? Eram și eu entuziasmat, ca omul.

Dar ofițerul de miliție nu înțelege: el e dator să aplice legea. Nu rareori asemenea entuziasme, transmise — contra sunători — șoferilor, se soldează cu accidente fatale. Așa că epilogul escapadei amoroase a constat în amendă și în suspendarea permisului de conducere pe timp de o lună.

Nu știm cît de entuziasmat a fost, pînă la urmă, clientul în pădure, dar din fața alungită a lui Gh. Dobre reieșea că nu-l împărtășea defel încîntarea. Cine l-a pus să asculte sfatul rău?

CA ÎN TEXAS, PLUS DACIA

La ieșirea din Lehliu, un tractor neîmatriculat gonește pe trei cărări și nu se oprește la semnalul ofițerului de miliție. Automobilul nostru se întoarce și începe urmărirea. Tractoristul caută să scape, coțeste pe strada Vinalcoolului (ce coincidență!), mărește viteza și speră că «Dacia-1300» nu va ține pasul pe terenul accidentat. Ce mai încolo, ca în Texas, plus «Dacia».

Firește, în cîteva minute fugarul e prins. Se dă jos de pe tractor, cu ochii tulburi de alcool și — surpriză — după el coboară două femei și doi copii. Toți candidați la sinucidere cu un asemenea om iresponsabil la volan: Anghel Moise din satul Săpunari, salariat la S.M.A.—Horia, secția de tractoare Ileana din Ștefănești.

— Ptiu, dă-o dracului de Rata — exclamă soția. Și totul pentru 3 lei. De ce dracu i-am zis să ne ia cu tractorul?

Intervin apoi tractoristul, locotenentul Avramescu, șeful postului local de miliție, plutonier-adjutant Ion Buricescu. Copiii se uită speriați, iar cealaltă pasageră (Petcu a lui Laie) o ia la sănătoasa... Anghel Moise plînge.

— Gîndiți-vă dom'le.

— Am fost la gara Lehliu, la niște surori. Da' eu i-am zis: «Ia-o mă pe cîmp, nu pe șosea».

— Capul meu prost!

— Cît ai băut?

— O sută de grame de țuică. Ce mai — sînt băut.

— Numai țuică!

— Și un litru de vin. Dar notați: nu la bufet. L-am luat de la alimentară.

— Și ce importanță are?

— O, of, of, gîndiți-vă, tovarăși. Tata e bolnav, mama e bolnavă, dacă află, ce mă fac? Și am și patru copii.

— Și ți-am spus să te cumînțești!

În toamnă, anul trecut Anghel Moise, aproape în același loc, făcuse o ispravă similiară. Beat mort, la volanul tractorului, a scos un pom din rădăcini la marginea șoselei și apoi a luat-o hai-hui pe brazdă! Atunci a scăpat doar cu amendă de 500 lei. Milițienii care l-au urmărit pînă acasă s-au lăsat înduioșați de plîsetele familiei: doi bătrîni bolnavi, apoi soții Moise, copiii... Și acum din nou!

— Gîndiți-vă, tovarăși. Tata e pe moarte!

— Dar la soție te-ai gîndit? Dar la copii? Dacă îi omori?

— Of! Of! Of!

— Cine e șeful de secție de la S.M.A. care ți-a dat din nou tractorul pe mîini?

— Fieraru.

— De ce îți dă un tractor dacă nu poți să lași sticla din mîină?

Și așa decurge discuția. Se fac formele legale și de data aceasta totul nu se va isprăvi cu o amendă de 500 de lei. E trist, foarte trist. Bătrînii sînt în adevăr grav bolnavi — ne confirmă plutonierul-adjutant Buricescu — copiii vor avea și ei de tras ponoase, cu tatăl «absent». Și cînd te gîndești că totul s-a întîmplat pe strada Vinalcoolului...

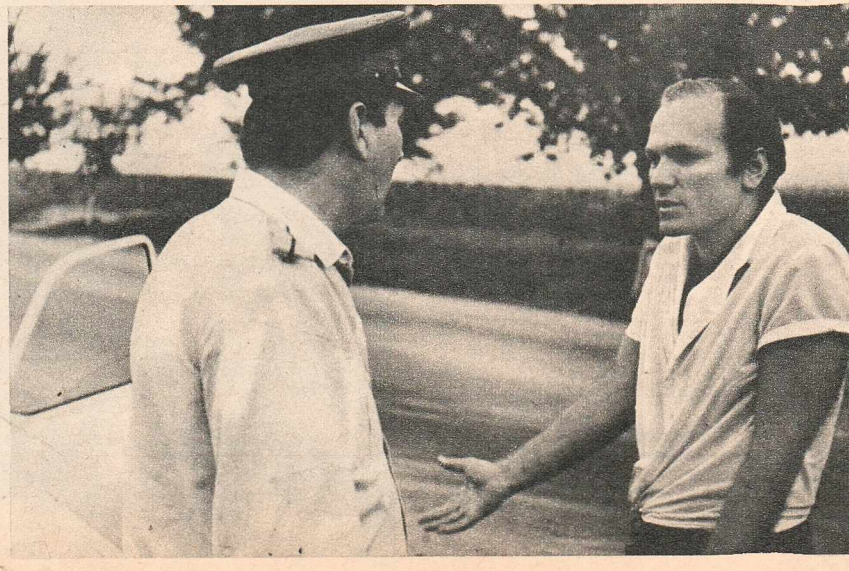
Continuare în pag. 25

Lionel NIȚESCU

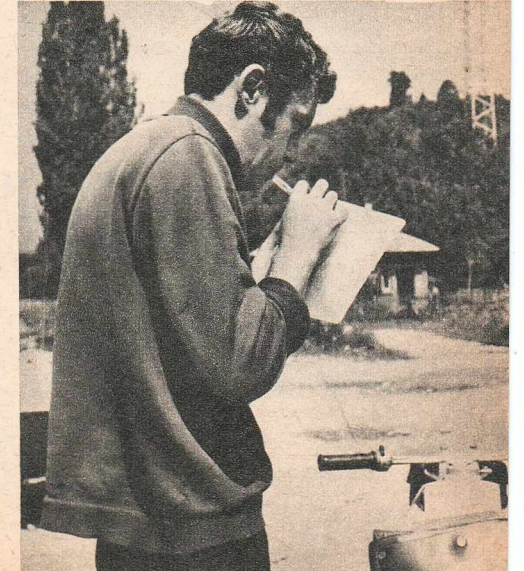
respectați marcajele de trecere pietoni.

Constantin Bocioacă — sau inconștiența agresivă la volan!

A fi sau a nu fi.

CÎNTĂ OMUL ȘI LOCURILE SALE

De aproape 30 de ani, Iuliu Pop fotografiază Maramureșul. De 30 de ani, cu un Rolleiflex, care a fost multă vreme de împrumut, Iuliu Pop, consilier juridic la primăria din Baia Mare, om mărunțel, firav, mistuit de pacima imaginilor, săvârșește operă de demiurg: el recrează pe peliculă o lume din elemente pe care le descoperă în jur ochiul său iscoditor și împătimit, oprește scurgerea timpului, ține pe loc vârstele oamenilor și chipul munților și al norilor, așa cum le-a văzut el, atunci și acolo. Iuliu Pop cîntă omul și armele sale — arma virumque cano — cum ar spune domnia-sa, intelectual ardelean cu bună educație latinistă, armele cu care maramureșeanul și oșeanul au știut dintotdeauna să înfrunte viața, pacatele omenești, greul, năcazul, sărăcia. Și, totodată, celebrează frumusețea. Frumusețea pe care o prinde pe hîrtie artistul fotograf nu este ceea ce obișnuim să o numim fotogenică, nu e lustruită, lăcuită și cretată, ea nu vrea să fie alta decît cea a adevărului, a omului și a locurilor sale. Iar în aceste locuri viața nu a fost deloc ușoară. Iuliu Pop prinde în vizorul său mîinile bătuțite, cu vene groase și răsucite, și porțile de lemn pe care le-au cioplit aceste mîini, el vede părul asudat de muncă și lipit pe frunte, prinde obrazul brăzdat de semnele vîrstelor și fotografiază, dincolo de chip, înțelepciunea, naivitatea, credința, amărăciunea și speranța

omului.

Din imagini, el reconstituie dimensiunile unui spațiu mioritic în care oamenii sînt curați și autentici, oameni ai munților, ai ocupațiilor fundamentale, care și-au păstrat tradițiile, portul, graiul, jocul, legendele. Operă de artist care pictează cu aparatul, fotografia lui Iuliu Pop este, totodată, operă de fierbinte iubire pentru locurile natale. Treizeci de ani, Iuliu Pop, de felul lui din Negrești, a bătut cu piciorul, verile, și sărbătorile, și oricare zi liberă, satele oșene: Certeze, Racșa, Moiseni, Bicsad, Huta, Trip, Boinești și altele, și altele, și a fotografiat mai întîi arta pămîntului. Și bisericile de lemn din jurul Băii Mari. A trecut Gutinul, a colindat Țara Lăpușului și a Chioarului, a fost pe urmele lui Pinteș Viteazul și ale lui Baba Novac, a mers și cu fratele domniei-sale, medic în Sighet, care a adunat pînă azi o colecție celebră în toată țara, colecție de pecetlare, de ceramică, icoane de sticlă și covoare, cu care se mîndrește acum întreg Maramureșul. Iar Iuliu Pop a fotografiat și a păstrat măruri.

A fotografiat, a dezvoltat, a obosit, s-a îmbolnăvit și nu a mai avut voie să umble cu chimicale, a luat-o de la capăt, a fotografiat iar: e felul lui Iuliu Pop de a se lupta. Și de a trăi.

Sanda FAUR

● « Cum te cheamă moșule? I-am întrebat.
— Eo-s Boje Ion Nonu, zîs Tiurcoi din Racșa.
— De cîți ani ești, moșule?
— Îs născut din optuzeci și optu, de-acolea încolo socoate dumneata mai departe. Și cît am socotit, că ne-așezasem în ogradă sub un prun și nepoata să-nțălegea între timp cu moșu-său, i-am fotografiat ».

● « Poarta asta-i făcută în Sat-Șugatag pe valea Mării, la casa lui Oniță, gospodar bun, cu cazan de fierț țuică; se vede și el acolo-n colț, în curte. I-a cioplit-o meșterul Țiplea din Ferești, care face acum și ceardacul căminului cultural din Budești, pe valea Coșăului ».

● « Cocoană din Sat-Șugatag. Se uita cam minioasă la mine, dar la urmă ne-am împăcat ».

Fotografii de
Iuliu POP

FLACĂRA-MARTOR OCULAR

● «Măria din Dragomirești avea 17 ani când am fotografiat-o la un joc, în Șura, și aștepta să se mărite: că după 20 de ani se țin de fete bătrâne în Țara Oașului... E mîndră, nu?»

● «Pe moș Dubău din Racșa l-am prins într-o zi de duminică, înainte de masă, când bătrînu apucase a se schimba, dar nu a se și rade. Stătea pe pragul tinzii, dus pe gînduri, și bătrîna lui m-a oprit cînd a văzut că vreau să-l fotografiez. A poruncit lui moșu să nu se lase «închi-puit», mai ales că era cam bolnav, dar moșu a vrut fotografie și s-a lăsat.»

● „În Maramureș, măștile se fac din piei de oaie, iar oamenii țin în mîine bote de păcurari cu zurgălăi. Vedeți între ei, la mijloc, «Moartea albă», cu un coif alb de hîrtie în cap, pe care scrie: «Toți sinteți ai mei, toți veniți la mine»”.

● «Coconăș în leagăn cu bună-sa. Am făcut fotografia anul trecut, la Săliște: mama era dusă la lucru și lăsa coconu în seama bătrinei.»

● „Ăsta-i Neamțu Toader a lui Văsiu lui Ionu Tomii, tot din Racșa, și-i păcurar la oi. Aici, în fotografie, are 72 de ani, l-am prins la Sîmbra oilor, în 1967; era cu consă-teanul lui, Ioniță Andron, avocat de meserie și mare artist fotograf, de la care am învățat și eu să deschid aparatul. Cu vreo 30 de ani mai înainte, Ioniță a făcut o fotografie celebră, «Sfatul bătrînilor», și Toader era și el acolo, singurul cu părul negru printre bătrîni satului. Acu, l-a ajuns și pe el din urmă vremea”.

CIVILIZAȚIA OCHIULUI

În aceste imagini e cuprinsă o întreagă lume. Sau poate ele nu sînt decît nostalgiile unei copilării petrecute la marginea pădurilor? Oricum, ele ne vorbesc despre o fidelă reîntoarcere către acele locuri pe care, în ciuda zadarnicelor plecări, nu le-ai părăsit. Poți evada sau fugi din toate locurile, numai din sufletul tău niciodată. Pentru că sufletul e la fel ca pămîntul: se mișcă doar în jurul soarelui. Nu poți scăpa nici de cer, nici de sunete, nici de caligrafia dealurilor. Poate de aceea picturile lui Viorel Mărginean sînt adeseori o pioasă reîntoarcere spre ținuturile materne ale Transilvaniei sale.

Biografia pictorului e legată de dealuri și pădure, de păsări și cer, și de un pădurar care era tatăl său, care l-a învățat să privească orizontul și cromatica anotimpurilor. Pădurile și celelalte elemente ale naturii și-au continuat eternele drumuri biologice, iar pădurarul, cu visele și gîndurile lui, s-a transformat în culoare. Uneori așa se nasc pictorii...

Natura joacă un rol primordial în pictura lui Viorel Mărginean, e un mediu firesc în care pictorul se realizează ca artist. Ca un poet rustic el îi urmărește supunerea la ciclurile astronomice, meditează asupra ipostazelor ei cromatice. Zburînd pe drumurile

VIOREL MĂRGINEAN:

LAUDĂ PĂMÎNTULUI ROMÂNESC

păsărilor îi cuprinde întreaga nemărginire, pentru că nimic nu e mai patetic și mai maiestuos decît să privești pămîntul de undeva de lingă cer. Numai de acolo, de sus, descoperi secretul formelor și arta ploilor și a oceanelor ancestrale, care i-au dat formă de-a lungul mileniilor.

Anotimpurile nu aduc schimbări spectaculoase în masele geologice ale dealurilor. Pictorul simte acest adevăr și de aceea natura pe care o descrie o face cu sobrietate cromatică, cu detașare, utilizînd game de culori cu acorduri surdinizate. Nimic excesiv în acest limbaj al culorilor care caută mai degrabă lirismul pastelului decît grandilocvența odei.

Viorel Mărginean e, în primul rînd, un spirit descriptiv, un arhitect al peisajului. Fiecare priveliște este parcă o poveste: povestea unei primăveri la Palanga, povestea toamnei ori a unei ierni sosite cu griurile, brunurile sau albul lor, un întreg cortegiu de elemente optice care fascinează privirile. Descripția nu e niciodată sumară, ea nu ține doar de o impresie, de un moment, ci este elaborată. Pictorul mereu își aduce amînte de încă un copac, de încă o casă, de încă un drum, sau de o clăie de fin. Pe dealurile lui Mărginean urci, urci mereu

CIVILIZAȚIA OCHIULUI

pe poteci sinuoase, spre culmi cu orizonturi joase. De aici pînă în cer e foarte puțin. Un pas și ești dincolo... Pe nesimțite tabloul aglomerează detalii. Cu toată perspectiva panoramică nu-l poți cuprinde dintr-o dată, într-o singură privire, ci ochii trebuie să călătorească de-a lungul și de-a latul lui, să se îmbete de acea lume plină de voluptatea amănuntelor.

Natura în pictura lui Mărginean nu-i nici frumoasă, nici urită, ci simplă. Are întotdeauna virtutea lucrurilor trăite, a unei experiențe perceptive ancestrale, cu ipostaze sufletești decantate, care vin de undeva de departe, din timp. O pictură care are experiența orarelor astronomice și cultul naturii mamă.

Revăzînd priveliștile lui Mărginean mi-a venit în minte povestea aceluia artist legendar care s-a transformat în neființă absorbit de peisaj. El e nicăieri și e pretutindeni. Semn și culoare.

Cornel BOZBICI

medicina muncii

noxa chimică și sănătatea (II)

Uneori toxicele sînt introduse în organism cu mîna noastră proprie, pe cale digestivă, mîncînd, bînd sau fumînd în timpul producției, la locul de muncă sau în alt loc, dar fără să ne spălăm pe mîini.

Dacă este adevărat că în aparatul digestiv unele substanțe nocive își pierd sau reduc toxicitatea, nu este mai puțin adevărat că altele devin mai toxice. De exemplu, praful de ultramarin, sub acțiunea acidității din stomac, degajează hidrogen sulfurat liber, iar din ferocianura sau ferocianura de potasiu se poate produce acid cianhidric. Unii compuși se dizolvă mai bine în sucul gastric decît în apă, ceea ce contribuie la ușurarea absorbției lor în organism, ca de exemplu carbonatul de plumb, sulfatul de plumb și sulfura de plumb.

Dar în industrie se găsesc rar locurile de muncă în care substanțele toxice să fie cîte una singură, de obicei sînt mai multe, care acționează concomitent asupra organismului. Cea mai periculoasă este acțiunea sinergică, adică două sau mai multe toxice cresc acțiunea toxică a fiecăruia în parte. Astfel, expunerea unor muncitori la o anumită concentrație de alcool metilic, adăugat la alți solvenți netoxici, a provocat mai multe cazuri de hepatită. Din analiza unor cazuri de intoxicație s-a constatat că expunerea la cantități mici de acid cianhidric și bromură de metil, luați fiecare în parte, este primejdioasă, însă în combinații pot duce la edem pulmonar.

Este bine să cunoaștem acțiunile sinergice între substanțe ca: sulfura de carbon — bioxid de sulf — oxid de carbon, acetat de vinil — acid acetic — piperonil — butoxid — piretrină, acetilcolină — anticolinesterazice, adrenalină-anti-aminooxidaze, histamină-anti-aminooxidaze, cocaină-adrenalină etc.

Pentru prevenirea intoxicațiilor profesionale cu substanțe chimice toxice avem, în afara celor arătate mai sus, multiple posibilități. În primul rînd, trebuie să ne referim la măsurile tehnice de înlocuire a unor substanțe foarte toxice cu altele mai puțin sau deloc toxice, mecanizarea și automatizarea proceselor tehnologice, ventilația mecanică eficientă etc.

Măsuri deosebit de importante se referă la păstrarea igienică a locului de muncă, folosirea și păstrarea în bune condițiuni a echipamentului de protecție, igiena individuală, combaterea abuzului de alcool, deoarece acesta își combină acțiunea sa cu cea a substanțelor chimice. La acestea trebuie adăugate unele măsuri legate de întărirea rezistenței generale a organismului prin: justa alternanță ritmică a muncii și a odihnei în funcție de operația efectuată în procesul de muncă; prevenirea surmenajului, practicarea odihnei active, a educației fizice și a sportului; corecta utilizare a timpului liber; alimentația rațională. Trebuie să acordăm o atenție majoră prezentării la examenele medicale la angajare și a celor periodice în vederea stabilirii compatibilității de lucru la anumite procese tehnologice și pentru a se lua din timp măsurile de prevenire sau de tratament precoce și eficient a unor îmbolnăviri care eventual s-ar putea produce.

Doctor B. BARHAD
Director adjunct științific al
Institutului de igienă și sănătate
publică

suferința fetală

«Viața este o flacără care se stinge întotdeauna, dar recapătă scînteie ori de cîte ori se naște un copil», e un aforism al lui G. B. Shaw, care definește reproducerea umană. Spre deosebire de alte specialități medicale, prin însăși exercitarea profesiei sale, me-

dicul ginecolog-obstetrician are privilegiul de a fi prezent atunci cînd flacără recapătă scînteia, cînd după simbioza armonică din timpul sarcinii cele două organisme biologice se separă. Obiectul profesiei noastre este de a susține eforturile naturii, fără de a o contraria, astfel ca femeia să treacă prin starea fiziologică, gravido-puterperală, fără de complicații, iar nou-născutul să aibă o perfectă dezvoltare fizică și psihică, devenind un element util societății.

Dar trebuie menționat că nu numai publicul mare, ci și unii medici continuă să considere traumatismul obstetrical (act mecanic strict legat de naștere) ca unicul factor cauzator al mortalității perinatale (copii născuți morți sau copii decedați în primele 6 zile după naștere) sau al handicapului psiho-motor. În contemporaneitatea științifică aceasta reprezintă o reală rămînire în urmă, o necunoaștere a numeroaselor cuceriri științifice privind «viața înainte de naștere». Dacă nu au încă forță de generalizare în practica asistenței obstetricale, cercetările de protogeneză sau cele de gametogeneză, în schimb progrese substanțiale au fost obținute în mecanismul schimbărilor fetoplacentală, corecta supraveghere și științifică detectare a suferinței fetale în timpul sarcinii și nașterii, reechilibrarea funcțională a nou-născutului traumatizat chimic sau prematur. Aceste constatări sînt rodul unor cercetări complexe clinice, electrofiziologice, fizice, chimice și chiar matematice.

Dintre acestea amintim studiul lichidului amniotic, în clinică introducîndu-se amnioscopia și amniocenteza, în laborator efectuîndu-se dozarea raportului lecitină/sfingimielină, a creatiniei; pentru școala românească sînt deosebit de importante studiul celulelor, unde are prioritate pe plan mondial, datorită tezei de doctorat din 1906 a profesorului doctor C. Daniel.

Pentru practica decelării suferinței fetale deosebit de importante sînt și dozările hormonale, în special ale estriolului (precursorii acestui metabolit fiind fabricați de făt), care marchează viabilitatea fetală și a permis definirea unității fetoplacentală, a hormonului lactogenic placentar, a pregnandiului etc.

De asemeni, scintigrafia placentară și studiul debitului placentar cu xenon¹³³, ca și largile posibilități pe care le oferă aplicarea ultrasunetului în clinica obstetricală, au mari rezonanțe practice.

În timpul nașterii se recurge azi la o intensivă supraveghere a fătului; la studiul echilibrului acido-bazic al singelui fetal; la înregistrarea continuă și simultană a frecvenței cardiace fetale și a contracțiilor uterine prin monitorizare.

În anii aceștia s-a definit o nouă specialitate medicală, neonatologia — medicul pediatru specializat pentru supravegherea și tratarea nou-născutului imediat și în primele zile după naștere — specialitate care a cunoscut importante realizări. Toate aceste acumulări au dat un conținut superior practicii asistenței medicale a femeii.

Ginecologia-obstetrică are astfel o mare responsabilitate socială, putînd interveni direct în dinamica și calitatea populației umane.

Doctor în științe medicale
G.C. TEODORU
medic primar

sfaturi pentru tinerele mame

rahitismul (I)

- Prețioasa vitamină D.
- Care este sezonul rahitismului?
- Nu putem pleca toți la Polul Nord să mîncăm ficat de morun!...

Copilul meu este cumva rahitic? — Întrebă mamele, cu groaza cu care ar pronunța cuvîntul cancer sau tuberculoză.

Într-adevăr, mult timp rahitismul a fost confundat sau era considerat echivalentul tuberculozei, și aceasta mai ales în țările cu climă foarte puțin însorită cum sînt Suedia, Norvegia și mai ales Anglia. Dealtfel, prima denumire a fost de «Morbus Anglicus», denumirea de rahitism venind de la deformările coloanei vertebrale (rachis) atît de frecvente în această boală.

Ecuația: lipsa de aer și soare, lipsa vitaminelor plus alte carențe alimentare precum și infecțiile sînt factorii principali care favorizează apariția rahitismului. În afara marilor defecte estetice pe care le generează rahitismul, adevărata lui gravitate constă în faptul că reprezintă principala cauză predispozantă pentru grefarea majorității afecțiunilor copilăriei.

Lată de ce, din acest punct de vedere, el poate să reprezinte un pericol pentru dezvoltarea copilului sau, așa cum se definește mai modern, el este un handicap pentru copilul care pornește în viață.

Care este cauza apariției rahitismului? Rahitismul este o boală cronică particulară perioadelor de creștere intensă; de aceea o întîlnim numai în copilărie. Cel mai des în primii ani (prima copilărie), dar și în a doua și a treia copilărie (rahitismul evolutiv tardiv).

Este o boală metabolică provocată de deficiențe complexe (alimentare, de mediu, infecțioase), care se manifestă prin tulburări multiple care interesează toate funcțiile de

bază ale organismului. Factorul principal care-l provoacă este carența de vitamină D datorită unui aport alimentar insuficient sau a unei fotosinteze cutanate reduse. Această insuficiență duce la o tulburare a metabolismului fosfo-calcic, care în mod fiziologic este reglat de vitamina D.

Aportul insuficient al vitaminei D în organism poate duce la imposibilitatea de transformare a provitaminei D din piele în vitamină D etc. În afară de aportul artificial de vitamină D, copilul nu este ferit de rahitism decît prin acțiunea razelor solare. În zonele temperate radiația solară nu este suficientă în toate anotimpurile; rahitismul are de aceea un maximum sezonier, apare cel mai adesea iarna și continuă primăvara, cu intensificări în luna martie. Dar ceea ce pare paradoxal este faptul că în regiunile calde ale globului, în aglomerațiile orașenești, dar cu condiții igienice deficitare, se găsește totuși rahitism. În schimb, în regiunile polare, în care șase luni pe an este noaptea, rahitismul nu este totuși frecvent, datorită aportului mare de grăsimi animale care intră în compoziția hranei — celebra untură de pește, scoasă din ficatul de morun sau al altor pești marini, pe care populația nordică îl consumă de preferință crud, ca pe o trufanda, în care vitamina D2 se găsește din abundență.

Doctor Ioana BOJINCĂ
medic primar pediatru

bolile de piele și medicamentele (I)

- Atenție la toleranța individuală!
- Pielea este un organ foarte sensibil la medicamente.

Accidentele postterapeutice, riscurile, efectele lor nedorite sau reacțiile inverse date de medicamentele ce sînt utilizate în tratamentul diverselor boli, au devenit din ce în ce mai frecvente și mai grave și constituie o problemă foarte importantă de sănătate, ce preocupă lumea medicală din toate țările. Amploarea și incidența ridicată a acestor manifestări a determinat, dealtfel, Organizația Mondială a Sănătății de a include în programul său de preocupări această chestiune pentru a se iniția și organiza în fiecare țară măsurile convenite de farmacovigilență, pentru depistarea tuturor acestor reacții grave, întîlnite în practica medicală, ca și pentru prevenirea lor printr-o utilizare cit mai judicioasă și corectă a diverselor medicații.

Această situație se explică prin descoperirea continuă de noi medicamente active, prin apariția unui număr foarte mare de noi produse farmaceutice în comerț, ca și consumului exagerat de medicamente pe care-l practică unii bolnavi.

Acest tip de reacții patologice sînt mai frecvente pe piele decît pe orice alt organ sau sistem. Acest fapt se explică prin aceea că organul cutanat, prin așezarea sa, este mai expus sensibilizării, asupra sa exercitîndu-se un dublu foc antigenic, atît pe cale internă, cit și prin contact extern. Astfel, trebuie să amintim că numai erupțiile cutanate provocate de medicamente administrate pe cale internă constituie 5%-10% din totalul bolnavilor internați în clinicile de dermatologie, iar dermitele prin contact extern postterapeutic nu sînt nici ele de ignorat. Trebuie arătat, pe de altă parte, că leziunile de pe piele sînt mai ușor și mai rapid de observat de către pacient și de către medic și de corelat cu administrarea de

medicamente. În ce privește natura acestor accidente (mecanismele fiziopatologice ale apariției lor) trebuie luate în considerație mai multe aspecte. Unele pot apărea ca urmare a acțiunii toxice a medicamentului, datorită fie unei supradozări, fie acumulării în organism a produsului respectiv, ca urmare a unui defect de catabolizare sau de eliminare. Alteori, aceste accidente sînt provocate de o intoleranță individuală, de o reacție anormală la doze normale, de un deficit enzimatic congenital de detoxifiere etc. Cele mai multe manifestări cutanate la medicamente sînt însă de natură alergică, realizate printr-o sensibilizare prealabilă față de substanța cu care bolnavul a venit deja în contact.

Manifestările sînt generalizate și localizate, cu variate aspecte clinice.

Dintre cele mai grave accidente postmedicamentoase, cu caracter acut, cităm în primul rînd șocul anafilactic, edemul Quincke cu manifestări glotice și unele sindroame cutanate foarte grave din cadrul eritemului polimorf, sindromul Stevens-Johnson și sindromul Lyell. Șocul anafilactic se observă mai ales după penicilină, streptomycină, novocaină, substanțe iodate de contrast, seruri, vaccinuri etc. Poate fi precedat și anunțat de prurit, urticarie. Apare rapid după administrarea medicamentului și se caracterizează prin paloarea tegumentului, colaps cardiovascular cu prăbușirea tensiunii arteriale și în final comă. În aceste cazuri se impune pentru salvarea bolnavului o terapie de urgență cu administrarea de hemisuccinat de prednisolon în perfuzie, adrenalină subcutanat, antihistaminice, oxigenoterapie etc.

În edemul Quincke, caracterizat prin edem mare al feței cu edem și constricție glotică cu asfixie, sînt indicate aceleași măsuri rapide pe plan terapeutic și la nevoie traheotomie.

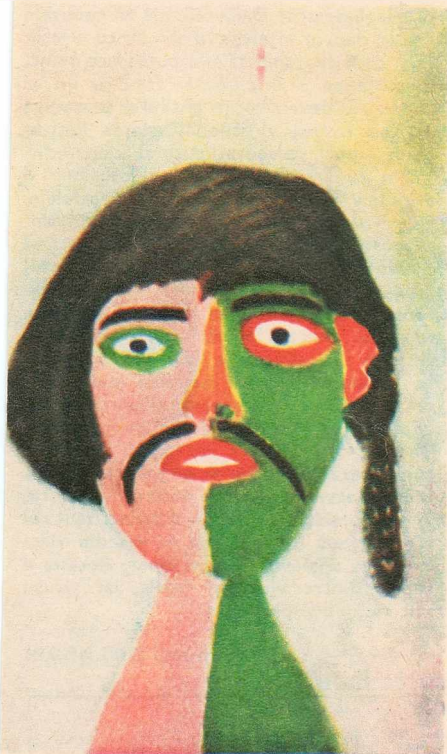
Sindromul Stevens-Johnson îmbracă aspectul unei stări toxico-infecțioase grave, cu erupție buloasă generalizată pe tegumente și mucoase, hipertermie, deshidratare, iar sindromul Lyell se manifestă printr-o masivă decolare epidermică de aspect combustiform cu atingeri cardiovasculare etc., necesitînd de urgență deopotrivă perfuzii cu hemisuccinat de prednisolon și antibiotice atoxice cu spectru larg, rehidratare etc. Un accident medicamentos sever și acut este și purpura hemoragică cutaneo-mucoasă.

Conferențiar doctor
Alexandru COLTOIU

RĂZBOIUL SĂNĂTĂȚII

desenul și demența

- Sintem o uzină cu un uriaș consum de energie nervoasă.
- Odinioară, bolile neuro-psihice țineau de domeniul excepției!
- Dar să vedem ce trădează desenele...

Medicii au recunoscut în acest tablou intitulat «Chip bicolor» faptul că autorul exprimă lipsa de identificare sexuală dintre bărbat și femeie. Partea feminină a chipului este reprezentată în verde, iar cea masculină în violet. Și aici, așadar, găsim elemente obsesionale, caracterizând complexul edipian.

Civilizația ultratehnicizată a lumii contemporane poate fi definită, printre altele, și printr-un uriaș consum de energie nervoasă. Dacă în cadrul civilizațiilor preindustriale sistemul muscular era de departe cel mai solicitat sistem al organismului uman, nu mai putem spune același lucru în zilele noastre, când sistemul nervos i-a luat locul. Acesta este, firește, un fapt pozitiv, pentru că acest uriaș consum de materie cenușie stă, de fapt, la baza tuturor performanțelor tehnico-științifice, care au plasat condiția umană pe poziții cu totul nebănuite. Din nefericire însă a apărut și un rebut biologic în contul acestei suprasolicitări, constând din variate perturbări psihonervoase, cu răsunet notabil asupra fondului de sănătate publică.

Se consideră că circa 1/3 din populația lumii civilizate, aglomerată în special în marile metropole, prezintă nenumărate forme de suferință nervoasă, care poate fi etichetată drept boală. În acest capitol intră nevrozile, cu multitudinea lor proteiformă și cu temutele lor decompensări afectogene de tip anxios. Aci intră psihopatiile, oligofreniile, grupul eterogen al psihozelor, ca și grupul tot așa de eterogen al demențelor de tot felul. Acest considerabil rebut biologic este condiționat alături de alți factori și de marile dificultăți de adaptare pe care le ridică lumea de azi. Traversăm din punct de vedere medical o foarte dificilă perioadă de tranziție, caracterizată prin

în tabloul intitulat «Furnica gigantă» se exteriorizează un delir de persecuție. Bolnavul își proiectează autoculpa asupra omului în bluză albastră, care fuge înspre mare și care întruchițează persoana mamei. Furnica gigantă este un monstru exteriorizând o idee obsesională.

accederea spre structuri economice, culturale, sociale și sanogenetice noi. Progresul tehnic a evoluat, incomparabil mai rapid decât potențialul nostru de adaptare. De aci a rezultat un decalaj, o disjunctie cu răsunet consistent mai ales în cadrul structurilor psihice mai fragile, care s-a soldat în final cu un grad aparent sau mai puțin aparent de psihopatie.

Francezul de 65 de ani din zilele noastre a cunoscut în țara sa, după cum precizează Gaxotte, 3 republici, 4 regimuri politice, 10 monede și 2 războaie cu caracter mondial, în cursul unei singure generații. Situații similare pot fi găsite în multe alte țări. Se poate oare rezista la infinit, se întrebă medicii, biologii și psihologii, acestui ritm alert de evoluție tehnică? Pot oare toți să se integreze, fără prejudecii biologice și psihologice, în acest marș forțat, în care s-a înregimentat cea mai mare parte din omenirea fructificată de civilizația industrială? Alienarea este prin definiție inerentă condiției umane și cu atât mai mult într-un asemenea context. Bolile neuro-psihice, odinioară ținând de domeniul excepției reprezintă în zilele noastre, alături de bolile cardiovasculare, alături de cancer și de accidentele rutiere, cele 4 mari flagelle cu care se înfruntă din greu locuitorii Terrei.

Se pare că această precipitată criză de

adaptare, cu toate inerentele dificultăți ce rezultă din ea, influențează în mod cert raporturile funcționale primare ale structurilor creierului. Cel puțin aceasta este părerea savantului american Paul MacLean. După acesta, omul a moștenit de la natură trei creiere: unul fundamental reptilian, altul preluat de la mamiferelor inferioare și un al treilea caracterizând primatele și omul. Primele două concretizate anatomic prin structurile sistemului limbic, — cele mai vechi de altfel —, încă saturate de amintiri ancestrale (memoria genetică este extraordinară!), joacă un rol fundamental în comportamentul emotiv. Cel de-al treilea creier, corespunzând neocortexului, reprezintă aparatul comportamentului rațional. Toate aceste componente ale creierului uman se jenează în mod obișnuit mutual, mai ales în cadrul crizelor acute de adaptare, generând o insuficiență de coordonare, un rebut funcțional, caracterizat prin multiplele forme ale alienării, prin toate acele deliruri ale vieții moderne de care ne lovim din ce în ce mai frecvent. Și Medwar, în interesanta sa lucrare intitulată «The future of man» (Viitorul omului), insistă mult asupra rolului care revine discrepanței dintre revoluția tehnico-științifică și dificultățile de adaptare ale omului.

Arcadie PERCEK

ce este nou?

O TEMĂ EXTREM DE ACTUALĂ în întreaga lume este și cea a transplantului și, mai ales, a respingerii lui de către organism. Mergând tocmai pe această ultimă direcție, cercetătorii din laboratorul de imunomorfopatologie și histochimie de la Institutul de patologie și genetică medicală «Doctor Victor Babeș» studiază aspectele imunologice ale respingerii transplantelor străine. Căutându-se soluțiile optime pentru a neutraliza reacția de respingere a grefelor de piele pe material experimental (șoareci) s-a reușit să se obțină o prelungire a timpului de supraviețuire a transplantelor. Aceasta după efectuarea unui tratament original.

ACTIVITATEA SOLARĂ ȘI EPIDEMIIILE DE GRIPĂ. Variațiile activității Soarelui provoacă pe Pământ furtuni magnetice care influențează activitatea vitală a microorganismelor.

Studiul acțiunii cîmpului magnetic asupra unor proprietăți ale microbilor, întreprins la Institutul de medicină nr. 2 din Moscova, a arătat că după iradierea magnetică colibacilul își multiplică de mai multe ori «progenitura» în raport cu experiențele de control, iar alte bacterii se dezvoltă chiar și în concentrațiile de antibiotice absolut mortale pentru confracții lor «nemagnetizate». Rezistența variantelor «magnetizate» de stafilococi la tetraciclină, de exemplu, crește de 4 ori și de 300 la 400 de ori la penicilină.

Asemenea cercetări lasă să se întrevadă și motivele pentru care epidemiile de gripă au, uneori, o ciclicitate care corespunde perioadelor de maximă activitate a soarelui.

UN APARAT ROMÂNESC — «MAGNETODIAFLUXUL» — FOLOSIT ÎN MEDICINĂ ȘI AGRICULTURĂ. În domeniul fizioterapiei (aparatură electromedică, gimnastică medicală etc.) s-au creat aparate noi care micșorează necesitățile de import. Un nou aparat creat la Institutul de balneologie și fizioterapie din București este «magnetodiafluxul», care folosește energia cîmpului electromagnetic de joasă frecvență cu influențe deosebit de importante asupra organismului uman, cît și asupra plantelor. El se folosește azi la noi atît în medicină, cît și în agricultură.

CUM ACȚIONEAZĂ NĂMOLUL AȘUPRA ORGANISMULUI UMAN; SĂRURI DIN APELE MINERALE SUB FORMĂ DE TABLETE. Un colectiv de cercetători ai Institutului de balneologie, condus de doctor M. Agârbiceanu, au izolat diferite tipuri de nămol pentru cercetarea mecanismelor de acțiune a nămolului terapeutic. De asemenea, au izolat unele săruri din apele minerale care s-ar putea prezenta sub formă de tablete.

24 DE ORE DE VEGHE. Cîndea Sofia (63 ani) din Gura Riului, suferea mai demult de diabet zaharat. Boala s-a agravat brusc cînd bolnava a intrat în comă hiperglicemică. Transportată de urgență, în stare deosebit de gravă, la spitalul județean din Sibiu, ea a fost salvată prin eforturile și tenacitatea medicilor N. Hozan și I. Tușurugă, a asistentei Cornelia Georgescu și a echipei de urgențe de la laborator, care au efectuat toate analizele repetate la diferite ore din zi și din noapte și au aplicat tratamentul impus de starea pacientei. După 24 de ore de veghe la căpătîiul bolnavei, timp în care întreaga echipă medicală a lucrat peste programul obișnuit, Sofia Cîndea a ieșit din comă, iar după alte 3 zile s-a obținut reechilibrarea totală a diabetului. (Prin telefon de la Ferencz Vasas).

ORE DRAMATICE de luptă cu moartea s-au consumat în zilele trecute la spitalul din Rîmnicu Vîlcea. Se părea că nimic nu va mai putea salva pe Dumitru Oprea (47 de ani) din Cheia-Olănești, adus în stare de comă profundă la spital, ca urmare a unei imprudente care putea să-i fie fatală. Folosind un insectofungicid puternic fără a respecta măsurile de protecție recomandate, el s-a intoxicat grav. Medicul specialist Dumitru Neagu a sperat într-o

urgente
rezolvate
de miercuri
pînă
miercuri

șansă de supraviețuire și a perseverat împreună cu colectivul secției de reanimare, reușind să-l salveze pe D.O. aplicîndu-i o terapie intensivă.

În stare de colaps, provocată de o ocluzie intestinală, pe numele ei popular, încurcătura de maște, a fost transportat la spitalul vilcean și Dumitru Vianu din comuna Budești.

El își datorează salvarea medicilor Spiridon Diaconu, Traian Mares și Ion Mitu, care l-au redat familiei după o luptă dramatică de câteva zile cu moartea, timp în care i-au transfuzat pacientului... 4 litri de sînge! (Prin telefon de la Ferencz Vasas)

ÎNTREAGA NOAPTE LA CAPUL MINORULUI. Aș vrea să relatez un caz puțin obișnuit în medicină, care a putut fi rezolvat numai datorită medicului pediatru Gabriela Trifescu de la Spitalul Fetești.

Copilul Beznea Mircea Dan, de 6 ani, care se juca în curte, a venit la mama plîngînd, cu capul și gura strîmbe, în ziua de 17 iunie 1973.

Transportat de urgență la spital, medicul G. Trifescu a acționat cu promptitudine, făcînd dovada probității profesionale și a înaltului umanism ce o caracterizează. Stabilind diagnosticul (?!), tensiune arterială 20 — caz neobișnuit încă — medicul a petrecut întreaga noapte la capul bolnavului, aplicîndu-i tratamentul adecvat și urmărind evoluția acestuia.

Numai astfel copilul a fost salvat și scos din pericol.

Și pentru că nu este singurul caz în care medicul G. Trifescu a acționat astfel, țin ca prin intermediul revistei «Flacăra» să aduc mii de mulțumiri felului de a fi al acestui medic și în același timp personalului secției pediatrie a spitalului Fetești care a dat îngrijire copilului. (Profesor V. Ivanciu, Fetești, str. Liton Vodă nr. 3.)

ce profetim, ce profesăm

om pentru oameni

Sugestivul titlu de mai sus nu poate sta, desigur, decât în fruntea unui poem sau a unei cărți de poeme, și încă nu a uneia oarecare. Numai un autor care crede în puterea poeziei de a oferi ceva mai mult decât versuri ornate cu câteva apreciable metafore sau ermetizate cu niște asocieri verbale nebuloase poate să-și asume răspunderea comunicării unor necesare adevăruri umane, vitale pentru trăirea noastră cotidiană. Cartea care poartă acest titlu, aparținând poetului Corneliu Șerban, dincolo de a fi o scriere de maturitate, bine articulată în viziunile sale lirice, cenzurată de orice gratuitate, are această aleasă calitate de a ne invita să medităm asupra «cumplitei griji de a fi OM», căci, cum argumentează poetul în susținerea acestei idei, «omenia începe, la urma urmei, din propria-ți casă».

Acesta este și motivul pentru care consacram respectivelor spațiu al comentariului etic semnificativ al unui câștig moral datorat lecturii unei cărți, altfel expeditivă în cițiva cuadrați de plictisită recenzioară. E un semn bun, vreau să zic, când o carte de poezie îți permite să discuți despre ea nu numai în formulele ambigue ale unei critici mofturoase.

Curajul pe care îl dovedește POETUL Corneliu Șerban este acela de a ataca pieptis, cu arsenalul viguros al liricii, chintesența de sentimente primordiale care definesc trăirea noastră responsabilă nu oricând și oriunde, ci aici și acum, și nu oricum, ci în postura noastră umană supremă, de comuniști; corolarul filozofic

al unei asemenea patetice confesiuni despre om și umanitate este de altfel limpede afirmat în chiar poemul final al cărții: «Ce cuvint dintr-atîtea, pentru astăzi s-aleg?! Și ce cînt, dintr-atîtea, pentru astăzi să chem?! Nu-i poem, să cuprindă gîndul nostru întreg, dar spunînd vorba azi, urci mai sus de poem.// Totdeauna am fost dăruții cu prea plin, doar un dor rămînînd: de a fi înșine noi, făurari și stăpîni. Azi l-ajunsul destin/ al atîtor vecii/ Al atîtor eroi».

Înscriindu-și sincera, cuceritoare argumentație lirică pe asemenea coordonate morale, Corneliu Șerban ne îndeamnă la necesară confruntare cotidiană cu noi înșine printr-o poezie, care, fiind a afirmării unor nobile și clare principii de viață, nu se sustrage complexului dubito, ergo sum. De fapt, ne aflăm în fața încercării unui tânăr poet ajuns la maturizarea talentului său, de a pătrunde înarmat cu ideile umanismului nostru socialist, în acest «codru de simboluri prin care trece omu-n viață», ce «toate-l cercetează c-un ochi prietenesc», cum spune Baudelaire în memorabilele sale «Correspondances».

Așadar, tu cititor și frate, ca să-l parafrazăm tot pe Baudelaire, deschizînd cartea poetului moralist (în nobilul înțeles al cuvîntului, adică un moralizator) vei fi confidentul intim și public, totodată, al acestei conștiințe acute a «răspunderii de a fi om pentru oameni».

Niculae STOIAN

viața modernă

virusi

Virusii nu se reproduc. Singuri nu se reproduc. Nu pot. Nu găsesc în ei tot materialul necesar pentru înmulțire, rezistență și supraviețuire. Pentru reproducere virusii au nevoie de celula pe care o parazitează. O lume formată numai din virusi nu va exista deci niciodată. Virus lingă virus și nimic altceva, o victorie a virusilor, totală și durabilă, nu este posibilă. Ei au prea puțin pentru perpetuare și nemurire, și atunci cer, iau de la victime. Unesc puținul lor cu sistemul de înmulțire al celulelor. Profită de el. Virusii nu fură doar hrană și adăpost de la victime, fură pînă și echipamentul lor de reproducere, adică partea cea mai greu tangibilă și autonomă a celulei. E o strălucită mărturie că victimele pot deveni uneori aliați detașați și sublimesc ai celor care le fac să fie victime. Ele ajung pînă la sacrificiul de sine, dacă asta e condiția buneistării a agresorului. E o dovadă la fel de copleșitoare despre încrederea agresorilor în victimele lor. Virusii nu și-au ales alt cooperant pentru o afacere atît de delicată cum e procesul reproducerii. Alegerea lor a căzut chiar pe celulele pe care le parazitează. Cu oricine altcineva, virusii ar fi putut s-o pătească sau ar fi fost suspicioși. S-ar fi temut. Doar victimele le-au inspirat acea încredere infinită, singura care poate face să te mărturisești și să ceri ajutor întru corectarea slăbiciunilor. După ce că sînt îmbolnăvite și prădate, celulele ajung să participe chiar și la crearea substanțelor specifice din alcătuirii agresorului. Au ajuns atît de robite, încît nici măcar n-au puterea să se revolte. Le-a rămas doar puterea de a fi pe plac. Puterea necesară pentru a servi dinastia virusilor, succesiunea generațiilor acestei specii reprezentînd imperialismul biologic. Și-au păstrat doar capacitatea de a

asigura tinerețea și vitalitatea călăului. O capacitate mai răspîdită decât s-ar crede în cuprinsul materiei vii, dar situată la urma tuturilor capacităților și care nu se activează decât în cazul destrămării celorlalte. Celulele cooperează inconștient, participînd la crearea celor care le îmbolnăvesc și le fură. Inconștiența se vedește a fi condiția ideală de cooperare cu răul. Cine poate fi mai sigur și mai supus față de agresorul său, decât victima inconștientă, obișnuită să fie prădată, tot așa cum e obișnuită să respire ori să nu gîndească? Dacă celulele ar cunoaște măcar, dacă ar înțelege relația lor cu virusii, chiar dacă deocamdată n-ar putea face nimic, speranța ar fi întemeiată. Fiindcă, într-o bună zi, ar deveni totuși posibil să se smulgă de sub tirania virusilor. Cedarea lor, așa crede atunci, colaboraționismul acesta echivalent cu trădarea de sine a fost doar o atitudine tranzitorie. As crede că celulele, care n-au nevoie de virusi pentru a se hrăni, adăposti ori reproduc, pregătesc în taină o revoltă împotriva virusilor și că momentul insurecției e aproape. Dar așa, celulele habar n-au, lucrează pentru virusi, în vreme ce virusii lucrează împotriva celulelor. Virusii, deși sînt alcătuirile cele mai primitive, se dovedesc a avea instincte superioare celulelor. Celulelor care de multe ori aparțin unor organisme inteligente și raționale. Virusii nu-și omoară victimele, virusii le parazitează. Atît. Sau le omoară abia după ce s-au servit de ele, abia după ce i-au ajutat să se reproducă. Le omoară atunci răul cel bătrîn, după ce victimele au dat din viața lor ca să se nască răul cel tînăr. Aceasta e relația dintre virusi și celule, iar virusii sînt răspîdiți peste tot.

Romulus BALABAN

brașov – bucurești
în numai 60 de ore

O foaie volantă pe care o găsim la Arhivele Statului, într-o mapă de la 1848, ne face cunoscut începutul transportului în comun pe distanță lungă de acum 125 de ani: «Cea dintîi grabnică trăsura care vreodată a trecut munții Carpați pleacă începînd de la unu aprilie 1848, de două ori pe săptămînă... pentru obținerea locurilor interesante să se adreseze, la București, pe strada Lipsanilor, iar la Brașov, pe ulița Vămii». Căutăm mai departe și aflăm amănunte interesante în legătură cu uimitoarea trăsura grabnică, numită și carul iute. În GAZETA TRANSILVANIEI sînt publicate (în noiembrie 1848), patru mari articole care descriu condițiile de circulație ale acestui prim «express» care lega Bucureștiul de Brașov și de Sibiu: «Carul iute, se zice iute nu pentru că ar avea aripi — spune reporterul — ci pentru că umblă ziua și noaptea. Carul iute pleacă din Brașov de la «Pomul verde» — unul apucă spre Sibiu și

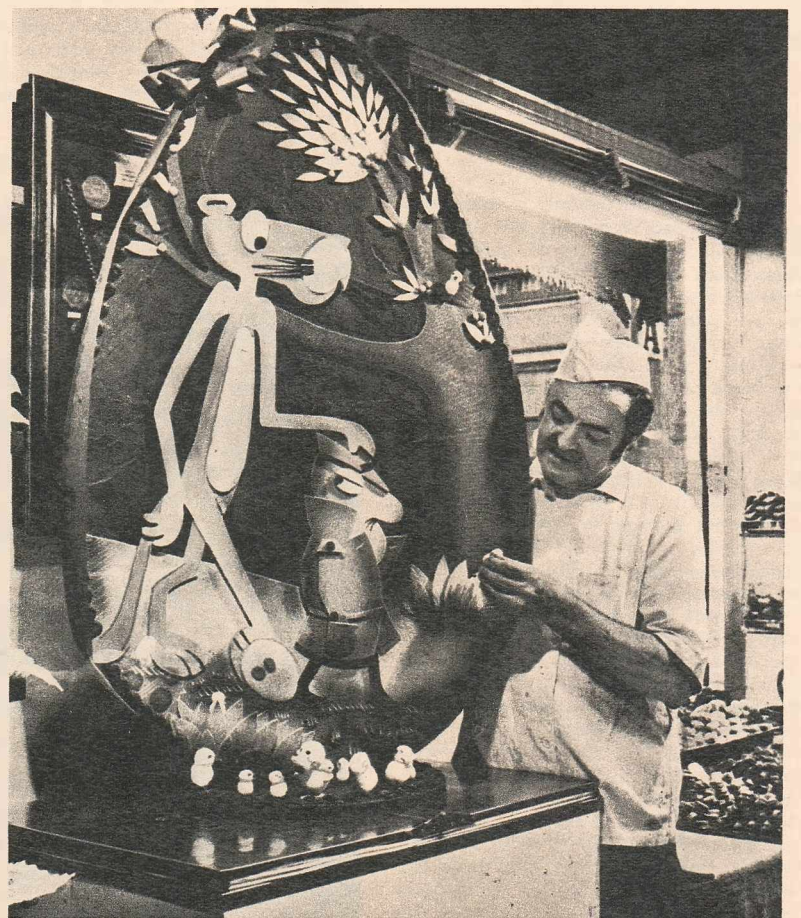
altul spre București... Cel de București trece pe la Predeal, pe din dosul Caraimanului, pe la Sinaia, pe la Posada, pe la Comarnic, apoi apucă pe prundul Prahovei, că puntea nu mai este, suie dealul Brezei, stă acolo spre a schimba caii, apoi iar coboară și iar mai trece o dată Prahova, suie la Cîmpina, apucă cîmpul, cînd mai urcă, cînd mai coboară, schimbă iar caii la Lipova și, linga, linga, vam, linga linga vam, merge pe cîmp și prin păduri, apoi printre grădini și intră în București, în sunetul clopoțelilor, drept pe bariera Mogoșoaiei, ca să ajungă la hanul Gabrovenilor...».

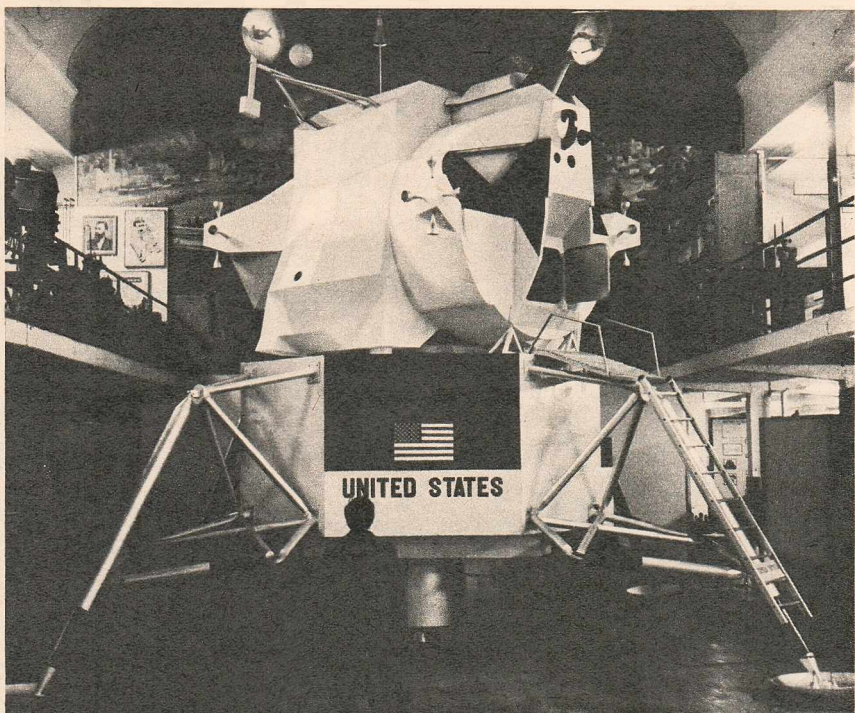
«Cu popasuri, cu schimbarea cailor, cu împotmolirile prin apele Prahovei, drumul carului iute de la Brașov la București dura «nici o dată mai puțin de 60 de ceasuri».

Unul dintre ziarile românești, care preamăresc progresul făcut cu noua organizare a transportului, publică și desenul pe care-l reproducem: carul iute în plină viteză.

ah, ce concurs dulce!...

Concursul este anual, îi privește pe cofetarii din Barcelona, dar nu numai pe ei. Cum să oțimem miile de copii barcelonezi cărora le lasă gura apă în fața minunilor de ciocolată realizate de concurenți? Pentru anul 1973, premiul l-a revenit lui signor Saba pentru această capodoperă dulce inspirată dintr-un vechi basm spaniol.

modulul lunar a «aselenizat» la bucurești

O surpriză pentru toți cei pe care îi interesează zborurile spațiale: un modul lunar de felul aceluia cu care a aselenizat echipajul lui «Apollo XI» a fost adus la București. Este vorba de o machetă la scara 1/1 (7 metri jumătate înălțime; patru metri jumătate lățime), oferită de Statele Unite ale Americii prin ambasada din capitala țării noastre Ministerului Energiei Electrice pentru a fi expusă la Muzeul tehnic «Prof. ing. D. Leonida». Instalarea modulului — mai exact a copiei fidele a acestuia — a durat o lună. Piesa se află expusă într-una din marile încăperi ale muzeului și poate fi văzută de toți vizitatorii. Un specialist dă toate explicațiile necesare. Amintim că Muzeul tehnic se află la intrarea în «Parcul Libertății».

F. URSEANU
Fotografie de V. MOLDOVAN

cronica dreptei cîntării

pentru o pereche de brațe

Acum patru săptămîni, în revista «Luceafărul» a apărut o pagină scrisă și desenată de copii. Din ea puteau fi învățate multe lucruri folositoare pentru o joacă. În subsol, sub o bară verde, groasă, și-au găsit locul și cinci poezii în registru grav, scrise de un alt fel de copil.

«Vinătorul ia pușca și țintește cu mingea giștele — spunea Daniela. Cei atinși ies repede afară». «Orice-ați zice, orice mi-ați spune/ Vreau să fiu un trunchi de arbore înalt», replica poetul. «Cînd uliul prinde porumbelii le taie aripile», chicotea Ancuța. «Cîte limbi roșii pe buza pămîntului sînt!» exclamă gînditorul de sub bara din cerneală verde. «Nu mișc deloc, stau așa, și-l aștept pe Zmeu să vină să ne gîdile, să ne facă să ridem», mărturisea incintată Raluca, iar poetul: «Să fiu un stîlp la o casă, cioplit frumos».

Eu l-am cunoscut pe acest copil-poet care are 16 ani, o privire în care s-ar scîlda bucuria și păstrăvii, e înalt, frumos, bronzat, iar cînd suride — răsare soarele. M-aș face prieten cu el numai pentru pofta de viață pe care țî-o insuflă, deși în versuri el vorbește de «o pasăre./ cu aripa frîntă; dorul ei mare de-a zbura peste pămînt/ s-a năruit în mine — ca o durere».

Francisc Forca — poetul de 16 ani — s-a jucat și el, de mult, de-a castelul, de-a vinătorul și giștele, de-a leașa și de-a v-ați ascunsa. A participat la numărători, a alergat peste tăpșan, în satul lui. Cu picioarele zburda printre țînci, iar cu inima trăgea spre soare. Într-o zi n-a mai avut răbdare și-a vrut să ajungă la cer, avea șase ani, era curajos, s-a grăbit, era om, dar sufletul lui era de pasăre, trebuia să atingă soarele și, cum cel mai înalt loc din poiana aceea era stîlpul de înaltă tensiune, s-a cățarat sus.

pe stîlpul de înaltă tensiune. Soarele s-a dovedit a fi neașteptat de aproape.

«Au căzut pe pămînt două mere roșii și-o pasăre».

În anul întii de liceu, la prima oră de matematică, profesorul a întors privirea de la tablă spre clasă și a observat că unul dintre elevi ține creionul cu degetele de la picioare. A vrut să-l admonesteze, dar cum băieții nu făceau haz, a privit mai atent. Nu era vorba de nici o eschibiție. Elevul cu pricina trebuia să ia și el notițe cu ceva.

Francisc Forca, supraviețuitorul unei întîlniri cu soarele și cu foarte înaltul toțai, e un optimist în general. Francisc Forca, băiatul care a plătit supraviețuirea cu renunțarea la brațe, a devenit și mai optimist de cînd citește prin ziare și reviste că, într-o țară străină, s-au perfecționat niște proteze ce înlocuiesc perfect mîinile, pe bază de biocurenți, sau așa ceva. Un coleg de-al lui, poate chiar cel care-i întoarce mai des filele cărților și ale revistelor, a trimis o scrisoare la Ministerul Educației și Învățămîntului. A venit un inspector, a văzut, a stat de vorbă și l-a învățat pe talentatul tînăr să facă cereri pe la toate forurile care s-ar putea ocupa de un mare mutilat. Cererile au ajuns, toate, în același loc. Pînă la urmă, s-a luat hotărîrea să fie internat într-o clinică din București, să i se amputeze și mai mult din cioatele brațelor, iar apoi să i se fixeze două proteze indigene, mai puțin perfecționate, dar mai ieftine.

«De dragoste curată/ Viața mea nu se satură niciodată!» este refrenul lui Francisc Forca. «Trăiesc și iubesc, cînt Patria» scrie el. Cu gura. Ținînd creionul între dinți.

Sergiu ANDON

principii și năravuri speculă cu... morminte?!

Bătrînelul, tovarăș întimplător de drum, părea doar hitru (dar se va vedea mai încolo că avea un «of»), totul a pornit cu o (aparentă) glumă:

— Știți pătania ălora cu coșciugul?
— Care?...

Și astfel, am ascultat povestirea cu: autocamionul pe șosea, transportînd un coșciug gol, din oraș spre o comună, pentru un — desigur — răposat, cetățeanul cu auto-stopul acceptat de șofer, ploaia neașteptată de vară, încercarea timidă a călătorului din spate care, cu discreția necesară, ridicînd ușurel capacul coșciugului constată că-i încă gol și se întinde frumusele înăuntru, toropit de căldură ațipește, alți călători, surprinși de ploaie, sînt și ei acceptați de preabinevoitorul șofer, unuia dintre aceștia îi vine de asemenea ideea să se adăpostească în coșciug, dacă-l gol, firește, încearcă și el — cu aceeași discreție necesară — și tresare cînd zărește «mortul», rămîn toți în picioare, sub sfîchii ploii, tîrziu, cînd totul se curmă brusc, precum începuse, capacul coșciugului saltă, iar «răposatul» întrebă candid: «Mai plouă, oameni buni?». Au sărit toți din mers, doi și-au rupt picioarele, dilema — de nerezolvat — a cui e vina, a șoferului care-a luat călători clandestini, a călătorilor înșiși, a imprudentului «mort-viu»?...

Pătania tragi-comică ne-a stîmînit rîsul, nouă, celor din compartiment, dar bătrînelul mi s-a adresat cu cuvintele:

— Dumneata ai loc de veci?
— Eu? Doamne ferește... Mai bine să trăim.

— Să trăim, dar omul nu-i veșnic, iar gospodarul...

Am dat din cap, adică știu chestia cu «iarna car, vara sanie», el a clipit șiret și a adăugat:

— Vrei să fii rudă cu mine? Veri buni.
— Cum?!
— Mamele noastre erau surori...
— ???!

Și, cu același aer înțelept-șugubăț,

mi-a mărturisit că, de cînd se știe, amestecă așa «planurile», tristețea cu veselia. Cînd glumește spune lucruri serioase și invers (a avut necazuri și cu prietenii pe tema asta). De fapt, pătania cu coșciugul n-a fost, pentru el, decît cadrul înlăuntru al căruia să-mi poată povesti ceva *absolut real, verificabil*: S-A FĂCUT ȘI POATE SE MAI FACE SPECULĂ CU... MORMINTE. Adică: locurile de veci, conform legii, nu pot fi transmise decît între rude (pînă la gradul IV) și doar ca donație. De regulă însă, acei care se ocupă (sau se ocupau) de asemenea afaceri, maschează (sau mascau) vînzarea-cumpărarea printr-un... act de donație în care, în mod FALS (infracțiune prevăzută de codul penal), se înscrie că, de pildă, CUMPĂRĂTORUL (calitatea reală nu apare nicăieri) ar fi... văr (mamele au fost... surori) cu VÎNZĂTORUL (nici această calitate reală nu-i consemnată pe hîrtie). Deci, s-au autentificat destule acte de... donație — susținea tovarășul meu de călătorie — fără temei, fără probarea, pe baza actelor de stare civilă, a rudeniei dintre părți (donator și primitorul donației). Rezultatul:

— Speculă, dom'le! Speculă cu... morminte, cu locuri de veci. Orice lege, scrisă, nescrisă, cultul morților, călcate în picioare de dragul banului...

Pare-se că, din vara trecută, prințindu-se de veste că se fac astfel de speculații, autentificările de donații sînt trecute prin «sita» cuvenită (temeinică verificare a gradului de rudenie). Dar cum rămîne cu toate actele de... donație autentificate începînd cu noiembrie 1970, cînd a intrat în vigoare noul regulament? Așadar, exact PROFANĂTORII de legi — repet: scrise și nescrise — cîți or fi fost, să-și frece bucuroși palmele că... le-a reușit «afacerea»? Ce-ar fi să le revizuiam actele și... n-au decît să fie sănătoși.

Mihai STOIAN

pe bază de pedale

Reîntinereste bătrîna bicicletă, metamorfozîndu-se în tri- și cvatricicletă. Prefacerile sînt mai puțin rodul fantaziei gratuite cît nevoii de a ieși din impasul automobilismului cu sufocarea circulației rutiere, poluarea, accidente...

Întreprinzătorii, industriașii japonezi propun fel de fel de soluții pentru înlocuirea primejdieșilor cilindri cu explozii prin pașnice pedale.

cronica satirică

trandafiri și ignoranță

N-ar fi deloc exclus ca ignorantul să aibă un ten frumos, catifelat... Incultura îl scutește și de riduri și de inteligență... Nu întâmplător un asemenea individ este comparat, dintr-o bunăvoință plină de dispreț, cu «un trandafir»... E frumos, buclat, rumen, proaspăt, greoi, pedant și inconștient... Stupid și analfabet, ride veșnic la soare... Mi se pare însă că trandafirul are tot dreptul să fie jignit pentru o asemenea comparație.

E știut că trandafirul analfabet se dăruie cu pasiune progresului fizic... Posedă un cap mic de pasăre, dar asta nu-l deranjează, visul lui e să-și dezvolte musculatura, «să se țină în formă». S-a ferit de cultură cu disperare, așa cum alții s-au ferit de boli și de microbi... De aceea, își «spală mereu capul». Operație inutilă căci capul lui a fost întotdeauna gol și inocent, cu toate astea se duce mereu la filme și la baluri «ca să-și spele capul». Nu muncește, în schimb se relaxează, grija lui supremă e să se destindă, să nu-și încarce memoria, să se destindă... Îi e teamă

ca nu cumva cultura să ajungă în capul lui de pasăre prin efracție, violentându-i fecioria și analfabetismul. Îi e teamă de bombardamentul informațional cum le e unora teamă de gripa spaniolă, de aceea și-a sterilizat întregul intelect ca nu cumva, într-o clipă de neatenție, să se depună o idee în creier... A avut prieteni care au pățit-o rău de tot, din nebagare de seamă s-au apucat de carte și, vai de ei, săracii, se distrează atât de puțin, mușchii încep să piardă din strălucire. Ori el nu vrea ca de dragul științei să-și piardă faima de cel mai reușit și mai musculos bărbat din raza unde își are domiciliul.

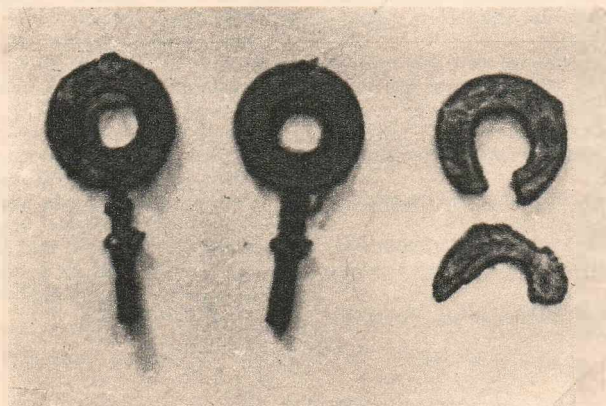
Agramatul trandafir se și bronzază. Adoră soarele, apa, nisipul, slipurile înflorate. Aurul soarelui face să se observe și mai puțin greșelile gramaticale. Singura lui durere e capul, care devine atât de mic, încât riscă să dispară, ceea ce ar face ca și mușchii picioarelor să devină inutili.

Teodor MAZILU

o cămașă , măsura «2 etaje»

Este — se pare, fără șanse de dezmințire — cel mai mare cămeșoi din lume. A fost expus la un târg anual britanic cu obiective filantropice, printre altele. Chiar acestui scop i-a fost destinată și cămașa-gigant în poalele căreia au fost strinse fonduri bănești pentru un spital și o școală sanitară.

oglinzile frumoaselor de altădată

Într-una din vitrinele Muzeului «Porțile de Fier» de la Drobeta-Turnu Severin au fost expuse de curând câteva oglinjoare cu mîner, mici obiecte de artă, realizate cu mult gust din argint și sticlă de către niște meșteri ce au trăit — după cum ne informează profesorul de istorie Stelian Baicu de la acest muzeu — în secolele II și III e.n.

Colecția a fost descoperită în Piața Ghica din centrul orașului de azi cu prilejul

ultimelor săpături pe care le-a efectuat profesorul Mișu Davidescu, directorul muzeului. S-au găsit nu numai oglinzile de care vorbim mai sus, ci și urmele atelierului meșteșugăresc în care fuseseră confecționate: ziduri, unelte, cuptorul de topit metale, de fabricat sticlă și chiar zgură. S-au mai descoperit vase din ceramică, podoabe, arme etc.

F. URSEANU

cuvinte încrucișate

1	A	2	R	3	E	4	A	5	L	6	A	7	I	8	11								
2	I	S	A	C			N	E	R	U	D	A											
3	H	A	S				T	A	G	O	R	E											
4	U	N	A	N	I	M	A					T	I	E									
5	L	O	D	E	N							T	E		M								
6	E	S					B	A	N	U	S												
7	S						P	U	R	U	R	E	A		N								
8	C	R	I	N								F	I	N	G	T	E						
9	J						A	T	E								I	R	I	S			
10																					S	C	
11	B	A	C	O	V	I	A														L	E	U

în grădină

ORIZONTAL:

1) Pseudonimul cu care poezii D. Anghel și Șt.O. Iosif au semnat «Cîșmigiu», «Victima florilor de turnesol» etc. — Poet român, născut în satul Mălini, comuna Poiana Mărului, autor al ciclului «Liliacul timpuriu». 2) Scriitor ardelean, din care cităm poeziile «Florile» și «Grădina-parc» — «Strugurii și vîntul» fac parte din opera acestui poet chilian. 3) Prinde aroma florilor! — Scriitor indian, autorul ciclului de nuvele «Ghirlanda dragostei». 4) Fără excepție (fem.) — Urme de vegetație! 5) Parcă ar fi o scoară de păr! — Arborele florilor parfumate, cîntat de Eminescu. 6) Ramură de cireș! — Poetă română contemporană; menționăm din opera sa «Trandafiri» și «Grădina» — Usturoi transcarpatin. 7) Imortelă. 8) Cavalerul alb al grădinii — Împărăția ierbii (pl.). 9) Miozotis... neglijate — Stînjeneț. 10) Mac rupt! — Țara... măghiranului! — Virf de scaiet! 11) Simbolist român, autor al poeziilor «În grădină», «În parc», «Arminden» etc. — Gura lui... e o floare.

VERTICAL:

1) Alt poet simbolist român, autorul nuvelei «În grădina prietenului meu». 2) Poetă lirică română, din opera căreia se pot cita «Pomiul cei tineri», «Florii», «Toporași», «Macii»,

«Caisul», «Floare rară» etc. — Lalea, pansea și viorea. 3) Tină mlădiță din seră — Părăluță. 4) Ce sucit! — A băut cucută (fig.). 5) În floarea... virstei — Cusătură pe margini. 6) N-am scris într-una! — Trandafiri... de lac. 7) Buchete de... măr și pătrunjel — Pară! 8) Un ceas întors! — Poet sovietic din opera căruia amintim «Printre crengi eu n-am să-mi lunec văzul» și «Învîrtejite frunze se destramă». 9) Verde... la rentieri (pl.) — «Hrană» pentru plante. 10) Încolțesc... în circumvoluțiuni — Arbori rășinoși de viață lungă. 11) Și ea e verde... într-un cîntec popular — «Floare albastră», «Povestea teiului», «Peste vîrfuri» și «Foaia veștedă» sînt cîteva din poeziile acestui luceafăr al literaturii române.

I.Gh. CARAIMAN

Dezlegarea jocului «HAM-HAM!», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) COPOI — PUDEL 2) ARARIEL — ATE. 3) SION — CUTU — C. 4) SORINCĂRI — EC. 5) IN — CARAVANA. 6) A — METIL — CO. 7) NNE — ES — R — TH. 8) E — SLABUT — I. 9) RASA — JEROME. 10) OGARI — CANIN. 11) BULDOG — LABA.

lumea de ieri

mica publicitate
de acum trei decenii

- **TÎNĂR** sportiv doresc parteneră pentru excursie Paști. Accept numai persoană serioasă. Adresați supt «Candidat căsătorie». (23 aprilie, 1945)
- **BĂRBAT** bine dorește cineva fără servicii numai tânără cinstită eventual provincială plecăm drumul vieții fără nimic. Adresați numai scrisori supt «Sofeur SW». (26 aprilie, 1945)
- **TÎNĂRĂ** simpatică 23 ani bacalaurată dorește mariaj titrat. La ziar supt «Suflet ales». (27 aprilie, 1945)
- **IDEALIST** 31 ani licențiat drept și ceva avere personală. Doresc cunoștință în vederea căsătoriei cu domnișoară cultă fără avere însă inteligentă. «Idealist». (27 aprilie, 1945)
- **VĂDUV** caut cunoștința unei doamne care să fie mama copilei mele de 7 ani. (28 aprilie, 1945)
- **CARE DOMNIȘOARĂ** situată dorește căsătorie cu suflet nobil generos? Calitățile morale primează asupra celor fizice. Discreție absolută. «Suflet bun». (29 aprilie, 1945)
- **DENTIST** autorizat student M. creștin cu cabinet dentar vastă clientelă numerar șase milioane prezentabil proprietar muzicant limbi streine familie doctori înalt bine educat dorește căsătorie stomatologă sau tehniciană dentară sănătoasă intră direct în casă colaborând pentru cămin fericit. (17 mai, 1945)
- **NEPOATA** mea are 23 ani. Este drăguță brunetă talie înaltă și licențiată în drept. Are un rând de case în București mobilierul și trusoul complet și va moșteni toată averea mea. Doresc pentru ea un soț bun cu suflet ales cult manierat și cu un venit sigur. Pentru a nu ne pierde vremea trimeteți oferte la ziar pentru «Neputa» (17 mai, 1945)
- **COMERSANT** inginer viticol cult înalt bine în totul ani 43 capital 30 000 000 dorește recăsătorie proprietară veselă gospodină. Ziar supt «Frumoasă prezentabilă». (18 mai, 1945)
- **FUNCȚIONAR** stat provincie 45 000 safar suflet excepțional singur pe lume ruinat total materialicește doresc căsătorie corespunzătoare ca persoană. Posede numerar și trusou. Oferte serioase cu arătarea numerarului. «Grabnic». (19 mai, 1945)
- **BLONDĂ** frumoasă tânără atrăgătoare și care ar ști să menajeze soțul dorește cunoștința unui tânăr cu intenții serioase de căsătorie. «Atrăgătoare». (26 mai, 1945)
- **DOMNIȘOARĂ** gospodină pasionată talent literar real suflet idei deosebite ceva avere doresc căsătorie intelectual minimum 35 ani idealist chiar și respingător nobil având nevoie devotament absolut. «Devoțiune». (10 iunie, 1945)
- **TÂNĂR** 31 ani prezentabil de familie fără vicii fizic plăcut cu tot al casei doresc căsătorie domnișoară 17-23 ani creștină drăguță săracă gospodină statură potrivită dornică de un cămin fericit. Supt «Drăgălașe». (14 iulie, 1945)
- **BĂTRÂN** sănătos caut văduvă mică pensionară etate 60 miloasă dau 16 mii lunar depui 200 mii CEC. (8 august, 1945)
- **DOUA DOAMNE** 43 și 34 ani foarte simpatice drăguțe prezentabile bune gospodine modeste dornice de cămin liniștit trecut controlabil doresc cunoștință vederea căsătoriei cu domni 40-60 ani capabili. «Serioase». (10 august, 1945)
- **DOCTOR** Filosofie psihotehnician profesor Capitală 100 000 lunar bibliotecă peste 1 000 000 lei sentimental publicist dorește aproape blondă supt 26 ani intelectuală studiosă muzicală proprietară casă spațioasă pentru viitor cabinet consultații medicopsichologice. Eventual pământ provincie. (18 august, 1945)
- **DOMN** croitor 42 ani singur pe lume doresc căsătorie singură pe lume. Adresați supt «A8». (26 august, 1945)
- **DOMN** înalt prezentabil blând limbi streine medic reputație bună 45 ani moștenire în curs dorește căsătorie prefer casă sau apartament loc pentru cabinet. (16 septembrie, 1945)
- **DOUA TINERE** 19 ani (cinstite, simpatice sosite din provincie fiind complet necunoscute în acest oraș doresc cunoștința a doi tineri intelectuali 26-34 ani care să le ajute a cunoaște viața Bucureștiului. La ziar supt «Viitor» (31 august, 1945)

culese de
Corneliu VADIM TUDOR
din ziarul «România liberă», 1945

— un ragazzo contra un tehnician i.o.r.

Odată cu migratoarele au sosit zilele trecute un nou grup de ragazzi (made in Italy). Au venit în mașinile lor: înghesuți cite patru într-un Inocenti, încălțați în espadrile, având cămăși în dungi și bluejeans. Toaleta și-o făcusera la barieră fiindcă luceau și miroseau a «ARIEL spray per capelli scuri».

Răspîndiți pe întregul bulevard erau cu gitul pe rulmenți.

— Pst, pst signorina!?

Dînsa trecu pasivă spre o Daciută roșcovană.

— Te sărut!

— Ești fermecătoare cînd întîrzi!

Pe «signorina» blondă o aștepta un zdrăhon de băiat (made in Romania), culmea, cu espadrile, bluejeans și o

cămășă Tirnava în dungi. Băiatul mirosea a curat, a săpun. Am sărit din loc ca ars.

— Vă rog, respectuos, sînt un mic gazetar și rostul meu e să observ, stîrpiți-mi curiozitatea și spuneți-mi cu ce vă ocupați?

— ?!... sînt tehnician optic și lucrez la I.O.R.

— Mulțumesc mult și vă doresc petrecere frumoasă!

Asta zic și eu propagandă, pe viu și pe cînst.

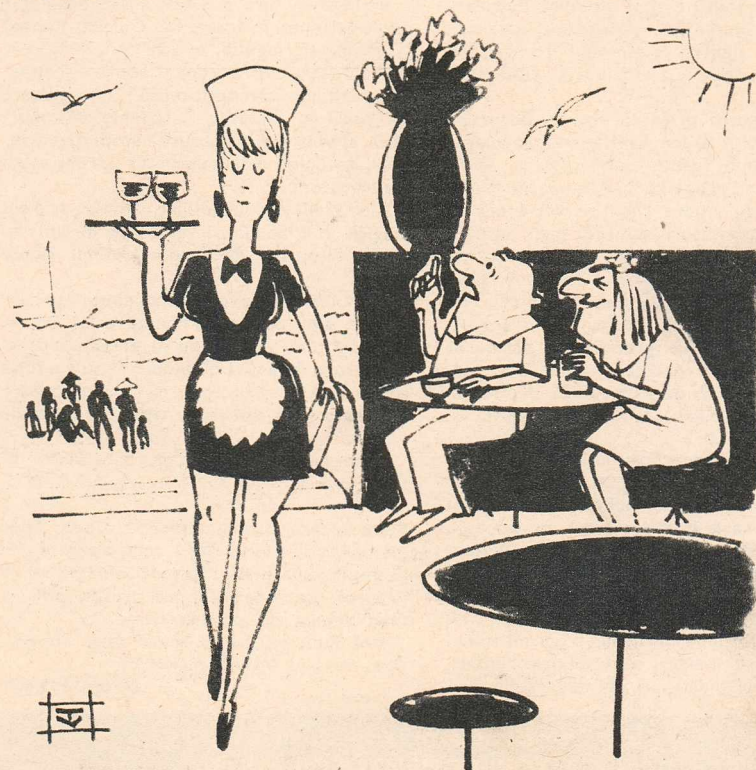
De ce?!

Fiindcă ragazzo rămase mic pe trotuar uitîndu-se după o fată (made in Romania), care îl privea cu un total dezinteres.

A. MIHAILOPOL

UMOR

V. TIMOC

— Ce floare o fi asta?

— Aflăm de la ospătară, care e inginer horticol.

fotbalul nostru cu plusurile și minusurile sale (I)

Sfârșitul campionatului celor 16 echipe din prima divizie a țării, iată un prilej dintre cele mai nimerite pentru a întocmi un bilanț chiar sumar, în care coloaana plusurilor, spre a vedea dacă fotbalul nostru a făcut sau nu pasul înainte pe care-l dorim cu toții în fiecare an competițional. Dar un asemenea pas nu trebuie măsurat nici cu cifrele statistice ale celor 30 de etape și ale partidelor disputate în cadrul preliminariilor Weltmannschaft '74 de la München, ci numai cu etalonul *calității jocurilor prestate*, etalon care, singur, ne poate arăta nivelul de pregătire atins de fotbalistii noștri la toți cei cinci factori impuși de jocul modern.

Să le luăm pe rând, fără să utilizăm limbajul specialistului care, de multe ori, se refugiază în dosul unor formule savante, tocmai spre a fi mai puțin înțeles de marea public care iubește fotbalul și suferă pentru el, indiferent dacă, acolo, în tribună sau în fața televizoarelor și a aparatelor de radio, i se vorbește de «indici», de «constituție somatică», de «circuite» de «power training» și alți termeni, uneori străini și jucătorilor și chiar antrenorilor.

În actul I, pe care-l formează deprinderile pentru conducerea balonului — tehnica individuală — și care cere o pregătire din fragedă copilărie, putem spune că fotbalistii noștri au o mare abilitate. Dar de multe ori această abilitate, ducând la dragostea oarbă pentru balon, îl face pe copilul ce bate mingea să execute o mișcare în plus, să-și arate măiestria printr-o cascadă de driblinguri, să jongleze cu mingea și dincolo de limitele admise. Și obiceiul creat de mic este păstrat până la adânci bătrâneți, ceea ce transformă acest plus într-un mare și nedorit minus. Din nenorocire, publicul nostru se extiază prea des în fața unor asemenea excese ale «așilor», fără să judece că fotbalul modern a eliminat de mult toate aceste «floricel», păstrând din marea abilitate a tehnicii personale numai procedeele strict utilitare. În lupta

surdă, aspră, care se dă între atacul unei echipe și apărarea celeilalte, orice mișcare de prisos (chiar și stopul, ca și atingerea de două ori consecutivă a balonului) întârzie cumplit acțiunea și dă răgaz adversarilor să se maseze în fața porții lor. Deci, atât pasa, cât și șutul cer o execuție directă, prin simpla deviere a balonului, spre a desface lăcățele defensive și a șuta fulgerător.

Actul al II-lea, *pregătirea tactică*, are, la jucătorii noștri, un bun fundament, prin aceleași calități înnăscute: reflexe prompte, sesizare imediată a situațiilor de pe teren, ca și găsierea soluțiilor celor mai avantajoase, cu un coeficient mare de inventivitate și fantezie, ce formează însăși trăsătura caracteristică a «jocului latin». Dar și aici, ceea ce este prea mult, strică. În loc de-a lega jocul prin pase în viteză, de-a angrena cât mai mulți coechipieri în faza ofensivă, de-a face schimbări subite de direcție a atacurilor, schimburi derutante de locuri, de-a alterna pasele scurte cu cele lungi, date la întâlnire, mulți, foarte mulți dintre fotbalistii din primul nostru eșalon (nu mai vorbim de cei din diviziile B și C, sau de juniorii «internaționali») se complac în jocuri de artificii care pot «lua ochii» supporterilor de la peluză, dar care frânează excesiv ritmul acțiunilor ofensive. În loc să facă o pasă tare și precisă și să se demarce imediat spre a reprimi o minge salutară, care să scoată din luptă 2—3 adversari, mulți dintre atacanții noștri (chiar cei mai buni) se transformă în simpli spectatori ai acțiunilor realizate de coechipierii lor, și, mai rău, ai acțiunilor duse, după deposedarea de balon a acestora, de jucătorii echipei adverse. La lipsa demarării se adaugă și deficiența marcării adversarilor, fie prin lipsa presingului exercitat de atacanți asupra apărătorilor din față, fie prin lipsa de hotărâre și de cunoaștere a elementelor «atacului la om» și a «dublajului», prin eșalonarea în adâncime.

Angelo NICULESCU

cititori-comentatori

duminici sportive la radio

Nemaipomenita finală a Cupei, care binecunoscută gîndurile noastre, mă face să mă gîndesc la ceea ce ni se oferă de aproape un an de zile pe lungimea de undă a postului de radio Cluj. De regulă, din două în două duminici redacția sportivă a studioului a efectuat transmisii directe de fotbal de pe stadioanele unde erau programate partide din fosta serie a II-a a diviziei B, cite patru meciuri din minutul 1 până în minutul 90. În zona de audiență a postului — cred că întreaga Transilvanie — am avut astfel prilejul să fim la curent simultan, pe de o parte, datorită studioului Cluj, cu desfășurarea etapei în divizia B (căci este comunicată și evoluția scorurilor de pe celelalte stadioane de unde nu se efectuează transmisii), pe de altă parte, datorită posturilor centrale, cu desfășurarea etapei în divizia A.

Emisiunile fotbalistice nu sînt singurele transmisii pe care Radio Cluj ni le-a oferit direct de la locul de desfășurare a unei

competiții. Am audiat deseori relatări «pe viu» de la turnee de handbal, baschet, chiar volei și tenis găzduite de Sala sporturilor din localitate. Nu-i lipsit de interes să arăt că în emisiunile de informații sportive de anul trecut am avut plăcerea de a asculta un serial de opt interviuri cu antrenorul Ștefan Covaci, precum și citeva piese muzicale din repertoriul dedicat de supporterii «Ajaxului» echipei preferate.

Am aflat că asemenea satisfacții a oferit în ultimul timp ascultătorilor săi și postul de radio Iași, transmițînd de pildă de la Rîmnicu Vilcea partida decisivă a Politehnicii pentru promovarea în divizia A. Să salutăm aceste debuturi ale radiofoniei noastre sportive și să sperăm că odată cu ele vom asista la sezoane competiționale de ridicată exigență.

Armand SĂVEANU
Baia Mare

O veste sosită recent din Franța ne avertizat de fostul campion european profesionist la categoria cocoș, Theo Medina. Boxerul francez a fost prezentat cu lux de amănunte în presa sportivă românească din timpul celui de-al doilea război mondial, deoarece el era unul dintre cei mai puternici adversari desemnați pentru campionul român Ion Chiriac, în drumul acestuia spre titlul continental.

Theo Medina urma să vină la București pentru meciul cu Ion Chiriac în luna august 1943. Partida fusese perfectată și arena Venus a fost pregătită să găzduiască marea dispută. S-au vîndut chiar și citeva mii de bilete. Organizatorii au fost puși, însă în mare încercătură. În loc să sosească la București, Theo Medina a trimis o telegramă prin care solicită să fie amînat meciul cu o săptămînă, de la 1 la 8 august, deoarece întîmpină greutăți la obținerea pașaportului din partea autorităților germane, stăpîne în acea perioadă în Franța. Pînă la urmă, Medina nu a mai ajuns niciodată la București.

După terminarea războiului, Ion Chiriac, unul dintre cei mai buni boxeri de categorie cocoș ai timpului, hotărîște: «Dacă nu a venit Medina la București, mă voi duce eu să-l întîlnesc la Paris». Și în 1947, avîndu-l antrenor pe Lucian Popescu, Ion Chiriac pornește spre capitala Franței cu gîndul să-l înfrunte pe Medina, care era acum campion european. Jocul de culise nu i-a permis romanului să lupte pentru centura continentală. I-au fost desemnați alți doi adversari, apoi,

grav la un picior (ruptură de ligamente) și s-a întors acasă fără să fi putut repeta performanțele înaintașilor săi, Lucian Popescu și Toma Aurel...

În 1948 în țara noastră a fost desființat profesionismul în sport. Ion Chiriac, marele tehnician al ringului, în fața căruia nu reușise să cîștige nici un boxer român, renunță la activitatea competițională. Se angajează mai întîi ca lucrător Uzinele «Timpuri noi», apoi urmează cursurile școlii de antrenori, devenind îndrumător al tinerilor pugiliști amatori.

Theo Medina a abandonat complet «careul magic» în 1955, în vîrstă de 36 de ani, cu grave defecțiuni de vedere la unul dintre ochi.

Ion Chiriac a devenit între timp, așa cum se știe, unul dintre cei mai apreciați antrenori din țară, conducînd în prezent puternica secție de box a clubului «Steaua», fiind solicitat adesea la pregătirea echipei noastre naționale. Este distins cu titlul de antrenor emerit.

Poate nu ne aminteam de toate aceste lucruri petrecute cu mulți ani în urmă dacă, așa cum spuneam mai sus, nu am fi primit o veste despre fostul campion european Theo Medina, adversarul după care alergase atât de mult Ion Chiriac. Recent, Medina, acum în vîrstă de 54 de ani, a fost arestat la Paris, fiind acuzat de proxenetism...

Iată două destine de boxeri care, din fericire, nu s-au întîlnit niciodată...

Petre HENT

Cupon de participare la concursul nostru
de CITITORI-COMENTATORI NR. 22

Din numărul viitor cronică de fotbal de Eugen Barbu

cupa davis,
roland garros-ul
și wimbledon-ul
amenințate
de w.t.t.

Intors de curind de la Varșovia, unde a participat la lucrările Adunării generale F.I.L.T., vicepreședintele Federației române de tenis, Ion Petrache, a răspuns cu amabilitate întrebărilor noastre.

— Nu este greu de bănuț că discuțiile din cadrul Adunării generale s-au purtat pe marginea pericolului de sciziune existent în conducerea tenisului internațional. ca urmare a apariției unor grupări dornice de întietate. Care este poziția F.I.L.T. vizavi de aceste asociații?

— În privința W.T.C., nu au apărut elemente noi, atât F.I.L.T. cât și L. Hunt respectă contractul încheiat anul trecut. Anul viitor, în cele patru luni ianuarie-mai, W.T.C. va organiza 3 circuite paralele cu câte 8 concursuri paralele (7 în S.U.A. și 1 în Europa). Deci un program mai puțin încărcat decât anul acesta pentru jucători. Referitor la o altă grupare, W.T.T., lucrurile sînt ceva mai complicate. După cum se știe, W.T.T. este o asociație subvenționată de televiziunea americană în scopul asigurării programului sportiv din pauza campionatelor de fotbal american și hochei.

Se înțelege că realizarea proiectelor acestei grupări în perioada mai-august cu cei mai buni jucători din lume ar aduce imense prejudicii Cupei Davis și concursurilor de la Roland Garros, Roma și Wimbledon. Față de W.T.T., federația internațională are o poziție intransigentă, atrăgînd atenția federațiilor naționale și jucătorilor că orice contract încheiat cu această grupare atrage după sine măsuri drastice. În sfîrșit, A.T.P. (Association of Tennis Professionals) este de fapt un fel de sindicat al jucătorilor. Cu această asociație, al cărui principal scop este de a apăra drepturile jucătorilor, F.I.L.T. se află în tratative. Adunarea generală a fost de acord ca în cadrul federației internaționale să se înființeze un consiliu internațional al jucătorilor profesioniști, dar deocamdată există încă divergențe de păreri privind componența sa. În orice caz, se speră la un acord al părților.

— Ce s-a întreprins la actuala sesiune pe linia democratizării sistemului de vot din cadrul federației internaționale?

— Deocamdată s-a alcătuit o comisie care să culegă date privind dezvoltarea tenisului în fiecare țară afiliată (numărul de jucători, antrenori, terenuri), astfel ca pe baze statistice să se treacă la o nouă repartizare a voturilor. Pentru anul viitor se preconizează scăderea numărului de voturi de care dispune fiecare din țările cîștigătoare ale Cupei Davis de la 12 la 6, iar pentru un viitor mai mult sau mai puțin apropiat să se ajungă ca toate țările să aibă dreptul la un singur vot.

— Ce alte hotărîri s-au luat?

— S-a hotărît ca viitoarea ediție a Cupei Federației, rezervată echipelor feminine, să se organizeze în Noua Zeelandă (1974) și s-au făcut precizări regulamentare referitoare la înălțimea sălilor de tenis și dimensiunile unor accesorii (stîlpi, fileuri).

— Cine este noul președinte al F.I.L.T.?

— Avîndu-se în vedere necesitatea continuării tratativilor începute, în funcția de președinte a fost reales M.A. Heyman (Danemarca).

Ștefan GEORGESCU

CAMPIOANELE NOASTRE SE PREGĂTESC

NELU NUNWEILLER

fiecare întîlnire
trebuie privită ca o
virtuală izbîndă

— Cum vă împăcați cu condiția de antrenor, mai ales acum cînd unii dintre elevii dumneavoastră sînt foști colegi de echipă?

— A fi antrenor, după mine, înseamnă a lavi mingea ori de cîte ori o lovește un jucător din echipa pe care o conduci, mai mult chiar, înseamnă a trăi, a gândi, a te bucura și a te întrista cît unsprezece la un loc. Uneori e dificil, trebuie să recunosc, dar și satisfacțiile sînt mari.

— Sezonul estival este bîntuit de regulă de preocupări mai mult sau mai puțin strict fotbalistice, legate printre altele și de tradiționalele, controversatele noastre transferări. Cum se descurcă — scuzați-mă! — impresarul Nelu Nunweiler în acest hățîș de interese?

— Sîntem în tratative cu cîțiva jucători din categoria B, dar nu vă pot da încă nume pentru că nu este nimic sigur. Oricum, echipa «Dinamo», ca reprezentantă a fotbalului românesc în frecvente întîlniri peste hotare, ar trebui să se preocupe mai mult de federația. O confidență vă pot face totuși: Cornel Dinu a semnat pentru «Sportul studențesc». Atît deocamdată, faptic vorbind. Clubul, colegii lui Dinu, eu personal, nu sîntem de acord. Dealtfel, nici noul proiect de reglementare a transferurilor nu-i îngăduie obținerea dezlegării. Prin urmare, noi vrem ca Dinu să apară în continuare în formația care l-a consacrat și care cred că i-a prilejuit unele dintre cele mai mari realizări din viața sa sportivă.

— Ce credeți că se va întîmpla în C.C.E.? Sorții v-au favorizat sau nu?

— Să nu uităm că în Cupa României ne-a fost ținută anul acesta o lecție model din care unele concluzii se desprind, impunîndu-se aproape de la sine. Cîteva echipe din categoria B și C au demonstrat cîtă greutate poate avea în balanța unei partide, pe lîngă pregătirea fizică, tehnică și tactică, elementul moral, unghiul din care este abordată întrecerea. Sper ca echipa noastră, care a reușit spre finalul campionatului trecut un adevărat tur de forță, să-și probeze clasa. Doar noi furnizăm naționalei un număr mereu mai ridicat de titulari. În privința sorților eu nu cred în favorizare sau ghinion. Fiecare întîlnire trebuie privită ca o virtuală izbîndă.

Toma MICHINICI

C. CERNĂIANU

sortii oferă
«universității» craiova
șansa afirmării

Fericita ocazie de a-l întîlni într-una din aceste zile toride pe antrenorul echipei de fotbal Universitatea Craiova, C. Cernăianu în birourile redacției noastre nu putea fi rălată din punctul de vedere al cronicarului preocupat permanent să-și informeze cititorii, cum se spune, la zi:

— Care credeți că sînt șansele Universității în meciul de debut din cadrul Cupei U.E.F.A. cu reductabila formație italiană «Fiorentina»?

— Sînt bucuros că sorții ne-au pus în situația de a da replica unei echipe cu vechi state în competițiile internaționale. Sînt bucuros, mai ales, pentru că sper într-o înfirmare definitivă a prejudecății din conștiința unora privind incapacitatea formațiilor noastre așa-zis provinciale de a ne putea reprezenta fotbalul în Europa. În plus, am convingerea că băieții sînt dornici să se afirme în continuare și nu vor scăpa prilejul pentru a dovedi că poziția echipei lor în campionatul recent încheiat nu este deloc întîmplătoare.

— Din cîte știu, unsprezecele oltean nu va mai număra în rîndurile sale pe Sameș care de curind a fost încorporat, urmînd să-și satisfacă stagiul militar. Clubul «Steaua» va avea probabil (dacă nu cumva a și avut deja) în intenție legitimarea acestuia, cu atît mai mult cu cît Sameș se pare că devine pe zi ce trece un pretendent serios la unul din locurile lotului național.

— Există o singură cale prin care echipele noastre isi pot aduce efectiv contribuția la dezvoltarea fotbalului național. Este și calea aleasă de clubul craiovean: preocuparea noastră permanentă de a-și îmbogăți prima echipă promovînd cu predilecție jucătorii proprii de la tineret, juniori și copii. În legătură cu fluctuația specifică dintre două campionate naționale, altă de controversă la noi — fluctuație care de multe ori s-a răsfrînt negativ asupra regulamentelor federale ce abundă în contradicții de la un sezon la altul — nu vă pot da date decît despre o situație cu totul întîmplătoare, de care personal am luat foarte curînd cunoștință. Atacantul stelist Iordănescu este unul dintre proaspeții admiși la examenul de la Facultatea de Științe economice din Craiova. Sper ca tergiversările, de asemenea specifice transferurilor, să nu ducă la scăderea potențialului nu atît al echipelor vîduite de prezența unor titulari, cît mai ales al echipei noastre reprezentative.

— Totuși obiectivele dumneavoastră principale rămîn partidele din Cupa U.E.F.A. și apropiatul campionat național de fotbal 1973/1974.

— Bineînțeles. Pierderea campionatului trecut «la potou» ne-a îndirijit și acum știm că o competiție nu se poate cîștiga decît pornind încă din prima etapă cu convingerea că fiecare meci este decisiv, dacă vrei, așa cum a fost, hai să-i zicem, epocala partidă de la Arad. Legat de competițiile europene, de participarea formațiilor noastre la ele, mi se pare lăudabilă inițiativa federației de a îmbunătăți sistemul de transferări. Astfel, potrivit proiectului pe lîngă transferul normal, echipele angrenate în competițiile europene n-au dreptul să piardă jucători, dezlegările fiind nule, avînd în același timp latitudinea de a-și legitima doi jucători din categoriile inferioare B, C etc. fără formalitatea dezlegării. Aparenta favorizare a primelor clasate are în fond o rațiune stimulatorie. Echipele din categoria A vor aborda deci cu foarte mare seriozitate campionatul viitor.

Toma MICHINICI

ILIE NĂSTASE

adevărata mea
perioadă mare
încă n-a început

L-am întîlnit pe Ilie și din nou m-amsurprins studiîndu-i gesturile, comparîndu-i-le. Trebuie să recunosc că în relațiile cu mine, ca și cu ceilalți dealtfel, campionul de la Forest Hills și Roland Garros este același cu cel pe care l-am cunoscut cu ani în urmă. Același gesturi firești, dezinvolve, același opinii deschise.

Mi s-a părut normal ca înainte de a ne spune bună-ziuă să-l întreb ce s-a întîmplat la Wimbledon.

— Finala din anul trecut mi-a dublat popularitatea în Anglia. Așa se face că la meciul cu Mayer, programat pe terenul 2, era mai multă lume decît pe terenul central Tribunele, care știi că ajuung pînă în teren, erau pline. De la începutul pînă la sfîrșitul partidei un grup de fete au strigat întruna Năstase, Năstase... Nici intervenția mea, nici a arbitrilor n-a reușit să le domolească. Am pierdut meciul din cauza acestor fete, adică a gălăgiei făcute de ele și care se suprapunea pe un fond de tensiune nervoasă, datorat într-o oarecare măsură cazului Pilici.

— Scriam într-un număr anterior al revistei că fără cazul Pilici ai fi fost astăzi campion la Wimbledon.

— Nu știu ce ar fi fost, dar prezența jucătorilor buni m-a stimulat întotdeauna.

— Evoluția ta din ultimul timp este marcată totuși de constanța rezultatelor bune. Crezi că vei continua la fel?

— Sper că da. Pînă acum nu am avut niciodată impresia că m-am oprit. Cred că am început să mă înving pe mine însumi. Nu mă mai enervez din te miri ce și asta îmi dă posibilitatea să mă ridic deasupra micilor incidente și să studiez reacțiile adversarului. Mai mult, mi-am schimbat și jocul, într-o anumită măsură, nu mai fac eforturi disperate pentru a repune în joc mingile ce mi se par imposibile și nu-l mai las pe adversar să se bucure de nepuțința mea.

— Se spune că Laver, în perioada sa de glorie, nu lăsa nimic la voia întîmplării. Faci și tu la meci?

— Fiecare meci își are pregătirea lui: somnul, alimentația, echipamentul, racheta, încălzirea înainte de joc, sînt prevăzute din timp. Dar poate mai mult decît Laver, eu cred că atît răul, cît și binele se află în mine. Mai mult decît toate, în aceste pregătiri contează la mine fracțiunea aceea de secundă în care mingea atinge racheta. Dacă atunci simt mingea cum se apropie lin și ascultător de rachetă, înseamnă că ea va ajunge exact la locul în care trebuia să ajungă. Alteori însă simt că mingea este ostilă și indiferentă simțurilor mele.

— Crezi că asta depinde de adversar?

— E greu de spus, dar cred că totuși asta depinde în primul rînd de mine, de starea mea fizică și psihică. Nu o dată mi s-a întîmplat, jucid cu Smith sau Ashe, Laver sau Newcombe, să am sentimentul că lupta devine o formalitate. Asta pentru că atunci eu dictam jocul. Alteori, dimpotrivă, făceam eforturi disperate, dar totul era în favoarea adversarilor.

— Crezi deci că ai realizat un progres?

— Reușesc să mă concentrez din ce în ce mai bine și să fac tot mai des mingea să mă asculte. Nu vreau să par lipsit de modestie, dar adevărata mea perioadă mare încă n-a început.

— Ce părere ai despre meciul de Cupa Davis?

— Meci foarte greu. Dacă vom cîștiga, vom avea toate motivele să ne bucurăm.

Ștefan GEORGESCU

O VICTORIE CATEGORICĂ

Combinata Flacăra-România liberă a învins luni, pe terenul Voința din Capitală — după un meci frumos, în care merite egale au avut și adversarii — echipa ziarului «Scinteia», cu scorul de 4—0, prin golurile marcate de Adrian Păunescu (un șut norocos în prima repriză), Dorin Tudoran (2) și Toma Michinici.

Iată formația învingătoarei, combinata Flacăra-România liberă: Ilie Tudora — Gigi Anghel, Bibi Constantinescu, Filip, Cristi Șirbu — Radu Constantinescu, Toma Michinici — Bujdoi, Dorin Tudoran, Adrian Păunescu, Iulian Neacșu (în repriza a doua a mai jucat Romulus Balaban).

profiluri muzicale

Pianista **Ilinca DUMITRESCU** (n. 29 august 1952).

Spiciuri din agenda ei de lucru: octombrie 1972 — participare la Festivalul internațional «Interpodium» de la Bratislava, unde susține un concert cu orchestra festivalului (dirijor, Mario Klemens), de asemenea, un recital și o emisiune la televiziune; ianuarie-februarie 1973, concerte la Craiova, Sibiu, Botoșani, Satu Mare, Timișoara; 16—17 februarie 1973 — concerte cu Filarmonica «George Enescu» la Ateneu, sub bagheta dirijorului Nicolae Boboc; martie 1973 — concerte la Poznan (Polonia); martie 1973 — concert la Budapesta (Ungaria), dirijor, Helmuth Steinbach (R.F.G.); 17 mai 1973 — concert cu orchestra Radioteleviziunii române, dirijor, Vaclav Smetacek (Cehoslovacia); 30 iunie 1973 — concert alături de Valentin Gheorghiu la Ateneu, interpretează Concertul în Mi bemol major

pentru două pianе și orchestră de Mozart; 2 iulie 1973 — închiderea stagiunii Filarmonicii din Oradea, dirijor, Siegfried Geisler (R.D.G.).

Proiecte pentru stagiunea 1973—1974: participarea la Festivalul de la Amsterdam (Olanda); în noiembrie 1973 — recitaluri și concerte în U.R.S.S.; recitaluri și concerte la Stockholm (Suedia); concerte în Italia.

Exemplu de seriozitate și de perseverență, tână pianistă Ilinca Dumitrescu, studentă a Conservatorului «P.I. Ceikovski» din Moscova, clasa renumitului maestru Stanislav Neuhaus, poate vorbi despre munca sa organizată, despre disciplina, profunzimea, pasiunea cu care lucrează, cu care înțelege să străbată acest drum al artei interpretative. Și roadele sînt vizibile. La Bratislava, cronicarul muzical al ziarului «Vecernik» scria: «Ilinca Dumitrescu este fără îndoială un mare talent al pianului, cu disponibilități tehnice cu totul excepționale». Ziarul «Pravda» — Bratislava: «Tână artistă dispune de o tehnică și o muzicalitate perfecte». «Smena» — Bratislava, vorbește despre «eminenta tână pianistă româncă, Ilinca Dumitrescu». Ultimele concerte ale Ilinca Dumitrescu, tână pianistă de un real talent, cu o certă înclinare spre poetizarea muzicii, spre transmisia elevată, au relevat clar un ciștiș în profunzime, în felul de a înțelege, de a sensibiliza fiecare detaliu. Profesorul Neuhaus este un maestru al sonorităților, și eleva lui, Ilinca Dumitrescu, a învățat să obțină nuanțele cele mai fine, să lărgască prin sensibilitate diapazonul nuanțelor, să lucreze în amănunt, ca apoi să dea contur întregului opus, să dea unitate, să însuflească paginile asupra cărora se apleacă.

S.O.

alfa... beta... muzica

«ACCENT» — emisie mai «apăsată», mai intensă a unui sunet față de cele alăturate. Accentele sînt «punctele de relief» ale unui desen melodic, ele dau sens frazei muzicale și stau la baza ritmului, a organizării în timp a valorilor de note. În interpretarea secției ritmice (un grup din cadrul formației sau orchestrei de jazz, compus de obicei din pian-orgă-contrabas, baterie și eventual chitară) deosebim accentele grave — afectînd sunetele joase (bașii) și accentele acute — afectînd sunetele înalte. După natura lor, accentele mai pot fi metrice (accente naturale, periodice, provenite din structura măsurii folosite), accentu ritmice (generate de un anumit ritm organizat) și melodice (condiționate doar de logica frazei muzicale, de înălțimea sunetelor).

«ACOMPANIAMENT» — fond muzical ce însoțește melodia reparti-

zată fie unui solist vocal, fie unui solist instrumentist, fie unui grup solistic. Acompaniamentul reprezintă de fapt «întregirea» armonică, ritmică și coloristică a liniei melodice. De multe ori în muzica ușoară și în jazz acompaniamentul are un rol esențial, indeosebi în cazul existenței unui desen melodic foarte simplu. De exemplu, o bună parte a melodiei cunoscutei bossa-nova «Samba de una nota do» este constituită dintr-un unic sunet repetat.

«AFTERBEAT» («după timp») — 1. Denumire a timpilor pari sau «slabi» (timpii 2 și 4 din măsura de patru timp) spre deosebire de timpii impari sau «tari» (1 și 3). 2. Prin extensie, «afterbeat»-ul (folosit curent în jazz-ul vechi) semnifică accentuarea timpului par.

Florian LUNGU
Dumitru MOROȘANU

curier muzical

Alex. Ionescu-București. Secvențele din «Lumea se distrează» erau într-adevăr cu formația Rolling Stones. Iancu Dana-București. 1. Evident, nu numai solistul incriminat este de vină. 2. Succes! Petrică P. Sibiu. Colaboratorul nostru Florian Pittiș este una și aceeași persoană cu «popularul actor». T. Andronic-Sighetu Marmăției. De acord, de altfel nu-i primul caz cînd Electrecord-ul ne oferă melodii de mult trecute. Coca Iconaru-Ploiești. Nu putem publica adresele soliștilor fără acordul acestora. Adresați-vă Radioteleviziunii. Dan Trif-Sinaia și D.D.-Iași. Datele au fost culese direct de la sursă. Eventualele omisiuni nu ne aparțin deci. Francisca Dragomir-București. Phoenix la «Mamaia»? Hm! Cor-

neliu Ionescu-București. Spectacolul de «Poetrie și muzică» se va relua. Alături de Caramitru, Pittiș și Sfinx, semnalăm nume «noi» — Mariana Mihaș și Virgil Ogășanu. Ferenc Mihaly-Arad. Formația Carusel a cîntat la barul Carpați din Brașov, iar acum cîntă pe litoral. George Genes-Galați. Ce s-a întîmplat cu clubul dumneavoastră? Șerban Romeo-Brașov. «M-am deplasat la București special pentru concertul formației Phoenix s-o revăd după frumosul succes de la Bratislava». Ion Costin-București. «Andrii Popa» și «Florile mele» au ieșit fortuit din top, nefiind incluse în fonoteca RTV.

George STANCA

casete muzicale

fonograme

● În drum spre Miami Beach, via Londra, ne-a vizitat țara cîntăreața australiană, de origine română, Anna Rys, împreună cu soțul său, bateristul Berry Sutton. Lansată încă de la vîrsta de 16

*Frumoasă ești tu Româna,
și bogată, și eu voi reveni
sigur la tine!*

Anna Rys
1-6-73

ani, Anna își continuă cu succes cariera avînd înscrise în palmares numeroase discuri single, patru L.P.-uri și mai multe participări la diverse festivaluri sau programe de cabaret și televiziune. Amintim prezența ei la Adelaide Festival of Arts, manifestare onorată de nume ca Dave Brubeck, Jehudi Menuhin, Marlene Dietrich.

● La Sopot (Polonia) se va desfășura concursul internațional dedicat, anul acesta, în exclusivitate caselor de discuri. Firma cîștigătoare obține dreptul de a lansa pe piața poloneză 6 000 de discuri din catalogul propriu. Electrecord-ul va fi reprezentat de binecunoscuta formație «Phoenix». G.S.

JIMI HENDRIX (IV)

Albume de evitat, fără nici o importanță.

Cele mai multe dintre aceste albume conțin imprimări date înaintea înființării grupului Experience și suferă din cauza slabei calități muzicale și tehnice. În majoritatea cazurilor ele arată aptitudinile promițătoare ale unui viitor chitarist profesionist. Cîteva dintre albume sînt de o natură atît de dubioasă, încît oricine se poate îndoi dacă numele muzicienilor care apar pe copertă sînt aceleași cu cele ale muzicienilor de pe disc. Cîteva titluri: «In The Beginning», «What'd I Say», «Rare Hendrix», «Eternal Fire», «Curtis Knight With Jimi Hendrix» (două albume), «The Best of Jimi Hendrix» (trei albume) «Lonnie Youngblood and Jimi Hendrix».

Încheiere

În următorii ani vor apărea, fără îndoială,

numeroase albume de diferite valori cu numele lui Jimi Hendrix, scris cu litere mari. Faptul nu trebuie să ne mire deoarece mai există numeroase benzi încă nefolosite: ultimul spectacol al lui Hendrix, în noaptea dinaintea morții lui, alături de Eric Burdon și The War, imprimat la Ronnie Scott's Club; primul spectacol al grupului Experience la L.A. Forum și un Jam-session de studio cu Johnny Winter...

ATENȚIUNE!

Nu dați nici o importanță discurilor pe care scrie «TRIBUTE TO JIMI HENDRIX». Numele și fotografiile lui sînt folosite aici doar în scopuri pur comerciale. Muzica existentă pe aceste discuri reprezintă eforturile disperate ale unor instrumentiști de studio, al căror nume nu apare în nici un colțor al copertei, de a cînta în maniera lui HENDRIX.

Florian PITTİȘ

top muzical

Săptămîna trecută	Săptămîna în curs	Titlul	Interpretul	Săptămîni în top
1	1	O portocală	Anda Călugăreanu	14
3	2	Alegători de cursă lungă	Margareta Pislaru	10
2	3	Zilele	Marina Voica	12
5	4	Fetița mea	Mihai Constantinescu	4
8	5	Ciocănitorea	Aura Urziceanu	3
4	6	Din focul primului sărut	Aurelian Andreescu	9
9	7	Ploaia	Odeon	2
—	8	Pașorala	Roșu și Negru	1
6	9	Dedicație	Romanticii	12
7	10	Cîntec pentru Angela Davis	Folk Group Thalia	3

Compozitori: 1. Marius Teicu. 2. Margareta Pislaru. 3. Marius Teicu. 4. Mihai Constantinescu. 5. Laurențiu Profeta. 6. Marius Teicu. 7. Sorin Vasiliu. 8. Nancy Brandes. 9. Teodor Tufiș. 10. Judith Csomo.

capriciile gustului

cu privire la conceptul de avangardă artistică

Devine tot mai necesară astăzi precizarea sferei și conținutului unor termeni de estetică întâlniți frecvent în dezbaterile referitoare la situația actuală a artei în lume. În unele texte de critică, mai ales, se vorbește despre arta și literatura contemporană «de avangardă», fără a exista totuși, măcar la cei care le semnează, conștiința clară a ceea ce noțiunea de avangardă artistică poate să mai desemneze astăzi. Cîțiva autori — printre care Germain Bazin, prin a sa *Histoire de l'Avant-Garde en Peinture, du XIII-e au XX-e siècle*, Pierre Cabanne, cu *L'Avant-Garde au XX-e siècle*, două impunătoare volume, apărute, acum cîțiva ani, la Paris, cărora trebuie să le adăugăm, neapărat, studiul lui George T. Nosszlopy: *L'embourgeoisement de l'art de l'Avant-Garde*, publicat în revista *Diogene* (1969) și cel al lui Michel Ragon: *Qu'est-ce que l'Avant-Garde?* din *Jardin des arts* (1970) — pun în discuție situația termenului de avangardă artistică astăzi. Se mai poate oare vorbi astăzi despre o artă de avangardă? De ce nu este dispus să răspundă fiecare dintre noi, amintindu-și de trimiterele pe care le-a întâlnit — nu o dată — în intervențiile critice din ultimul timp, referitoare la situația artei de avangardă într-o serie de țări occidentale. Ce desemnează însă arta de avangardă astăzi și la ce anume realități culturale ne referim atunci cînd ne declarăm dispuși să admitem un răspuns afirmativ la întrebările formulate mai sus? Fiecare dintre autorii amintiți încearcă să aducă în discuție diferite aspecte în lumina cărora utilizarea termenului de avangardă artistică se dovedește astăzi extrem de dificilă. Germain Bazin observă că, în terminologia militară, avangarda desemnează, de obicei, un detașament de vîrf, însărcinat să pregătească căile de acces ale grosului trupeii ce urmează să hotărască soarta bătăliei. Aplicat strict altor domenii de activitate, termenul va desemna faptul decisiv al invenției însăși de noi forme, capabile să se substituie formelor de ieri. Pentru Pierre Cabanne, avangarda privește contestația permanentă, egală cu ruptura, a sistemelor estetice stabilite. Aici însă apare prima dificultate în utilizarea termenului de avangardă. Pentru că orice operă de artă reprezintă un moment de legătură și totodată de contestație a sistemelor estetice stabilite. Artă autentică, artă adevărată, nu poate fi decît «de avangardă», nu poate fi decît în avangardă. De ce, atunci, mai este nevoie de un termen care să desemneze, printr-o tautologie frapantă, o stare de lucruri ce există de cînd lumea? Sesizînd atari contradicții în structura termenului de avangardă, Michel Ragon arată că în momentul de față termenul «arta de avangardă» privește mai mult un anumit mod de a implica arta într-o serie de afaceri comerciale, decît o realitate estetică propriu-zisă. În zilele noastre a fi artist de avangardă constituie, citeodată, a fi artist cu un bun plasament financiar, deoarece operele de avangardă din secolul XIX și începutul secolului XX, considerate, la vremea lor, fără valoare comercială, au făcut un boom pe piață, care n-a fost atins de nici o altă formă de speculație. Apare logic că a cumpăra «arta de avangardă» contemporană poate fi un excelent plasament. Din problemă estetică, avangarda a devenit, astfel, o problemă comercială. Altădată, avangarda reprezenta arta vie, arta tînără în raport cu arta academică; astăzi, ea nu mai reprezintă decît academismul nerefuzat prin raport cu academismul refuzat. Creația artistică recentă își reinnoiește fără încetare modelele, pentru a-și seduce în permanență clientela. Desemnat astfel la orizontul culturii occidentale contemporane, fenomenul artei de avangardă promovează și întreține un anumit tip de snobism, specific, cu privire la exigențele estetice ale lumii de astăzi, cu privire la valorile care nu își revendică gloria comercială a artei de avangardă. Foarte mulți autori, printre care și Michel Ragon, sint de părere că termenul: «arta de avangardă» reprezintă astăzi un termen inoperant, permanent generator de confuzie. Ne putem referi la experiențele artistice noi și innoitoare, totodată, prin multe alte formule, mai adecvate. Michel Ragon are, fără îndoială, dreptate.

Gheorghe ACHITEI

DESPRE MUZICĂ VORBIM PRIN MUZICĂ

GHEORGHE DUMITRESCU:

«eu cred că înainte de-a vorbi,
omul a știut să cînte»

— Dacă, prin absurd vorbind, într-o bună zi oamenii ar «excluide» muzica din viața lor, cum ar putea să arate acea lume?

— Dar nu vă dați seama ce a putut să vă treacă prin cap? Cum adică: o lume fără muzică? Eu cred că înainte de-a vorbi, omul a știut să cînte, s-a manifestat prin cîntec, s-a întrecut cu păsările cerului! O societate fără muzică, fără nevoia de muzică, s-ar scleroza repede, ar degenera; oamenii ar deveni meschini, egoiști, cu o viață bizară și stearpă; poate că ar fi niște roboți triști, care execută niște comenzi stereotipe, ce nu implică nici un fel de contribuție afectivă, subiectivă deci, dar esențială. Omul, spre deosebire de roboți — se vorbește tot mai mult despre aceste mecanisme investite de electronică în mod fabulos cu puteri reci — are sentimente. Viața însăși, în importante zone ale ei, este o comunicare de sentimente. Fără muzică, îi răpim omului tocmai această posibilitate. Îl dezumanizăm. Dar, dacă-mi dai voie, omul va sta întotdeauna deasupra (mai presus) uneltelor sale. Eliminați muzica — vorbesc cu dumneata! — și veți avea imaginea unui haos interior, nu apocaliptic și spectaculos, care poate afla o rezolvare în însăși devălmășia sa, ci interior, repet, care este intratabil, o astfel de societate ar fi irecuperabilă...

— Foarte spăimoasă observația dumneavoastră!

— Fii liniștit! Nu se poate elimina ceva ce este al omului! Nu uita că muzica are o mare influență pe tot parcursul vieții asupra noastră. Este vorba de ceva ce n-a fost explicat. Aveți posibilitatea ca în revista «Flacăra» să încercați măcar o dezbateră asupra acestui aspect...

— Vă promit!

— Este, de altfel, și motivul pentru care trebuie să ne îngrijim ce fel de muzică întîmpină setea de muzică a poporului — el însuși creatorul primordial al marilor muzici. Dorim ca oamenii să fie superiori moralicește, să iubească munca, să fie în stare de sacrificiu pentru binele tuturor...

— Specificul național al muzicii din care se inspiră compozitorul este doar sursă sau și angajare responsabilă și patriotică?...

— Artă este produsul spiritual al unui popor, reflectare. Aceas-

ta, în general. Muzica, dacă pot să exacerbez, resimte ceva mai intens acest adevăr. De pildă, muzica românească nu poate fi confundată în mod decis cu altă muzică, și chiar dacă există influențe firești, ea este numai a noastră și prin aceasta universală. De aici și varietatea muzicală de la popor la popor. Compozitorul face parte dintr-o cultură. El va crea o artă care reprezintă obirșia sa, specificul național. Să ne amintim spre exemplu că Verdi tratînd subiecte din afara Italiei le-a infuzat fiorul muzicii italiene. Este formidabilă această putere a muzicii!... Apoi: dezrădăcinarea de tradițiile și specificul național nu poate da naștere decît la ceva hibrid, o artă moartă, a pustului îngimfat, o artă cui și pentru ce utilă?...

— Maestre Gheorghe Dumitrescu...

— ...oprește, te rog, nu-s obișnuit cu «vorba asta scurtă» — cum îi zicea, auzînd-o, Arghezi... Eu sint lucrător cu sunetele!

— Asta și vroiam să vă întreb: știu că pentru un compozitor prima audiție — mă refer aici la debut — este mai importantă decît pentru un poet volumul dintii; cînd s-a întimplat?

— Primul poem simfonic din cele cinci — scrise între 1938 și 1941, cînd eram «tînăr și la chip frumos» — se intitula Poem sacru și a fost dirijat de Ionel Perlea cu Orchestra Radio...

— Ce-mi oferiți în exclusivitate?

— ...un solo de tubă! Orchestra era destul de masivă, comporta un astfel de solo în registrul grav. Cînd s-a ajuns la acel solo, în plin concert, tubistul s-a oprit și n-a mai cîntat. Era foarte important pentru scriitura mea să-l aud. Neauzîndu-l mi se știrbea partitura. S-a întimplat ca tubistul, un om mai în vîrstă, să-și uite acasă proteza — fără de care nu putea să cînte acele sunete joase — iar încercarea lui totuși în această situație a generat într-un sunet străin de muzică, ceva de pe altă lume, ceea ce a provocat risul în orchestră, apoi în sală, un ris general. Nu cred că cineva și-ar mai dori — involuntar, desigur — un astfel de debut... Altă lucrare, Poemul amurgului, a fost ocolită de Theodor Rogalski — un om excepțional, un mare artist — pe motiv că este prea grea pen-

tru orchestră. Partitura mi-a fost înapoiată, spre decepția mea. După cîțiva ani, George Enescu, care o aprecia, a programat-o în concertul festiv al Societății Compozitorilor, pe care l-a dirijat el însuși. Astfel, Poemul amurgului s-a cîntat de către Filarmonică fără nici o greutate, avînd un succes remarcabil. Mi-a venit inima la loc...

— O «inimă venită la loc» în tinerețe poate deveni foarte monotonă pe parcurs...

— Văd că vrei cu orice chip să-ți spun tot! Greutățile fac parte din curajul de a te afirma. Apariția însă cu oratoriul Tudor Vladimirescu era să mă coste, în 1950, foarte mult. Dar asta nu mai are nici o importanță...

— Ce anume are importanță?

— Opera Decebal a fost ținută în sertarele instituției vreme de 13 ani cu referatul că «este inoportună». A trebuit o intervenție serioasă ca să se facă totuși premiera ei. Mă tem că aceeași soartă o vor avea și cele două opere scrise în timpul din urmă: Meșterul Manole și Geniul pustiu, care stau încă nereprezentate, iar timpul, vorba lui Eminescu, «crește-n urma lor»...

— N-aș fi vrut să închei această discuție cu descurajări!

— Niciodată n-am fost așa cum spui. Dacă scrii în revistă așa ceva, n-o să mă mai recunoască oamenii de pe valea Luncavățului. Eu cred în oameni și-n cei ce călăuzesc destinele muzicii...

— În ce fel credeți?

— Nu pot să mă explic! Faptul că eu cred, se vede clar prin aceea că acum scriu o nouă operă, intitulată Vlad Tepeș...

— Îmi dați voie să plec?!

— Te rog să nu te sperii! S-ar putea ca aceasta să nu mai întîmpine rezistență în programare. Fie și numai din teamă pentru vestitul voievod, învingătorul lui Mahomed al II-lea, spaima Europei acelei vremi, care a făcut dreptate și a pus capăt trădării și dezmațului boieresc cu ajutorul țepii, și așa mai departe...

— Sinteți ușor montat de subiect...

— Important este să-mi duc lucrarea la capăt. Cînd va fi în stadiul de repetiții — dacă va fi! — te voi invita s-o ascuți și s-o vezi...

— Vă mulțumesc...

Ion TUGUI

scriitori de azi

nichita stănescu

dulcele stil clasic (1970). *Poezii* (1970, antologie), *Belgradul în cinci prieteni* (1972, volum tipărit anterior de editura «Ugao» din Virșet, R.S.F. Iugoslavia), *Măreția frîgului* (1972). *Cartea de recitare* (Premiul Uniunii scriitorilor, 1972). A mai publicat trei plachete în «Biblioteca Argeș»: *Cinci degete*, *O literă în oglindă*, *Neculce — O samă de cuvinte*, așezarea în versuri a unor pasaje din scrierea cronicarului moldovean. Cele 11 *elegii* apar în 1969 traduse de Eva Strebingerova și Hirsal la Praga. De asemenea, același volum este tipărit în două ediții bilingve, română-franceză și română-germană, traduse de Andrée Fleury și respectiv Dieter Schlesak. În anul 1966 Nichita Stănescu a publicat sub titlul «Versuri» un florilegiu din opera lui Vasko Popa.

Două sînt atitudinile fundamentale ale poeziei lui Nichita Stănescu. Prima este de natură revelatorie, extraliterară: contemplarea existenței din afara existenței. Ea a dat seria cărților conceptuale, dogmatice, semnate de Nichita Stănescu: *Dreptul la timp*, *11 elegii*, *Laus Ptolemaei* și ciclul *Luptele* din volumul *Necuvintele*. Cea de-a doua este poezia sentiment (dar tot sentiment al contemplării). Aici se încadrează poeziile pulsatorii, neconceptuale, de un accentuat bell-canto, cuprinse în *Oul și sfera*, *În dulcele stil clasic* și fragmentar în *Necuvintele*. O primă sinteză a celor două atitudini poetul a realizat-o de-abia în volumul *Măreția frîgului*. O idee subsumată celei de-a doua atitudini este cea a decăderii cuvintului din rangul principal («Necuvintele»). O fostă idee a poetului este următoarea: «cuvintele sînt umbra de aur în conștiință — a materiei». Dacă volumul de debut era gata de pășit la apariție, fiind un volum de conjunctură editorială, primul volum care-l reprezintă pe poet este *Alfa*. Reușite parțiale sînt și *Roșu vertical*, volum de poezie politică și *Un pămînt numit România*, volum de poezie patriotică. Amîndouă au un caracter polemic. Tot un substrat polemic stă la originea *Cărții de recitare*, volum încercînd să infirmă neîncrederea exprimată cu privire la putința poetului de a scrie eistică. Găsim în acest volum, în ciuda unor fragmente mai puțin reușite, pagini de o mare acuratețe ideatică și stilistică, o sensibilitate deosebită, formulări memorabile: «Dintre poezii a căror tensiune de comunicare a atins pragul extrem al suportabilității emotive, în ordinea poeziei românești, Bacovia este primul». «Heliade Rădulescu a fost mai mult decît un geniu și mai puțin decît un geniu. El este primul monstru sacru al literelor românești».

Poezia lui Nichita Stănescu este iubită și negată, aplaudată și respinsă cu aceeași intensitate: «Nu știi ce să admiri mai mult: tensiunea interioară care-i însușește versurile sau agilitatea lor prozodică» (Pierre de Boisdeffre). «Nichita Stănescu e la rîndul său o statuie constituită din pulberea poezilor interbelice... «o confuzie materială, suprasaturată de ea însăși, secret de gust de poezie» (Gheorghe Grigurcu). «Conștient sau instinctiv, Nichita Stănescu definește cu propria poezie o condiție ideală a poeziei și interesant e că o face fără să-și epuizeze poezia» (Mircea Martin). «Manierist sadea», (C. Costin).

Faptul că în prezent există un «caz Nichita Stănescu» dovedește că poetul nu este doar un scriitor de azi, ci și unul de mîine. Nichita Stănescu mi se pare tocmai datorită marilor sale excese un autentic ludi magister.

Dorin TUDORAN

cronica literară

poezia unui cărturar

Victor Felea, autorul recentului volum antologic apărut în Editura Dacia din Cluj*, face parte din cercul revistei *Steaua*, alături de Aurel Gurghianu, de Aurel Rău, de prozatorul Dumitru Radu Popescu și de criticii Virgil Ardeleanu și Mircea Tomus. Mă refer, desigur, la revista de poezie apărută lunar sub conducerea lui A.E. Bacovsky mai întîi, iar apoi sub aceea a lui Aurel Rău, avînd o contribuție majoră la formarea gustului public și la promovarea unei arte mai conștiente de sine. Într-o istorie a ultimelor decenii de literatură românească, *Steaua* va ocupa un loc însemnat prin coerența atitudinii sale, prin intelctualitate și rafinament, păstrate și astăzi în formula bilunară, mult întinerită. Era o vreme cînd apariția la *Steaua* consacra un tînar poet și era socotită drept un certificat de valoare. Trecerea unui grup restrîns de redactori la conducerea revistei *Tribuna* nu a făcut decît să probeze viabilitatea atașamentului lor față de o literatură adînc reflexivă, responsabilă față de cititor, în buna tradiție ardelenescă. S-a crezut întotdeauna, peste munți, că poetul și romanțierul sînt heralzii unui ideal moral și patriotic, purtătorii umili ai unui mesaj care îi transcende, găsindu-și finalitatea în afara lor, în viața comunității. Artistul transilvan este, de aceea, o ființă laborioasă, mai puțin «demonic» și boem, cît un cărturar, cu datorii imediate față de nația lui.

În felul acesta s-ar putea caracteriza și activitatea lui Victor Felea, deopotrivă critic și poet, redactor la reviste și constant prieten al tinerilor. Deseori, prin burgul de pe malul Someșului studentii de la universitate au urmărit pașii unui om singuratic, slăbit de nopțile nedormite, cu fața austeră de monah trăitor în preajma cărților, cu ochii duși în fundul capului și părul scurt, cu atitudine pioasă de benedictin. Nu știu să fi jignit vreodată pe cineva și n-am auzit nici un confrate supărat de judecata lui, într-atît de lipsită de meschinărie i-a fost conduta, pe parcursul a peste două decenii de activitate, într-atît de pur interesul literar. Probabil că decenta și-a spus un cuvînt păgubitor în poezia lui, unde extrema ar fi putut constitui sursă de lirism. Versurile din *Frate al lucrurilor* enunță un adevăr definitiv: «Vă cînt sentimental și poate cu mici izbucniri nepermise/ o, lucruri din preajmă, lucruri solide și pline de unghiuri/ și pline de stări adormite și de calme tăceri/ retrase atît de discret în jocul discret al contrastelor/ o, cărți și reviste, creioane, poșete și cești de cafea/ ghivece de flori și perdele și lăzi, farfurii de perete și căni/ un fier de călcat și mănuși, cutii de țigări și chibrite...» ș.a.m.d. Lucrul de care trebuie să se teamă poetul nostru înseamnă tocmai absența micilor sau marilor «izbucniri nepermise» și cufundarea cu voluptate în universul obiectelor mărunte. Nu lipsește nuanța tragică în cele mai izbutite poezii din *Cîntecul materiei*, dar se întîmplă rareori ca imaginile să coaguleze într-un poem unitar, într-un întreg care să fie mai mult decît părțile, dogorîtor de poezie. Aproape întotdeauna, geana unui vers mijește într-o mare de locuri comune. Voi cita din *Inscripții*: «Iată se întoarce poetul din lume/ Se întoarce în esența lumii/ Vine cu solitudinea lui/ Explozie de aștri necunoscuți/ Ca un anotimp înmiresmat/ Se instaurează sufletul său...» Începutul este remarcabil dar, după primul rînd, începe dezastrul. Gestică largă coboară în explicații filozofarde, lipsite de consistență lirică. Deodată, saltul se face din nou, în distihul acela «olfactiv», ca să zic așa, pentru a urca apoi la o «răscruce intactă». Dealtfel, trebuie să notăm că atributul exact și caracterul intelectual al expresiei, enunțul ucide cel mai adesea poezia în volumul lui Victor Felea, ca în aceste cîteva exemple: «Mereu se adună-n jurul nostru lucruri,/ se-ngrămădesc, ne cuprind, ne asaltează/ cu prezența lor inertă, greoaie...» Foarte bine, aruncă-le pe geam, îți vine să spui! Sau «Cînt de ciudată e alcătuirea de lucruri ce-mi

stă în față, alcătuire atît de robustă și de reală/ încît pare făcută pentru aeternitate...», sau «o singurătate fără ostentație/ a micului trabant oprit lîngă trotuar...», sau «Eu sînt un subiectiv, sînt cel care plînge mereu după lucruri și oameni...», sau «Stupidități primare, arborescente/ O, dezgust familiar ca o sentință a timpului...» De cele mai multe ori un simplu O exclamativ rămîne singurul element de emoție!

Și totuși! Există în *Cîntecul materiei* o stare difuză de poezie, o transcriere autentică a unor motive mari, ca în *Nostalgii*, pe filonul ardelenesc al rupeii de sat: «Nu mă mai duc la adunatul finului/ Ca altădată/ Cu frații mei și cu tata —/ Treaba asta o fac alții acumă,/ Vremurile s-au schimbat, și nu numai ele./ S-a schimbat și tinerețea mea/ Devenind o buruiiană amară/ Pe care-o tot coșesc și o adun mereu/ De pe hotarul sufletului meu.» Conștiința destinului individual se distilează uneori în atitudini reticente, dar pline de gravitate, încărcate de ecoul îndepărtat al adevăratei poezii: «Nu, n-am să pot face din viața mea ce-aș fi vrut/ O mare mănăstire frumoasă/ O bătălie cu multă biruință și glorie/ O legendă ciudată și tînară/ Care să-mi dea drept de cetate în noua istorie// Am plecat în viață cu stîngul/ Am simțit o pace chiar de la început/ Era în mine o Mare Moartă/ Pe care o duceam obosit de la un vis la altul/ Și n-o puteam părăsi// Am plecat fără merinde la drum, Și apoi a trebuit să-ntind pe la răscruci o mină șovăitoare/ Dar Dumnezeuul oropsitorilor n-a mai trecut pe aici/ Cum era vorba odinioară/ Și am rămas singur în hăul istoriei/ Și viața mea s-a ticăloșit căutînd printre resturi sordide».

Poezia lui Victor Felea vine din sensibilitatea unui cărturar plin de merite, fără tensiune mare și fără paroxisme care să deplaseze linia și să șocheze. Este o diagramă delicată a unei stări minore, dar nu lipsita de farmec și de grație, citabilă în configurația unui climat literar, constituind o contribuție de fond ce merită a fi subliniată. Într-un peisaj care nu duce lipsă de veleitari agresivi, țintua plină de distincție a poetului clujean ne reconfortează și ne ajută să credem în bunul-gust și în intelectualitatea artistului. Ceea ce nu este puțin lucru.

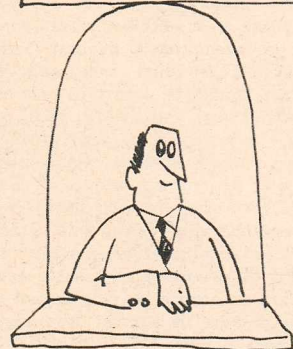
Aurel-Drăgoș MUNTEANU

* *Cîntecul materiei*

UMOR

Constantin GAVRILĂ

BIROU DE OBIECTE
PI: ROUTE

GAVCO

vorbiți și scrieți românește

de părere

Expresia (sau, așa cum o caracterizează *Dictionarul limbii române*, locuțiunea verbală) a fi de părere înseamnă două lucruri, în raport cu modul în care este introdusă propoziția dependentă de această expresie (locuțiune), și anume: a) «a crede, a socoti, a considera», atunci când în propoziția dependentă este introdusă prin *că* (sens înregistrat și de dictionarul menționat, însă fără a fi pus în legătură cu *modul* în care este introdusă propoziția dependentă) și b) «a crede că e bine» sau «a privi în mod favorabil faptul de a...», atunci când propoziția dependentă este introdusă prin *să* (sens neînregistrat de același dictionar). Cele două sensuri apar cu claritate în momentul în care comparăm fraze ca: *sînt de părere că vine miine*, *sînt de părere să vină miine*. Sensul primei fraze este evident, «cred, socotesc, consider că vine miine», în timp ce sensul celei de-a doua este «cred că e bine să vină miine» sau «privesc în mod favorabil faptul de a veni (el) miine». Trebuie menționat, de asemenea, faptul că niciodată o frază de tipul celei dinții nu poate fi înțeleasă ca spunînd același lucru cu o frază de tipul celei de-a doua și nici invers.

Ceea ce caracterizează sensul «evaluativ» al expresiei *a fi de părere* (adică sensul de sub b) este faptul că poate fi corelat cu propoziția localizarea oarecum «neutră» în timp a acțiunii din subordonată: în această propoziție nu poate fi folosit decît *prezentul* (în ciuda faptului că subjonctivul are și un trecut care, în principiu, am putea concepe că ar putea să apară în acest context; nu se poate spune *sînt de părere să fi venit ieri*); aceasta spre deosebire de sensul a), care este compatibil cu o localizare definită în timp a acțiunii din subordonată: *sînt de părere că a venit ieri*, *sînt de părere că va veni miine*, *sînt de părere că ar veni miine*, *sînt de părere că ar fi venit ieri*.

Cele două sensuri apar și în formulele interrogative, de tipul: *ești de părere că vine miine?* sau *că vine miine ești de părere?* — pentru sensul a) — și *ești de părere să vină miine?*, *să vină miine ești de părere?* sau *să vină miine; ești de părere?* — pentru sensul b).

Dacă toate formulele interrogative de mai sus

sînt perfect acceptabile, o formulă de tipul *Ion vine miine. Ești de părere?* mi se pare dubioasă. Cred că faptul se explică prin aceea că, în ultimul exemplu, nu avem nici un indiciu explicit asupra faptului dacă *a fi de părere* are aici sensul a) sau sensul b), întrucît propoziția la care se referă *a fi de părere* are, în acest caz, statut sintactic de propoziție independentă și, prin urmare, nu ne mai putem orienta după felul în care propoziția în discuție este introdusă (prin *că* sau prin *să*). Cu alte cuvinte, în exemplul discutat, *ești de părere* poate să însemne la fel de bine «ești de părere că vine?» sau «ești de părere să vină?». Formula mi se pare deci nerecomandabilă întrucît este echivocă.

Lucrurile se complică însă mai mult, dacă luăm în considerație o formulă interogativă ca *Îți promit că miine îți aduc banii. Ești de părere?*, unde *ești de părere* nu are nici sensul a) nici sensul b); într-adevăr, cel care pune o asemenea întrebare nu întreabă nici dacă cel întrebat «crede că cel care pune întrebarea promite...», nici dacă cel întrebat «crede că e bine ca cel care pune întrebarea să promită...», căci ambele întrebări ar fi absurde. Este vorba aici de un al treilea sens al expresiei *a fi de părere*, și anume acela de «a fi de acord să...». Acest sens este, după cîte se pare, recent și aparține vorbirii «substandard». Nu vreau să spun prin aceasta că este exclusă posibilitatea ca, în viitor, originea incultă a acestui sens să fie «uitată» și ca, astfel, cel de-al treilea sens al expresiei aici în discuție să devină un sens «egal» din punct de vedere stilistic cu celelalte două; spun numai că în momentul de față «uitarea» nu s-a produs, ceea ce face ca folosirea expresiei *a fi de părere* cu sensul de «a fi de acord» să fie semnul unei culturi dubioase.

Întrucît expresia discutată are, după cum am arătat, și un al treilea sens, construcția interogativă pe care am considerat-o nerecomandabilă din cauză că e echivocă devine nerecomandabilă și pentru faptul că poate ascunde eventual și cel de-al treilea sens al expresiei *a fi de părere*, anume sensul — să-i spunem — «mai puțin cult».

Emanuel VASILIU

despre cărți

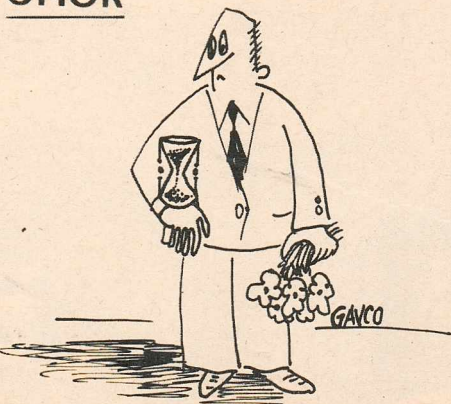
GHEORGHE GHIDRIGAN, «Mișcare browniană», Editura «Eminescu». Strîns legat de materia volumului se cuvine remarcat de la bun început titlul adecvat sub care autorul își strînge cele 11 proze. Mișcare browniană înseamnă, după toate dictionarele în vigoare, agitația permanentă și dezordonată a particulelor microscopice aflate în suspensie într-un fluid, datorită ciocnirilor suferite din partea moleculelor acestuia. Căci, indiferent de schița, povestirea sau nuvela a căror protagoniste sînt personajele lui Gheorghe Ghidrigan se află, mai toate, în acele momente ale existenței lor în care moleculele personalității lor sînt într-o neîntreruptă agitație, în plină formare sau într-o dureroasă restructurare. Fie că e vorba de luptătorul din *Friguri*, care n-avea timp de dragoste, dar trebuie să se obișnuiască pînă la urmă cu ea, fie că e vorba de Ion din *Dimineața vorbelor*, care lovește, deși nu se credea în stare de așa ceva, fie că e vorba de personajul din *Ape limpezi*, care în loc de visata admitere într-o facultate se trezește angajat într-un laborator sanitar montat pe o mașină, toate personajele trăiesc momente de confruntare cu datele pe care le aveau despre ele însele. Gheorghe Ghidrigan este, deocamdată, un mult mai bun diagnostician decît un analist. El știe să-ți spună de ce suferă personajele sale, dar nu are răbdarea unei introspecții mai atente, nu este interesat de cauzele care generează mișcarea browniană a personajelor sale. Gheorghe Ghidrigan scrie excelent — după cum remarcă și Fănuș Neagu într-o postă a redacției semnata în «Lucafăru» — și asta îl face deseori să fie superficial. Sugerează o stare, aduce cu dezinvoltură în pagină întâmplări, dar le aban-

donează, detașându-se de ele în grabă. Așteaptă pînă miine, proza cea mai întinsă a volumului, demonstrează cel mai exact pripeala cu care autorul se desparte de personaje de-abia schițate, de conflicte de-abia numite. Există în această bucată personaje și conflicte pentru 5 nuvele, dar ele rămîn numai în stadiu de crochii și, respectiv, de scinteie. Operațiile de selectare și devotare față de cîteva din stările *Mișcării browniene* mi se par a forma primul cîștig de care proza lui Gheorghe Ghidrigan are nevoie. În felul acesta, miza prozei sale s-ar ridica la cotele pe care remarcabilul său talent ni le sugerează astăzi.

Dorin TUDORAN

UMOR

Constantin GAVRILĂ

FLACĂRA PE ȘOSELELE ȚĂRII

«APROVIZIONAȚIA»

Începe să se-ntunece. La trecerile prin comunele atît de pitoresc numite (Văcenii) șoseaua seamănă cu un ring de dans. Pe marginile ei, femeile reunite în importanțul lor colocviu duminical privesc cu mîndrie zbunguiala copiilor. Bărbații, în legitimă apărare, beau bere la «Terasă». Perechi înlănțuite orbesc mașinile cu privirile lor înflăcărâte. Înaintăm cu stinghereală. Eu cel puțin am impresia că ar fi trebuit s-o luăm prin porumbiște ca să nu ne mai băgăm atîta în sufletul bieților oameni. Iată și comuna Crîngu. În bufetul ascuns în lizieră nu e loc nici să respiri cu amîndoi plămîinii pentru că riști să dărimi clienții. E drept, unii dintre ei se clatină din proprie inițiativă. Pe șosea se zbunguie tineretul de-a ciupitul și de-a-nghiontitul. Riscăm să fim călcați de o perche de teniși maro, dar tovarășul Tase face cîteva manevre complicate și scăpăm cu viață. Puțin mai încolo, în mijlocul șoselei, două biciclete sprijină doi tovarăși care audiază un tranzistor. Oprim. Unul dintre ei, Barbu Florian, face priză mai ușor cu pămîntul și recunoaște că un tranzistor poate fi ascultat și mai în margine, celălalt însă, Dorel, e mai aburos. Își bagă dreapta în buzunar ca să-și sprijine piciorul și ne ia moale: «Lasă-mă dom'le în pace, nu mă lua pe mine cu chestii d-astea. Știu eu mai bine decît 'mneata unde-i mijlocul șoselei» (și alege un mijloc). Flăcău zdravăn din Zlata, o frumusețe de biciclist, păcat însă că nu știe cum îl cheamă. Să nu-i fi spus nimeni pînă la vîrsta asta? După lungi tratative în decursul cărora reușise să cumuleze și infracțiunea de refuz de legitimare la cererea organelor de miliție și, mai grav, confundase un colonel cu un locotenent major (trei stele, trei stele, dar...), ne mărturisește că îl cheamă Alexe Tudor. Spre postul de miliție reflectează în dreapta șoferului: «dom'le, eu niciodată nu m-am plimbat cu Volga asta, lua-m-ar dracu', da știu că plimbarea asta o să mă coste bani». Scutură țigara pe geam cu multă demnitate, cîinii satului îl latră cu un entuziasm exagerat, iar Dorel, ce-o fi fost în capul lui, ține să ne informeze că tatăl lui se ocupă cu «aprovizionarea» tuturor bufetelor din jur. Așadar, o familie bine organizată, tatăl cu «aprovizio-

nația», fiul cu consumația. Il lăsăm ceva mai tîrziu pe șosea, scurta plimbare i-a făcut bine, nu mai confundă nici gradele însoțitorilor noștri, colonel Veleanu Florea și locotenent major Vardie Ioan.

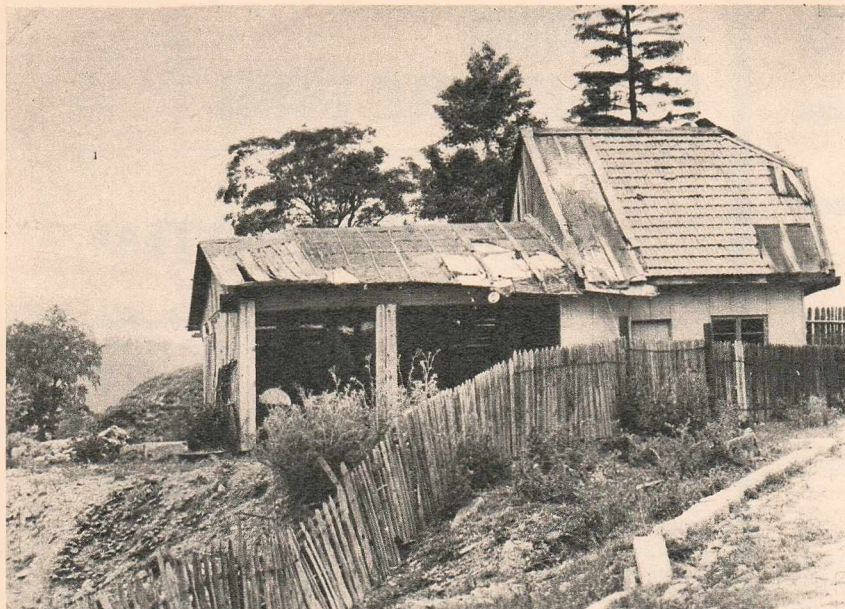
Mergem, mergem, în dreapta clipește un ochi de baltă, iar de la ea încolo, înșirați pe șosea, pescarii nenorocoși își urcă și-și coboară trestile pe umăr. Sîntem oprîți de un grup de tineri adversari ai peștilor, care au pierdut ultimul autobuz cu care ar fi putut ajunge acasă. E zece și un sfert, pînă acasă sînt doar 20 de kilometri, printre ei se află și un țînc despre care ai lui ar putea crede cu ușurință că s-a înecat. Apelăm la proprietarul unui autoturism în trecere (5-B-6262) și copilul e luat. Ceilalți o iau voinicește pe jos în urma noastră blestemîndu-și fițele din buzunare. Alergăm spre casă. Observăm cu toții că șoseaua asta e totuși o șosea cuminte, milostivă, cînd... la ieșirea din Mihăilești, pe pod, se petrece ceva care ne amuțește: o motocicletă cu farurile stinse se răstoarnă chiar în stînga mașinii noastre. Ceva mai lipsit de bun-gust nici că se putea. Să fie o farsă, mă întreb, scrutînd norul de praf din care încep să se deslușească doi băieți. Abia ridicat, unul dintre ei ne părăsește, clătîindu-se pe lingă garduri. Celălalt, Serban Ioan, tremurător și nevinovat, se duce acasă după buletin. Casa e peste drum de locul accidentului, ies vecinii, iese mama, — «mîncăți-aș suflete, eu la cămin îl știam cu flăcăii» — iese un frate, un nepot și chiar tatăl. Toți nu știu sau nu vor să spună cum îl cheamă pe cel care condusese (specialiștii noștri bănuiesc că au dat drumul la motocicletă — 46-IF-3980 — cu două bețe de chibrit), parcă Marin, zis Miciurin din Novaci, «mîncăți-aș sufletul, ăsta-i de vină, l-a luat pe-al meu să-l plimbe. Al meu nu-i vinovat, bine că-a scăpat, acu se duce la șeful de post că miine are servicii...»

Părăsim locul cascadoriei celor doi norocoși (să cazi cu o motocicletă imprumutată chiar în fața unei mașini de miliție nu e chiar atît de ușor). Trecem prin Bragadiru cînd valurivaluri de tineri dansatori «lavstori-zează» șoseaua. Începe să ne lumineze drumul Bucureștiul.

Iulian NEACȘU

Ecaterina Kirner — 50 lei amendă.

Jumătate casă, jumătate hrubă pentru strigoi și lilieci.

Fotografii de Elena GHERA

«Piatra-i piatră... o calcă calul și crapă».

...DE LA ANTONIONI LA CONSILIUL POPULAR

Munții au fost și au rămas ceea ce am putea numi — iar străinii îi și numesc — una din «mândriile tradiționale ale românilor». Munții, codrii și haiducii ar putea fi un vers, ar putea fi sinteză istorică, este ființă din ființa noastră națională. Strămoșii și moșii au răzbit prin veacuri, lup-tind de atâtea ori ocrotiți de desimea codrului, de înălțimile severe ale munților («...tot ce mișcă-n țara asta, riul, ramul/ mi-e prieten numai mie...») — zice Mircea în tulburătoarea Scrisoare a III-a a primului poet al neamului nostru).

A venit vremea — și au spus-o în repetate rânduri mințile cele mai responsabile ale poporului nostru — să ocrotim noi munții și codrii. Să ocrotim pe cei ce ne-au ocrotit. Să ne bucurăm de frumusețea și semeția lor, să le ajutăm trăinicia, pentru noi, pentru urmașii noștri și pentru urmașii urmașilor noștri. Preocuparea aceasta a devenit lege, literă imperativă scrisă, dar ea este, mai presus de toate, un înalt imperativ moral.

Poate că nu am fi ajuns niciodată să așternem pe hîrtie aceste rînduri dacă am fi rămas, ca de obicei, admirativi la geamul vagonului de tren într-un loc unde Valea Prahovei îți umple ochii și sufletul. De o parte Omul și Caraimanul, de cealaltă, Zamora. O localitate cu nume unic, Poiana Țapului, botezată așa, am fi tentați să credem, de un falnic om al muntelui, de un haiduc, poate...

Ce este azi Poiana Țapului? Cartea-in-drumar «România de la A la Z» ne lămu-rește lapidar: «stațiune climaterică, com-penentă a localității Bușteni, situată pe Valea Prahovei, între Bușteni (3 km) și

● Cimitirul-parc sau parcul-cimitir, o farsă sinistră care revoltă morții și viii ● «Piatra-i piatră, de e piatră/ șade jumătate în apă/ o calcă calul și crapă» ● O poveste (de adormit copiii) cu alei cu pietriș alb ● Și noi promitem, tovarășe președinte

Sinaia (5 km), pe drumul național 1, la o altitudine de 860 m. Are un climat sub-montan, plăcut, puternic ozonat, recoman-dat celor care suferă de astenie, de hiper-tiroidism ș.a.». Așa scrie la carte.

Puține trenuri opresc în Poiana Țapului. Rar, cite un personal de Ardeal își trage o clipă sufletul în această gară-haltă. Zilele trecute am coborît pentru prima oară din tren în Poiana Țapului. N-aș fi crezut în ruptul capului că voi regreta această inițiativă. Și poate că acum nici n-o regret...

...Nu departe de gară, am luat-o pe un pod care duce spre Zamora. Un pod peste calea ferată și peste Valea Prahovei. Balustrade (sau cum le-o fi zicînd?) crăpate, prăvălite în vale, o fîntînă defectă (de multe săptămîni) de unde gîlgie suvoi apa, un chioșc de fructe și legume «mort de doi ani» (mai este unul în localitate cu același destin), iar la citeva zeci de metri mai sus de pod un decor rar, care te atrage și te respinge în același timp, ca atîtea din straniile decoruri create pentru filmele lui Antonioni. Jumătate casă, jumătate hrubă pentru strigoi și lilieci, în vîrfului unui povîrniș dezolant. Ce-o fi aici, Doamne? Oameni? Nu se poate! Dar ce zic ceilalți? Cum pot suporta această rană pe trupul civilizației? Și nu sîntem la capătul surprizelor.

În spatele «decorului Antonioni», dăm peste ceva ce n-am mai întîlnit nici în viață, nici în filme, nici în romane. Un cimitir-parc sau un parc-cimitir!!! Ne învîrtim printre urme de cripte, de morminte și revenim în drumul imediat alăturat (str. Panduri).

— Nu vă supărați, ce e aici, tovarășe?
— Acum doi ani era cimitir. Au spus că vor să facă parc în locul lui. Și l-au lăsat așa (P. Băcioiu — pensionar).

— Bine, dar acum ce e?
— Dumneavoastră ce vedeți?
— Eu văd ruine.

— Și-atunci eu ce să vă mai spun...
Părăsesc locul uluit și nu știu ce e mai puternic în mine, strîngerea de inimă sau revolta?!

Am pornit în sus, pe drumul numit splaiul Zamorei. La distanțe de zeci de metri, uneori și mai des, am întîlnit grămezi de piatră aruncată pe margine și chiar la mijlocul drumului. Drum forestier, pe care circulă autocamioane încărcate, circulă căruțe trase de cai și mai circulă, se spune — cum oare, e greu de închipuit! — și auto-turisme. Aruncată de lucrători și purtată de ploii, piatra e împrăștiată aiurea și dusă la vale, fărîmitată de utilaje și de copitele cailor, vorba cîntecului acela de of și aleu:

«piatra-i piatră de e piatră/ șade jumătate în apă/ o calcă calul și crapă...»

Ultima «repriză» a documentării noastre, la Consiliul popular al orașului Bușteni.

Vicepreședinte I. Barbu: la fostul cimitir din strada Panduri, lucrările sînt foarte avansate, mai trebuie să punem bănci, să facem alei cu pietriș alb, să împrejmuim cu un gard frumos. Cred că într-o lună totul e gata.

— Să știți, tovarășe vicepreședinte, că am fost acolo, ba chiar am și fotografiat «stadiul foarte avansat al lucrărilor». (Despre morți n-am mai vorbit. Ce puteai să-i mai spui unui om care-ți povestește despre un parc și despre alei cu pietriș alb — ele, doar, mai lipsind! — acolo unde sînt ruine, sînt morminte, iar printre ele privesc oameni spre semenii lor...)

Președintele consiliului orașenesc M. Militaru: Drumul splaiul Zamorei l-am început acum doi ani. Nu-l putem termina acum pentru că ni s-au redus la numai 100 000 lei fondurile pentru acest sector de activitate.

— Și atunci ce e de făcut? Pietrele se duc la vale, banii cheltuiți în aproape doi ani se duc și ei fără nici un folos?...

— Nu. O să ne ocupăm cu toată seriozitatea de această problemă. Vă promitem că o să depunem toate eforturile.

— În fond este problema dumneavoastră, tovarășe președinte. Și a locuitorilor de pe aceste așezări. Iar dacă e să vă promitem și noi ceva, vă promitem, solemn chiar, că o să mai trecem pe aici.

Marius POPESCU

O priveliște nu prea potrivită pentru o stațiune climaterică.

CU «TALIA»... PE LITORAL!

Cu ani în urmă, într-o stațiune, era așteptat cu înfrigurare un turneu teatral cu nume mari. Toată lumea lupta pentru un bilet. Sala de spectacole avea vreo 200 de locuri. Cereri de bilete — de zece ori pe atît... Ce era de făcut? Cui va venit o idee: «spectacolul în parc!» Și a început treaba: o scenă mărișoară, câteva cabine din foi de cort, microfoane, difuzoare și multe-multe bănci.

În ziua spectacolului — «cei doi mari» din fruntea afișului — Vraca și Manolescu erau invitați să vadă «instalația». Vraca era încântat: «E o surpriză grozavă! N-am jucat niciodată în aer liber». Manolescu a izbucnit: «N-am jucat și nu voi juca «la mititei!» N-am venit cu taraful! Noi facem teatru, dramă, domnule!» Au urmat ceasuri lungi de discuții. «Nu» și «nu!»

În cele din urmă, conducătorul turneului a dispus să se îmbrace o dublură. Spectacolul abia începuse, cînd Manolescu — care avea intrarea în tabloul al doilea — s-a apropiat de mine: «Știi că se-aude și se vede bine!» În seara aceea «maestrul» s-a întrecut pe sine. La final, căldura aplauzelor îi topise cu totul prejudecata: «A fost ceva neașteptat, unic... Mare greșală făceam, dacă nu jucăm...»

Rememorăm întîmplarea zilele trecute cînd vizitam litoralul.

STATUL-MAJOR AL SPECTACOLELOR «A.R.I.A. — LITORAL»

În cele două-trei birouri e o foială ne-maipomenită: organizatori, actori, soliști vocali, instrumentiști, balerini, jongleri, prestidigitatori, iluzioniști. Corina Chiriac discută despre angajarea temporară la un local, o fracțiune a «Venusistelor» stabilește clauzele unui contract. Un «profesor-iluzionist» își oferă «excepționalul program» etc., etc. Telefoanele zbirnă, oamenii se agită și în acest du-te-vino, șeful de stat major, Tașcă Sebastian, și locșiorul său, Jean Badea, încearcă să-și mențină calmul și să conducă mai departe operațiunile artistice ale litoralului.

— Să știți că pînă acum nu prea a mers grozav. De fapt, în iulie și august avem «crema».

Evidența spunea același lucru: Teatrul din Bîrlad cu «Bărbierul din Sevilla» și Teatrul din Reșița cu «Comedie cu olteni» mergeau ceva mai bine decît brăilenii care și-au dus «Hangița» acasă, înainte de vreme, din lipsă de clienți. Teatrul de dramă din

Constanța jucase cam jumătate din spectacolele programate, din cauză de prea multă ploaie sau de prea puțin public.

Unii propun să se studieze acoperirea cu prelate a grădinilor de vară — așa cum s-a procedat la Neptun.

— Cred că «prejudecata» spectacolului în aer liber mai stăpînește multe colective artistice — afirma Tașcă Sebastian. Poate de aceea unii nu îndrăznesc să vină, sau aduc lucruri ce nu-i reprezintă. E drept că în iulie și august vin teatre cu nume, dar pe afișele lor veți citi: «Nicnic» (Teatrul de Comedie), pentru a cita oară?, «Fetele Didinei» (Teatrul Național-Timișoara), «Jocul dragostei și al întîmplării» (Teatrul Național-Cluj), «Bărbați fără neveste» (Teatrul Nottara) ș.a.m.d.

DAR PÎNĂ LA «ZILELE MĂRII»?

În ultimii ani, săptămîna care precede «Ziua marinei» a dat posibilitatea localnicilor să realizeze programe artistice de amploare, carnavaluri, spectacole pe stadion și în portul Tomis. Și în 1973, între 30 iulie și 5 august, cei care, întîmplător, se vor

afila pe litoral vor avea zile pline și frumoase. «Marele carnaval al Tomisului» își va plimba splendidele care alegorice și imensele măști pe bulevardele constănțene și pe falezele stațiunilor — Teatrul de dramă din Constanța va scoate în premieră — în portul Tomis — «Ifigenia în Taurida», Festivalul național de folclor va continua prezentarea județelor, gale de filme, concursul de frumusețe «Miss litoral» — în toată salba de stațiuni. «Varietăți litoral 1973» — pe stadion, «Tridentul de mărgan» — concurs de interpretare vocală pentru turiștii străini, concurs internațional de iahting, «Cupa mării» la tenis și înot, concurs republican de navomodelle și veliere, meciuri de fotbal internaționale — și toate vor culmina cu «Ziua marinei».

E lăudabil că «Zilele mării» s-au diversificat și extins în toate stațiunile, furnizînd prilejuri extrem de plăcute de a admira ingeniozitatea și posibilitățile organizatorilor. Dar de ce numai o săptămîna? Oare nu e bine ca premiera din portul Tomis să precedă cu două-trei săptămîni acest eveniment? Numeroasele concursuri, gale, manifestări de amploare ar putea să precedă sau să fie reluate și după «Zilele mării». Și alte serii de turiști au dreptul la un program interesant, variat și agreabil. Sînt sigur că receptivii și inventivii organizatori ai culturii litoralului vor găsi din mers soluțiile cele mai eficiente și operative.

*

Cînd treceam spre gară era coadă la agenția de bilete. Pe afiș, «Prizonierul din Manhattan» cu Radu Beligan. Deci vine lumea și vara la teatru!

După acest scurt «tur de orizont» mă frămîntă cîteva idei și sugestii care cred că ar lărgi aria manifestărilor teatrale de pe litoralul estival: — organizarea anuală sau biennială — eventual prin intercalare — a unor festivaluri de teatru, antic sau istoric, în ambianța naturală a portului Tomis; — festivalul de poezie «Pegas» în stațiunea, cu nume predestinat, Olimp; — spectacole de sunet și lumină la muzeele de arheologie și monumentele antice din Histria, Constanța, Adamclisi, Mangalia; — selecționarea celor mai reprezentative spectacole și susținerea lor organizatorică și financiară.

Emanoil ENGHEL

cronica teatrului

Sebastian Papaiani

liolá

Liolá este o poveste țărănească siciliană, o farsă moralizatoare cu haz robust și sănătos, în spiritul tradiției grecești a dramelor satirice pe care folclorul sicilian o păstrează sau, mai exact, o păstra în elementele lui ideatice. Liolá este apoi, cum observă toți exegeții, opera cea mai luminoasă și cea mai puțin retorică și, poate, cea mai optimistă din întreaga creație a lui Pirandello. Antonio Gramsci o consideră «cel mai bun produs al energiei literare a lui Pirandello». Toate aceste propoziții care încep cu «cel mai» și «cea mai» sînt însă, pînă la urmă, neconcludente pentru cititori. Mai interesant în această ordine a observațiilor cu caracter de judecată de valoare, ar fi să constatăm că farsa este extrasă de Pirandello dintr-un roman, «Răposatul Mattia Pascal», căruia îi păstrează intactă intriga și culorile picturale, accentuînd pitorescul dialectal și hazliu al situației și topind morală în el.

Farsa ne apare astfel, exact așa cum se și petrece, ca o întîmplare povestită la claca de culesul strugurilor și spartul sîmburilor de migdale. Iată și ce li se pare exegeților occidentali extraordinar, prin comparație cu stufozitatea și complicata compunere arhitecturală și filozofică a teatrului pirandellian în general: limpezimea unei fabule țărănești, plină de seninătate și de vitalitate.

În literatura noastră dramatică dintre cele două războaie s-a cultivat multă vreme o astfel de dramaturgie pentru sate, veselă și moralizatoare în veselie, iar Victor Ion Popa a fost unul dintre susținătorii ei. Vreau să spun că pentru noi povestea este mai puțin spectaculoasă sub raport literar, dar aptă, firește, pentru un spectacol reușit, capabil să deconecteze suportabil-moralizator și să ofere cel puțin o partitură de virtuozitate unui bun actor de comedie. Este exact ce se întîmplă în spectacolul Teatrului Giulești, unde Sebastian Papaiani nu face absolut nici un efort pentru a străluci în rolul unui fel de Păcălă sicilian, cu mare succes la tinerele fete și neveste, dar și cu un foarte dezvoltat simț al responsabilității paterne, căci își recunoaște și își aduce acasă toți copiii, pedepsind chiar în felul acesta și pe bătrînul și preazgîrcitul chiabur al satului.

Acest actor are darul atît de rar de a umple scena de lumină și de bună dispoziție, practicînd o comedie spumoasă care împletește clocotul cascadei de rîs cu finețea și eleganța. Comedia se definește astfel pe scena de la Giulești prin personalitatea fermecătoare a lui Papaiani, secundat de Ștefan Mihăilescu-Brăila și de o distribuție devotată, achitîndu-se onorabil și aplicat sub bagheta alertă a lui N. Al. Toscani, în decorurile frumoase și efectiv sugestive-meridionale ale lui Dimitrie Zbierea.

N-o să numesc, firește, toți interpreții, mai exact toate interpretările, care colorează sicilian scena prin aparițiile și replicile lor scurte, dar va trebui să observ prezența unei tinere actrițe, Ana Ciclovan, debutantă cu o frumoasă țîntură scenică.

Rodica POP

Dinu SĂRARU

Andra Teodorescu, Vasile Menzel și Lucian Muscurel.

dansați cu salamandra

Într-un număr din lunile trecute al ziarului «România liberă», printr-un anunț la Mica publicitate, locatarii unui bloc își felicitau o vecină de apartament cu ocazia zilei de naștere. Faptul, fără îndoială, nu a fost cunoscut de dramaturgul Ștefan Iureș și,

citau o vecină de apartament cu ocazia zilei de naștere. Faptul, fără îndoială, nu a fost cunoscut de dramaturgul Ștefan Iureș și,

ÎN MAGAZINELE DE MOBILĂ

VĂ PREZENTĂM

- **GARNITURA CAMERĂ COMPLEXĂ TIP 623 - 11**
este compusă din 16 piese cu utilizări multiple și o linie modernă.
Corpurile sînt confecționate din panouri de plăci aglomerate (PAL) furniruite pe ambele fețe cu diferite specii de furnire estetice.
Forma și execuția tapițeriei asigură maximum de confort.
Finisajul realizat cu lacuri superioare pe bază de nitroceluloză sau rășini poliesterice conferă pieselor un luciu oglindă.
Cu o singură garnitură se poate amenaja în mod plăcut și intim un apartament de 2 camere.
- **CAMERA DE LUCRU BAROC TIP E 846 - 2**
se compune din 7 piese.
Finisajul este realizat cu lacuri nitrocelulozice cu luciu oglindă sau cu lacuri mate.
Tapițeria este executată în sistem clasic, cu brocart de mătase sau cu pluș.
- Alte produse, în diferite stiluri, precum și mobilier pentru copii, piese separate sau garnituri complete, produce MOBEX.

mobex

COMBINATUL DE EXPLOATARE ȘI INDUSTRIALIZARE A LEMNULUI—TÎRGU MUREȘ
I PROFIL «23 AUGUST»— str. Căprioarei nr. 2

știința și viața

a învăța zîmbind

Să presupunem că ați primi o scrisoare de la un prieten care locuiește în castelul «Inmormintata», în localitatea «La Capul Duhului», comuna «Stafiilor» și că acest prieten se află într-o situație tragică. El vă scrie:

«Cu cîtva timp în urmă am cumpărat acest castel bătrînesc, pentru ca să constat apoi că este bîntuit de două zgomote fantomatice — un «cîntec» deșușeat și un «rise» sardonice. Firește că în aceste condiții nu poate fi locuit. Situația nu este totuși disperată, deoarece prin încercări efective am putut să constat că anumite legi, obscure dar infailibile, determină comportarea lor: ele pot fi influențate dacă ard tămîie sau cînt la orgă...» (Urmează detaliile în care se succed misterioasele zgomote.)

Așadar, care ar fi reacția dumneavoastră dacă ați primi o asemenea scrisoare? Ați spune probabil că noi, oameni evoluți, am terminat de mult cu asemenea prostii și că «deșușeab» — după propria expresie a castelanului — este nu cîntecul fantomatic, ci individul care a trimis rîndurile de mai sus și-și permite să-și bată joc de noi. Auzi, domnule: orgă și tămîie...

Ei bine, aflați că autorul scrisorii nu este un deșușeat, ci unul dintre cei mai mari ciberneticieni ai timpului nostru, William Ross Ashby, și că mesajul din «Inmormintata» nu figurează într-o culegere de texte medievale de vrăjitorie, ci în foarte serioasa sa lucrare «Introducere în cibernetică», adărtă recent în traducere la Editura Tehnică. Și atunci, cum și de ce?

Ross Ashby a născocit năstrușnica misivă pentru a vorbi cititorilor despre lucruri foarte serioase: despre sisteme cibernetice și mașini «cu intrare», concretizate, în cazul de față, prin orgă, tămîia, cîntecul și risetul. Aceste exemple hazlii îl fac pe cititor să se familiarizeze cu principiile fundamentale ale ciberneticii — disciplină puternic aplicativă care totuși poate perfect de bine opera cu orice fel de abstracții ce ascultă de anumite legități, așa cum s-a întîmplat și în locuința nefericitului castelan.

Exemplul dat de savantul britanic proiectează în fața noastră — cu înalta autoritate a autorului — eficiența didactică a exemplelor insolite, a umorului în știință.

Cînd am ajuns la pagina 80 a cărții mai sus-amintite — fila cu stafiile — mi-a zburat gîndul la manualele noastre de fizică pentru clasele a XI-a (ed. 1971), a X-a, a IX-a reală, precum și la manualele altor discipline științifice. De ce atîta «ștaif»? De ce atîta teamă de a vehicula ideile științifice profunde prin exemple care frăpează imaginația tinerilor și totodată le descreșesc frunțile? De ce, de pildă, Richard Feynmann, laureat al Premiului Nobel, în lucrarea sa prin excelență didactică «Fizica modernă», de asemenea tradusă în românește, bazată pe o serie de prelegeri rostite în fața studenților de la «Caltech» din California — unul din cele mai prestigioase institute tehnice din lume — explică probleme destul de complicate (polarizare, formulele lui Fresnel etc.) evocînd cu umor plimbarea a doi studenți — el și ea — pe malul unui lac sub clar de lună, iar noi în manualele noastre...

Firește, nu preconizăm transformarea cărților de școală în colecții de anecdote «educative» și nici nu afirmăm că lipsa de umor în manuale ar fi un cap de țară. Totuși problema există și este, credem, mai profundă decît apare la prima vedere, căci vizează un anumit conservatism, anumite închisări și tabuuri. Oscar Wilde a spus odată: «Viața este un lucru prea serios pentru ca să n-o iei în glumă». Nu luați nici dumneavoastră prea în serios acest aforism, dar poate că n-ar fi rău ca alcătuitoarii de manuale să ia în serios sugestia pe care le-o dă stafia cibernetică. Chiar și un strigoi poate da sfaturi folositoare dacă e bineînțeles și binecrescut.

Lionel NIȚESCU

«...Trebuie să combatem în modul cel mai hotărît tendința unor cadre din economie de a apela în mod nejustificat la importul de licențe, subapreciind capacitatea de creație a inginerilor și tehnicienilor noștri. Este necesar să se acorde mai multă încredere inginerilor, oamenilor de știință din țara noastră, gîndirii tehnice românești în soluționarea problemelor impuse de dezvoltarea producției industriale și agricole».

NICOLAE CEAUȘESCU

« NU CRED ÎNTR-UN PRIMAT AL TEHNICII, CRED ÎN PRIMATUL NEVOILOR OMULUI »

Academicianul Miron Nicolescu despre sine și despre preocupări actuale în instituția pe care o conduce: Academia Republicii Socialiste România.

Discuția cu distinsul interlocutor o începem nu cu o întrebare, ci cu o constatare.

— Am avut o curiozitate de arhivă: am urmărit, de-a lungul deceniilor, domeniile de activitate ale diversilor președinți ai Academiei. Constatarea e interesantă: pe măsură ce ne apropiem de anii noștri, ei sînt specialiști ai unor domenii din ce în ce mai «pozitive».

— Remarca e, într-adevăr, semnificativă. Mărturisesc că nici nu m-am gîndit la ea, dar, clar, e simptomatică. Oamenii își supun timpul (sau cel puțin caută să-o facă!), dar — la figurat vorbind — ei trebuie să l se și supună. Timpul nostru cere pozitivism în cel mai înalt grad, progresul însuși e condiționat de acest lucru, iar știința a încetat de mult să fie o îndeletnicire de cabinet — cu mici excepții specifice, desigur.

«OMUL SE POATE REALIZA NUMAI CA OM, NU CA ROBOT.»

— Lumea noastră merge grăbită spre tehnizare. Atît de grăbită încît mulți teoreticieni din Occident vorbesc de primatul tehnicii. Unu — mai sceptici — trag chiar semnale de

alarmă vorbind despre desuetudinea în care cad treptat științele umaniste. Vă cer opinia în dublă calitate: de om de știință și de matematician.

— În ambele ipostaze, mie lucrurile îmi sînt clare. Marele și rapidul progres al omnirii se datorează revoluției tehnico-științifice din ultimele decenii. Nu cred însă într-un primat al tehnicii, cred în primatul nevoilor omului. Acolo unde tehnica înundă manifestarea spirituală nu e bine. Omul se poate realiza numai ca om, nu ca robot. Aș spune că științele toate sînt umaniste în măsura în care se referă la om și îl slujesc propășirea — electrotehnica la fel ca și lingvistica, fizica atomică la fel ca geografia. Nimic în știință nu mai e pur contemplativ, afară doar de contemplarea satisfăcută a omului de știință în fața unor rezultate notabile. Și noi, românii, suferim o tehnizare. Chiar o dorim. Este esența progresului. Dar o facem prin și pentru om, nu pentru dezumanizarea lui. Altfel la ce-ar folosi? Credeți că descoperirea unui os care împinge cu un milion de ani în urmă față de data știută existența hominidelor e mai puțin utilă lumii (în procesul de autocunoaștere și dezvoltare) decît un nou combustibil pentru un vehicul interplanetar?

— Nu. Nu cred. Tocmai de aceea v-am și întrebat. Am descoperit însă în pledoaria dumneavoastră un fond liric. Și fiindcă mulți matematicieni sînt (aparent paradoxal) și profund lirici v-aș întreba: vedeți vreo legătură?

— Bineînțeles (și asta constituie încă un argument la abolirea confruntării dintre umanism și tehnicism), matematica «rimează» perfect cu poezia. «Rimează» și cu muzica. Dar cu cite nu «rimează»? Un singur exemplu o să-ți dau, edificator: lingvistica matematică și studiile de poetică matematică inițiate de un român.

SPRE O MAI RAPIDĂ VALORIFICARE A REZULTATELOR CERCETĂRII

— Care sînt citeva din preocupările centrale ale anului 1973 pentru unitățile subordonate Academiei? Dar nu am dori un răspuns prea specializat.

— Matematicienii își propun să sondeze cu mai multă insistență și — sperăm — cu mai mult succes ca în trecut nevoile departamentelor și ale unităților cu profil tehnico-economic, în vederea înglobării în plan a unor probleme susceptibile de o modelare matematică, contribuind astfel direct și nemijlocit, și pe această cale, la dezvoltarea social-economică a țării.

— În domeniile astronomiei, fizicii atmos-

ferei și geodinamicii — care comportă o participare la un context internațional — ce exemple puteți să ne dați?

— Cercetările sînt axate aici pe probleme privind mișcarea de rotație a Pămîntului pentru întocmirea unor cataloage stelare în cadrul obligațiilor internaționale ce revin României, studii asupra activității solare și a relațiilor Soare-Pămînt. Cercetările de geodezie și geofizică folosesc observațiile sateliților artificiali care furnizează date pentru studii privind absorbția undelor electromagnetice din ionosferă, aerosolul atmosferic ca factor poluant, observarea marelui terestre și elaborarea unor aparate de mare sensibilitate destinate urmării lor.

Trebuie să adaug aici și domeniul științelor geografice (ca știință de corelație a celor patru învelișuri ale planetei) cu foarte importanta activitate a studiilor integrale asupra mediului ambiant. Această atenție este acordată și studiilor în domeniul amenajării și sistematizării teritoriului, proces pe care dezvoltarea contemporană îl pune cu pregnanță în fața realităților românești.

— Pentru ca cititorii «Flacării» să nu ne inviniască de «tehnicism», v-aș ruga să dați și citeva exemple din domeniul umanistic.

— N-aș vrea să citez o listă de realizări, dar nu pot exclude încununarea unei proeminente munci teoretice prin apropiata apariție a celui dintîi volum de *Lucrări de filozofie și istoria științei*. Nu pot omite nici activitatea lingviștilor...

— Poate că n-ar fi rău să includem aici și eforturile de cultivare a limbii, pîndită de un influx al tehnizării contemporane.

— Așa este. Și nu sîntem singurii. Prestigioasa Academie Franceză face de mult și insistent acest lucru.

— Ce ne puteți spune relativ la ideea legării cercetării științifice de activitatea practică și de nevoia foarte acută a scurtării duratei investigațiilor pentru o mai rapidă valorificare a rezultatelor cercetării?

— Unitățile de cercetare ale Academiei au încheiat contracte directe vizînd studiul aprofundat a particularităților hidrografice ale țării noastre. Această cercetare este cardinală în estimarea potențialului resurselor de apă ale teritoriului românesc, în cunoașterea unităților teritoriale omogene din punct de vedere ecologic, în vederea utilizării raționale și conservării resurselor naturale. Același regim îl vor avea și diversele teme din domeniul matematicii și mecanicii.

ÎN CIRCUITUL MONDIAL DE VALORI

— Cercetarea științifică nu se mai poate face azi doar într-un spațiu local, izolat. Care sînt în acest sens activitățile concrete ale Academiei?

— România dorește să participe și participă efectiv la circuitul mondial de valori. În acest context se includ obligațiile generale ce revin Academiei în baza planurilor de colaborare științifică încheiate cu 14 parteneri — academii de știință din țările socialiste sau academii și instituții similare din alte țări. Aceasta constituie un capitol special al planului de activitate, un domeniu al utilizării rodnice a fluxului de valori spirituale ale popoarelor. În ceea ce privește «pasul cu vremea» al Academiei noastre el este atestat și de relațiile cu diferitele academii de știință. Astfel relațiile noastre cu Franța, de pildă, sînt mai dezvoltate cu Consiliul Național al Cercetării Științifice, decît cu Academia de Științe din Paris.

Editura Academiei joacă și ea un rol în această direcție, căci în afara îmbogățirii patrimoniului științific și cultural cu opere de valoare (monografii, tratate, colecții, dicționare etc.) și valorificarea realizărilor științifice prin publicarea lor în diverse periodice de specialitate, de a căror apariție se îngrijește, ea participă la coeditarea cu edituri specializate din alte țări, fapt care constituie încă o dovadă a aprecierii de care se bucură peste hotare rezultatele cercetării științifice românești.

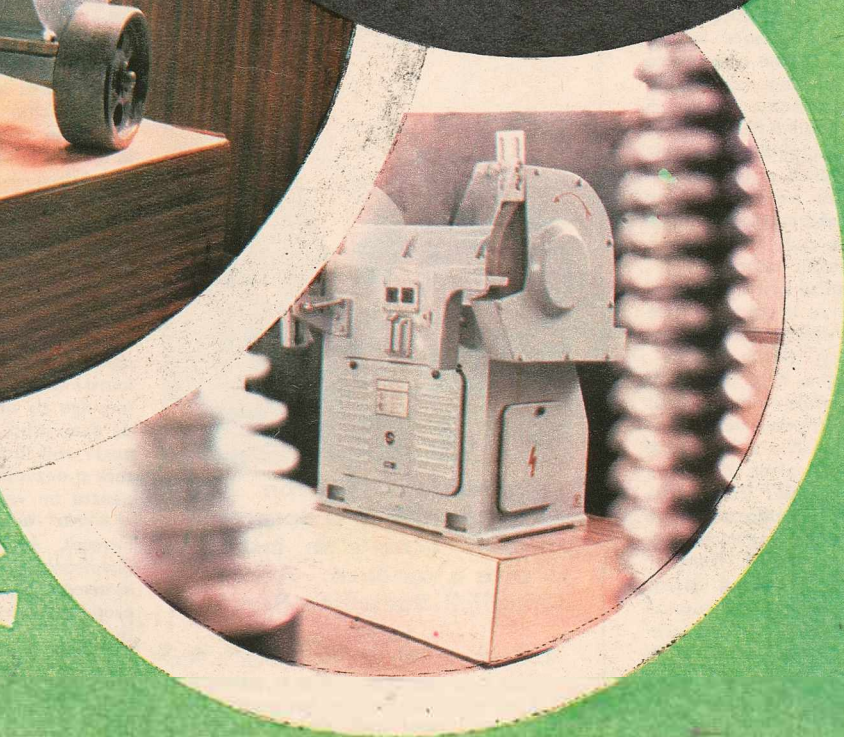
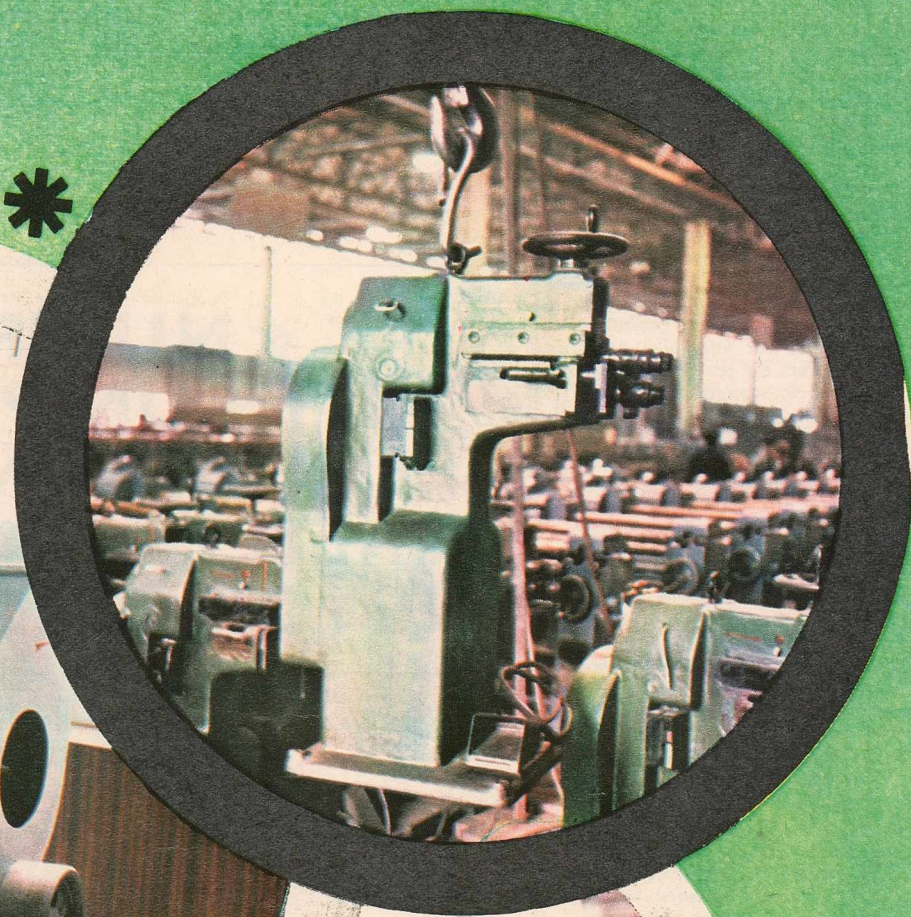
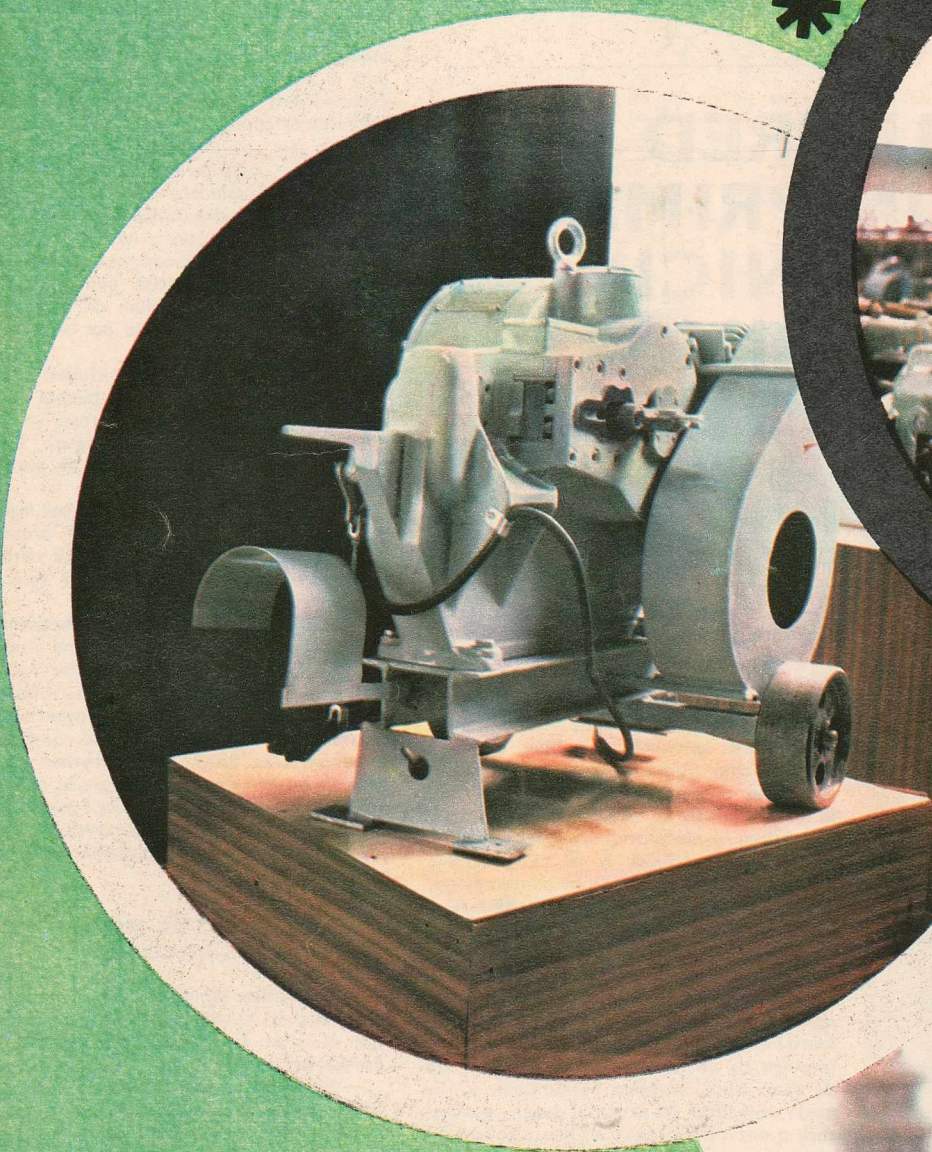
— Vă mulțumesc și vă rog să iertați transformarea celor zece minute acordate într-o oră.

— «Fugit irreparabile tempus» — dar în fond e plăcut să stai de vorbă citeodată despre ceea ce faci.

Dorin IANCU

VĂ PREZENTĂM ÎNTRINDEREA MECANICĂ-SUCEAVA

CALEA UNIRII nr. 26

În scurta istorie a «tinerei întreprinderi a tinerilor», cum i se mai spune întreprinderii mecanice-Suceava, înființată în 1963 și ai cărei lucrători au o medie de vîrstă de 23 de ani, s-au petrecut multe schimbări și diversificări ale gamei produselor. De la reparațiile de utilaje industriale ce se efectuau inițial s-a trecut la construcții metalice, apoi construcții utilaj chimic, iar din 1967 se fabrică în serie mașini-unelte. Și animați de dorința de mai bine și mai mult,

oamenii de aici produc acum de cinci ori mai multe mașini-unelte decît în 1967 și se pot mîndri că nu au înregistrat nici un fel de refuz la calitate din partea beneficiarilor, iar țări cu tradiție în construcția de mașini, solicită tot mai mult produsele lor. Parteneri din R.F. Germania, R.D. Germană, R.S. Cehoslovacă, Elveția și Austria au numai cuvinte frumoase pentru oamenii care făuresc mașini-unelte așchietoare, mașini de prelucrare prin deformare

la cald și la rece și elemente tipizate, toate produse moderne și de mare randament. Întreprinderea furnizează pe bază de comandă fermă și contract mașini de ascuțit burghie, mașini de găurit, mașini de roluit și bordurat tablă, foarfecă mecanică de tăiat oțel beton, iar din 1974 și ferăstraie cu bandă orizontală sau verticală și mașini de prelucrare a maselor plastice tip LISFA.

ACASA, LA CONSTRUCTOR

Ne aflăm la sediul Trustului de construcții industriale și agrozootehnice-București. De aici este coordonată zi de zi, oră de oră, activitatea unui mare număr de grupuri de șantiere de construcții răspândite în nouă județe ale țării. Cartea de vizită a trustului? Peste două decenii de activitate! Un plan anual de lucrări cu mii de specialiști cu înaltă calificare în domeniul construcțiilor, maistri și muncitori cu experiență, ingineri, proiectanți, foarte mulți dintre ei prezenți la înălțarea unora dintre cele mai importante obiective economice, agrozootehnice sau cu caracter social-cultural ale ultimelor cincinale. Lucrările cele mai deosebite executate de trust? Platforma industrială de la Pipera-București (Combinatul de mobilă, Fabrica de cinescoape, «Electrotehnica» etc.), platforma industrială «Republica», platforma industrială din cartierul Militari. Tot în Capitală: pavilionul expoziției din Piața Științei; impunătoarea construcție a noului Institut

politehnic. La Buzău: întreaga zonă industrială a orașului cu noile ei fabrici de sîrmă, zahăr, geamuri; o uzină de utilaj terasier. Oltenița: cea mai modernă filatură. Pe litoral, Neptunul cu admirabilele sale construcții, iar la Mamaia mai multe mari hoteluri. Trustul a mai construit în diferite regiuni peste 20 de silozuri pentru cereale, fiecare din ele cu capacități de mii tone. A realizat cele mai mari și mai moderne complexe avicole din țară la Titu, la Galați, la Scornicești (Olt) și în alte locuri. De asemenea, zece complexe mari pentru creșterea industrială a porcilor (Fetesti, Peris, Caracal, Giurgiu, Oltenița), unele din aceste complexe fiind deja date în folosință, altele în curs de execuție.

În actualul cincinal, trustului îi revin o serie de noi sarcini legate de mărețul proiect de industrializare în continuare a țării. Pe concret: construiește Fabrica de ulei din boabe de soia de la Urziceni, Fabrica «Conect» de la Pipera, «Acumulatorul» din apro-

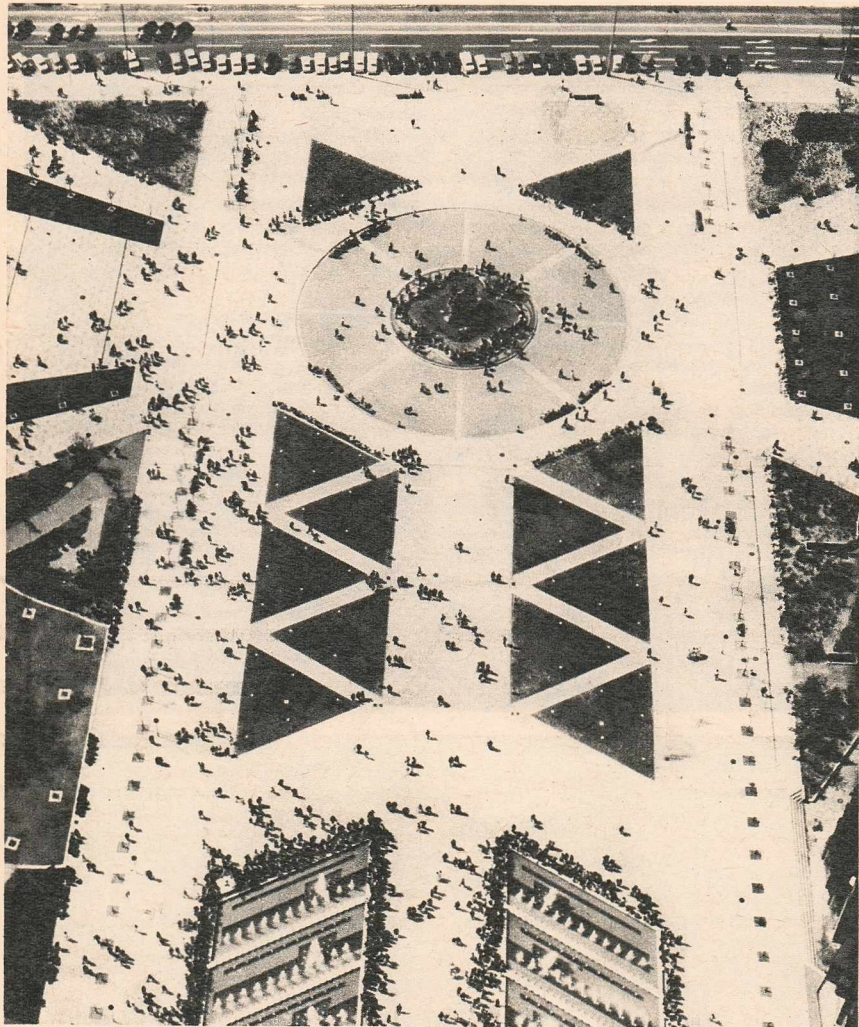
pierea Capitalei; lucrează la dezvoltarea Uzinelor «Republica», la cea de televizoare și radiouri «Electronica» și în multe alte locuri.

Ce s-a realizat de la începutul anului și pînă acum? Efortul colectivului și măsurile aplicate au creat, așa cum rezultă dintr-o analiză amănunțită a situației lucrărilor pe această perioadă, scurtarea termenelor de predare către beneficiar a unor obiective economice între 20 pînă la 90 de zile; o economie de aproape 200 tone de ciment, 50 000 cărămizi, 20 tone oțel-beton, 25 metri cubi cherestea.

Un aspect al impunătoarei clădiri a Institutului politehnic din Capitală, construită în acești ani de către Trustul de construcții industriale și agrozootehnice-București.

TRUSTUL DE CONSTRUCȚII INDUSTRIALE ȘI AGROZOOOTEHNICE-BUCUREȘTI

festivalul tinereții

Nu mai o săptămână ne desparte de deschiderea Festivalului Mondial al Tineretului și Studenților (28 iulie—5 august). Berlinul, orașul gazdă de anul acesta, este gata să primească miile de tineri și tinere din cinci continente și să le asigure ambianța cea mai propice frumozii lor sărbători.

În imagine: panoramic berlinez cuprins din turnul TV.

de la lume adunate

DIAGONALA ALBASTRĂ. Hidrotehnicieni din Belgrad au elaborat proiectul Canalului Drina-Sava-Dunăre, care urmează să traverseze, asemenea unei diagonale albastre, o porțiune importantă a teritoriului iugoslav. Canalul va constitui o arteră de transport care va scurta calea pe apă de la gurile Drinei pînă la Belgrad cu 55 de kilometri, iar pînă la Novi Sad cu aproape 100 de kilometri. Diagonala albastră și lucrările aferente vor asigura, totodată, irigarea unor suprafețe însumînd 150 000 de hectare.

ÎNTRU POMPEI ȘI HERCULANUM SE AFLA OPLONTI. În zona localității italiene Torre Annunziata, de lângă Neapole, arheologii au dat la iveală o vilă romană acoperită de lavă în timpul erupției Vezuviului din anul 79 (odată cu orașele Pompei și Herculenum). Importanța descoperirii constă mai ales în faptul că această construcție se presupune că făcea parte din misterioasa localitate Oplonti, nesemnaltată în documentele antichității romane, dar identificată într-o hartă din anul 1507.

DUMITRA DE LA COPENHAGA. La Muzeul național din Copenhaga a avut loc vernisajul expoziției «Dumitra — un sat românesc», care înfățișează profundele transformări economice și sociale petrecute în viața satului românesc, în anii construcției socializmului.

INDUSTRIE ÎNFLORITOARE ÎN LARGUL MĂRILOR. Din cele 3 000 de «ambarcații» de pescuit pe care Cuba le avea înainte de anul 1959, peste 90% erau niște biete bărci pescărești. Flota de pescuit a Cubei de astăzi cuprinde, printre

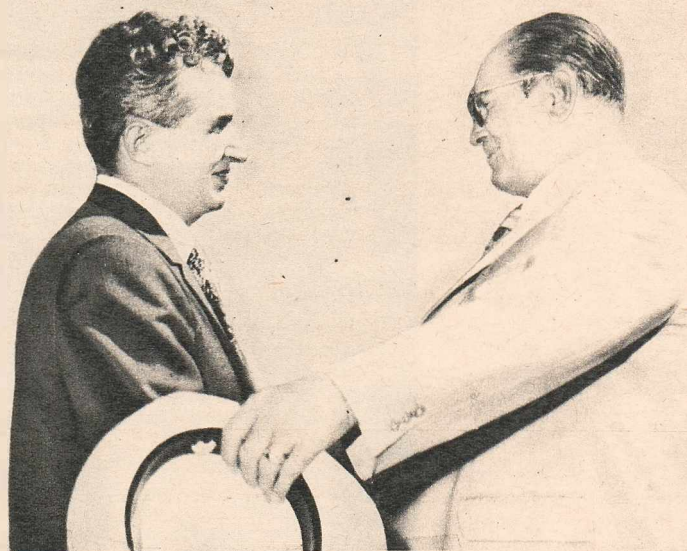
altele, 96 de nave-refrigeratoare, 29 nave-fabrici de prelucrare și 71 nave-transportoare. În anul 1972, Cuba a furnizat pieței 129 000 tone de pește, adică de 7 ori nivelul dinainte de revoluție.

PÎNĂ ȘI HOȚII ROȘESC. Soții Margaret și Günter Schmeer din Frankfurt pe Main (R.F.G.) au inventat un lichid spray care, aplicat discret pe mărfurile — în special cele scumpe cum ar fi blănurile — din rafturile magazinelor le ferește de hoți. Deși invizibilă, culoarea roșie a sprayului se imprimă violent pe epiderma celui ce — neavizat — vine în contact cu marfa astfel tratată. Marcajul roșu nu poate fi înlăturat decât cu un antideț prescris de inventatori și care se livrează, evident, după ancheta judiciară.

PE CÎND ÎMPĂRATUL ERA ÎNDRĂGOSTIT. O scrisoare inedită, trimisă de Napoleon Bonaparte Josephinei de Beauharnais, în 1796, înainte de căsătoria lor, a fost vîndută la Londra la o licitație pentru suma de 4 200 de lire.

DANSUL MILIOANELOR. Și fiindcă veni vorba de Londra și de licitații: «Femeia de la fereastră», o pictură de Henri Matisse, a fost licitată la Sotheby — vestita galerie londoneză — pentru 140 000 de lire sterline, iar «Coborîrea în mormînt», una din capodoperele perioadei albastre a lui Picasso a fost licitată la 270 000 lire (record picassian). Pentru o pînză a olandezului Albert Cuyt (secolul 17) s-au obținut 1 584 000 de dolari iar pentru o lucrare a lui Franz Hals — 1 365 000 de dolari. Într-o singură zi, suma globală a licitațiilor de la Sotheby s-a ridicat la 3 200 000 de dolari.

E.D.

ÎN NUMELE PRIETENIEI ȘI AL COLABORĂRII

Atît tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU cît și tovarășul IOSIP BROZ TITO au subliniat, cu prilejul recentei lor întîlniri de pe insula Brioni, că adîncirea tradiționalelor legături de prietenie și colaborare fructuoasă dintre România și Iugoslavia se va răsfrînge nu numai asupra dezvoltării în continuare a bunelor relații dintre cele două țări, ci și asupra vieții internaționale, a cauzei păcii în lume.

periplu triumfal al picturii românești

În apropierea Casei Albe din Washington se află Galeria Corcoran ale cărei săli găzduiesc în aceste zile expoziția de pictură românească contemporană. Profilată pe arta românească contemporană, Galeria Corcoran dispune și de una dintre cele mai frumoase colecții de artă americană din secolele XVIII și XIX.

Acum, în plin sezon turistic, Galeria Corcoran este intens frecventată de vizitatori veniți să admire colecția românească.

Cele 73 de tablouri — reprezentînd 21 de artiști — constituie un eveniment și întrucîtva o noutate în S.U.A.; Margaret Denton, membră a colectivului de organizare a expozițiilor la Corcoran Gallery, a afirmat că publicul vizitator și-a exprimat dorința de a cunoaște mai mult despre artiștii români și despre România: «Mulți amatori de artă au fost dezamăgiți aflînd că tablourile nu se vînd — unii doreau să cumpere în special tablouri semnate de Corneliu Baba și Ion Țuculescu — și s-au adresat personalului administrativ cu rugămîntea de a li se arăta mai multe lucrări. Comentariile au fost foarte favorabile. Avem de-a face cu o artă originală, veritabilă, care reflectă viața României de astăzi; e o expoziție cu succes de public».

Benjamin Fargey, cronicarul ziarului «The Washington Evening Star», a remarcat caracterul «profund românesc» și «lirismul» lucrărilor prezente în expoziție.

«...Țuculescu este un expresionist, un Nolde

primitiv, care apelează la trecut nu pentru motive de inspirație, ci pentru a-și găsi o sursă de energie. Pinzele sale, pe care bogatele culori sînt aruncate brutal, în tonuri dure, pinze populate de elemente fantastice — ochi care plutesc și apar peste tot — respiră o intensitate directă, incantatorie, cu totul originală».

«...Dacă Țuculescu este cel mai original, lucrările celorlalți se caracterizează prin farmec sau forță. «Fata din floare» de Vasile Boboie are grație bizantină cu trimiteri la aspectul mai formal al tradiției picturale românești; «Portretul votiv» al lui Ion Sălișteanu se înscrie pe aceeași linie...»

«...Ion Gheorghiu și Brăduț Covaliu combină o anume sofisticare cu imagistica naivă sau de inspirație folclorică; Gheorghiu se exprimă în semiabstracții organice, lirice, luminoase, în vreme ce Covaliu pictează peisaje stilizate, piramidale. Analizate în acest context, chiar și lucrările lui Ion Nicodim — ale căror suprafețe frumoase și spații aeriene, deschise, sugerează clar surse de inspirație internațională — sînt tipic românești...»

Între 26 iulie și 24 august expoziția românească va fi prezentată la Institutul de Artă Akron (Ohio), după care urmează a fi deschisă timp de o lună la Muzeul de Artă din Minneapolis (Minnesota), începînd cu data de 12 septembrie.

marele nostru nicolae iorga

Nicolae Iorga este — după expresia lui Henri Focillon, pe care o găsim excelentă — «una din acele personalități legendare născute pentru veșnicie în gîlta țării și în istoria inteligenței umane». Istoricul francez, el însuși o distinsă personalitate a științei istorice din secolul nostru, vedea în Nicolae Iorga, pe de o parte, produsul acestui pămînt, marele istoric național — și nu este aspectul istoriei naționale pe care Nicolae Iorga să nu fi înnoit — pe de altă parte, savantul de talie internațională, care a îmbogățit patrimoniul spiritual al umanității, creatorul unor prestigioase sinteze de istorie universală, care au făcut autoritate la vremea lor, unele continuînd să fie socotite și astăzi printre cele mai reușite lucrări în domeniul tratat. Așa sînt, de pildă, *Istoria Imperiului otoman*, *Byzance après Byzance* ș.a.

Prodigioasa activitate a lui Nicolae Iorga, care, redată în cifre însumează peste 15 000 de lucrări, nu s-ar fi realizat fără un permanent efort intelectual, fără sacrificii neînțelate. Un statistician riguros, referindu-se la bogăția și diversitatea activității lui Nicolae Iorga, observa că, într-un singur an, în 1928, el a publicat 46 lucrări, a ținut 8 cursuri universitare în 370 prelegeri, a făcut 52 conferințe și a pronunțat nenumărate discursuri în întruniri publice și la Camera, a prezentat 12 comunicări la Academia, a scris 500 articole în diferite reviste și ziare, a condus 11 publicații periodice, a vizitat 7 țări străine, vorbind 5 limbi și a fost primit în audiență de 3 conducători de state.

O imagine despre informația și formația intelectuală multilaterală a lui Nicolae Iorga o oferă pe lîngă parcurgerea bibliografiei operei sale, care însumează 3 volume de titluri, biblioteca lui, cea mai bogată bibliotecă personală cunoscută în lume; ea a constituit fondul inițial al frumoasei biblioteci din institutul ce poartă numele lui Nicolae Iorga. Marele istoric a cules cu grijă cărți de pretutindeni; din țară și străinătate, a strîns, începînd cu cărți din secolul al XVI-lea, tot ce privea trecutul românesc. Acestora le-a adăugat marile colecții de izvoare și lucrările fundamentale, monografiile și sinteze, pentru istoria țărilor vecine și istoria universală în general. Clasici ai literaturii române și universale au îmbogățit biblioteca și au hrănit vigoarea și frumusețea stilului lui Nicolae Iorga.

De la Nicolae Iorga se păstrează în cultura românească unul dintre cele mai frumoase imnuri închinare cărții: «O, sfintele mele cărți, mai bune și mai rele, pe care soarta prielnică mi le-a scos înainte, cît vă datoresc că sîntem, că sînt un om adevărat, ca oamenii din țările unde nu s-au întrerupt niciodată cultura și de aceea, cu toată lipsa unei averi, moștenită sau cîștigată, cu cită nesfîrșită iubire, cu cită nesățioasă patimă v-am cules de pe toate drumurile, din toate tristele colțuri ale părăsirii noastre, din împrăștierea atîtor furtuni și catastrofe, pentru a face din voi, ce a lăsat mai prețios omenirea de pretutindeni și de oriunde, în casa mea, deseori mutată, pînă la permanența unui dar prietenesc».

«Uriș al erudiției», cum îi spunea H. Gregoire, Nicolae Iorga nu numai că a îmbogățit istoriografia românească și cea universală, dar le-a și conferit o viziune ce-l situează în rîndul marilor creatori de curente și idei.

Nimeni n-a pătruns mîi bine ca el legătura dintre istoria națională — care cîștigă prin situarea într-un cadru de istorie universală — și istoria universală care se îmbogățește și-și lărgeste sfera prin istoriile naționale; nimeni n-a pledat mai convingător, ca Nicolae Iorga, pentru înțelegerea istoriei prin luarea în considerare a tuturor aspectelor de viață, în măsură să întregescă tabloul istoric, pentru redarea istoriei, văzută în sensul ei «global» — cum ar spune azi o școală istorică de mare prestigiu.

Nicolae Iorga a considerat istoria ca o însemnată forță de educație, în măsură să prefacă «sufletul celor ce se pătrund de învățămintele ei». Istoria — după el — «da simțul realității lucrurilor și ajută cu judecări drepte. Ea privește azi pe oricine, căci oricine participă la viața publică și o determină».

Nicolae Iorga era ferm convins de faptul — pe care concepția marxistă l-a ridicat la rang de principiu — că «un stat este puternic prin conștiința masei, cînd masele știu totul, cînd sînt în stare să judece totul și cînd fac totul în mod conștient».

Faptul că Nicolae Iorga, cel mai mare istoric român, n-a fost un simplu istoric de cabinet ci unul care a înțeles să coboare în popor, să păstreze legătura cu el, explică în mare măsură de ce savantul a conceput istoria nu numai ca știință a trecutului, dar

totodată și știință a prezentului. «Ca societatea să ne audă și să ne asculte trebuie să scriem — spunea Nicolae Iorga — ceea ce trebuie. Pulsul preocupărilor noastre să bată în ritmul timpului. Orice subiect am trata... să-l interpretăm în sensul vremii noastre, să-i stoarcem ceea ce această vreme dorește pentru folosul ei... Nimic nu poate fi mai frumos decît să se găsească la același om de știință și urmărirea adevărului și punerea lui în legătură cu ce dorește lumea dîmprejur».

Nicolae Iorga a intuit adesea cu limpezime mersul evenimentelor. În 1924, în încheierea unui curs de istorie, el exprima ideea, atît de actuală astăzi, că «lumea trebuie reeducată pentru pace și muncă. Acel care va ajunge mai curînd la aceasta, va avea rost mai mare pe lume». Datoria științei — arăta Nicolae Iorga — este să facă să dispară toate prejudecățile eronate care învenineză viața politică a statelor. S-ar înfăptui atunci, pentru idealul păcii, acea fraternitate rodnică pentru civilizație a națiunilor bazată pe respectul reciproc».

În marile împrejurări, în momentele decisive pentru sorta țării noastre și a altor țări, Nicolae Iorga și-a dovedit sentimentele de înflăcărat patriot, de apărător al drepturilor popoarelor de a-și hotărî singure soarta, de militant pentru înțelegerea între popoare. Acest fapt ca și vasta lui operă științifică au produs o puternică impresie, bucurîndu-se de elogioase aprecieri, atît în țară, cît și în străinătate: 10 universități l-au proclamat «doctor honoris causa», 10 academii, 9 institute și societăți de înaltă cultură l-au ales membru, iar 3 orașe cetățean de onoare.

În institutul ce-i poartă numele se păstrează cu pietate numeroase semne de prețuire pe care i le-au arătat contemporanii, instituții culturale și științifice, personalități științifice și ale vieții politico-diplomatice.

Cel care s-a ostenit toată viața lui ca să aducă la cunoștință întregii lumi comoara culturală a României, trecutul ei bogat, aspru și vijelios, puterile vii, care au sălășluit totdeauna și sălășluiesc în sufletul nostru, Nicolae Iorga a fost și rămîne în conștiința țării ca dascăl tribun, ca luptător pentru unitatea și libertatea poporului său, ca animator și vizionar, ca expresie a spiritului românesc de largă deschidere universală.

Șt. ȘTEFĂNESCU
Directorul Institutului de
istorie «N. IORGA»

caltagirone

Cum să vă fac să vă imaginați acest oras din inima Siciliei? Eu însumi, văzînd atîtea locuri de pe pămînt, cu nume răsunătoare, atrăgătoare ca un irezistibil magnet, nu mi l-aș fi putut imagina, oricît de măiestrite ar fi fost cuvintele celui ce ar fi încercat să mi-l înfățișeze. Pînă nu l-am văzut, n-am știut mai nimic despre el. Un ghid italian asupra Siciliei nici măcar nu îl menționează printre urbele de interes turistic ale insulei, căci altele sînt — s-ar părea — locurile mai demne de vizitat: Messina, Catania, Taormina, Caltanissetta, Palermo, Agrigento, Siracusa... Din imaginea despre Sicilia, sugerată de filmele neorealiste italiene ale anilor '60, n-a mai rezistat nimic, sau aproape nimic, la confruntarea cu realitatea contemporană. Or mai fi existînd pe undeva deșerturi de scieți, turme de capre slăbănoage, ciobani mizeri și arierăți, dar nu această imagine tendențioasă exploatată de cineștii de pe «continent» caracterizează astăzi insula vulcanului Etna. Mai există încă mizeria cartierelor insalubre, cu miros pestilențial, cu zoaie fetide colcăind în rigolele vechiului port al Palermoului, mai există încă și, din păcate, vor mai exista mult timp sărăcia, condiția subumană, acumulările de energie explozivă care pregătesc erupția unei alte Etna — vulcanul uman — mai există încă foame, penurie, dar Sicilia a părăsit treptat drumul înapoierii, al năravurilor ancestrale, și s-a angajat pe calea dezvoltării obținînd în cîțiva ani succese indiscutabile.

Caltagirone pare din depărtare o erupție granitică îmbrăcînd virful unui deal care de cîteva milenii poartă povara de lumini și umbre a istoriei. Mai de aproape văzut este o stranie așezare de ev mediu implantat în inima veacului XX, uluitoare suprastratificare de turnuri și metereze, de frontispicii baroce și renașcentiste, de clădiri vechi în lungul unor străzi înguste. Domină un cenușiu-violet, culoare de amurg stîns, pe care nici strălucirea soarelui n-o învăpăiază. Orașul s-a ridicat din piatră, dar a prosperat pe lut. Căci strălucirea i-au dat-o ceramicii, celebrii teracotiști, neîntrecuți meșteri în smălțuitul vazelor, fasonatori de statuete care n-au decît una și aceeași temă: omul sicilian în viață, la muncă, în dragoste, în setea lui de lumină și omenie.

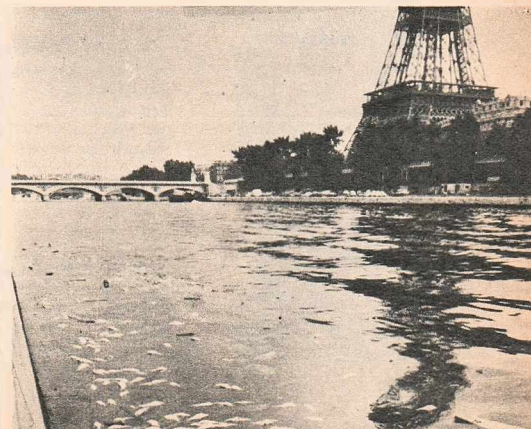
Rar mi-a fost dat să văd o urbe mai armonios alcătuită, deși tiparele ei apar vetuste într-un secol de beton.

Ioan GRIGORESCU

o senă inedită și nedorită

Sub influența căldurii estivale, în apele și așa poluate ale Senei, cantitatea de oxigen necesară vieții acvatice s-a rarefiat. Efectele pot fi văzute în această imagine pe cit de tristă pe atît de revelatoare. Încă un semnal de alarmă împotriva primejdiei distrugerii vietei a mediului necesar vieții.

Faimosul centru european al trandafirului, orașul bulgăresc Kazanlık, a închinat în aceste zile florilor, care ne înfrumusează viața, tradiționalul Festival al trandafirilor. Din toate colțurile țării au sosit în Valea Rozelor mii și mii de turiști ca să admire minunatele tradiții folclorice, jocuri, cîntece, parăzi tinerești în atmosfera puternic înmiresmată de petalele gingașe.

cronica de trei secunde

litota la tauri

Se pune grava întrebare: Paco Camino se va retrage din arenă, precum a anunțat în ziua înmormintării fratelui său, Joaquín, ucis la Barcelona, cu un corn în burtă, de taurul «Curioso»? «Curioso» — taur minunat, de patru ani, din crescătoria lui Atanasio Fernandez. Joaquín — fratele mai tânăr al lui Paco, «peonul» lui de nădejde, omul care-i veghea fiecare gest în arenă, după ce înfigea, ca nimeni altul, banderile în trupul bestiei.

Pentru cei care nu știu însă cine e Paco Camino, să cităm — ca în marea artă — cuvintele marilor critici, ale acestui domn de întinsă cultură, Jean Lacouture, care de mult a transformat cronică taumohică din «Le Monde» în estetică pură: pentru domnia-sa, Paco Camino este «un artist impecabil și subtil care a adus, în exercițiul meseriei sale, sensul cel mai desăvârșit al liniei, al curbei exacte, aprecierea judicioasă a raportului de forțe dintre masa dinamică a animalului și vigoarea omului cu gesturi măsurate. Un toreador al litotei»...

Pentru cei care au uitat ce este litota, să precizăm că e o figură de stil prin care artistul încearcă să spună cit mai puține pentru a da de înțeles cit mai multe, cuvîntul venind din grecește, unde însemna simplitate.

Pentru cei care știu că litota și simplitatea nu sînt întotdeauna cheile înțelegerii, să mai amintim că taurii de patru ani, citi numără «Curioso», pun o problemă mai puțin cunoscută în lupta dusă cu cei de trei ani: odată cu vîrsta ei cresc nu numai în greutate și în rezistență, ci — cum zice același tauroestetician — «dobîndesc mai ales o răutate, o agresivitate, un «sentid» care fac din ei interlocutori valabili, dacă nu egali, ai omului cu sabia»...

Tocmai în calitate de interlocutori valabili, unii specialiști se întrebă azi, după înmormintarea lui Joaquín, dacă Paco va putea să depășească efectele unei descurajări cu totul îndreptățite: «Mă voi retrage pentru că nu vreau să-mi necăjesc și mai mult mama»... «Cine nu-l înțelege?» murmură cronicarii.

Eu, interlocutor nevalabil, fericit că nu-s egalul omului cu sabia, avînd însă și eu o vîrstă cu patru care mi-a adus un «sentido» al meu, mă gîndesc la mama lui «Curioso» și — visînd imposibil să fiu toreador al litotei dar și al retoricii — pun întrebarea nu mai puțin gravă: dacă acest «Curioso» — mai mult decît egal omului cu sabia, după cum s-a văzut — se gîndea și el să nu-și mai necăjească mama, în acea clipă cînd a intrat cu cornul în burta lui Joaquín Camino?

Radu COSAȘU

oameni despre care se vorbește

ZULFICAR ALI BHUTTO (n. 1928), președintele Pakistanului, și-a consolidat pozițiile politice în urma alegerilor pentru Senat în care Partidul Poporului a obținut 29 din cele 45 de mandate. În prezent, președintele efectuează un turneu politic care a început cu vizita în Italia, a continuat în S.U.A. și apoi în Marea Britanie, unde se află începînd de astăzi.

SOPHIA LOREN (n. 1934), celebra vedetă a cinematografiei italiene, a adăugat la bogata colecție de distincții artistice naționale și internaționale una care-i face cinstă în mod deosebit: «Premiul simpatiei» — acordat atît pentru prodigioasa activitate artistică cit și pentru generoasa activitate filantropică întru ajutorarea copiilor orfani.

FERDINAND MARCOS (n. 1917), președintele Filipinelor, promite corpului electoral importante decizii în domeniul politicii externe, ca și în acel al reformelor guvernamentale. În acest scop cheamă națiunea la un referendum în care cei 20 de milioane de alegători să se pronunțe în legătură cu eventuala sa alegere ca șef al statului și în legătură cu aplicarea legii marțiale.

EVGHENI MRAVINSKI (n. 1903), cunoscutul dirijor sovietic, a fost sărbătorit la cea de-a 70-a aniversare a nașterii sale. Conducător al uneia dintre cele mai prestigioase formații simfonice ale U.R.S.S. — Orchestra Simfonică Academică a Filarmonicii din Leningrad — reputatul muzician are pe pupitrul său dirijoral un repertoriu vast: simfonii, clasice și moderne, partituri orchestrale din opere, balete și altele. Este interpretul predilect al operei simfonice a lui Dmitrie Șostakovici.

MARIANO RUMOR (n. 1915). Odată instalat ca premier al Italiei, Mariano Rumor și echipa sa guvernamentală în formula centru stînga are de rezolvat probleme economice și sociale complicate. Pe primul plan — combaterea inflației, în vederea căreia guvernul pregătește elaborarea unui «pachet» de măsuri.

MOHAMED HASSAN EL ZAYYAT (n. 1915), ministrul de externe egiptean, continuă să desfășoare, în numele guvernului său, o vie activitate diplomatică. Recent, el s-a încheiat, cu succes, convorbirile cu personalități politice din R.S.F. Iugoslavia, Austria, Franța.

lumea văzută de aproape

oameni, cutremurați — vă!

Am citit și am recitat textul de cîteva ori. Literale îmi jucau în fața ochilor, constituindu-se în imagini apocaliptice. Nici măcar cele mai lugubre romane, făcînd apologia monștrilor și a groazei, sau filme de genul «Abominabilul doctor Phibes», în vogă acum în Occident, nu cred că ar putea să provoace o mai puternică reacție de repulsie și de indignare, ca articolul publicat la 10 iulie în cotidianul britanic «The Times».

E adevărat. În urmă cu cîteva ani, presa americană a dezvăluit lumii atrocitățile comise în Vietnamul de sud. Un sat întreg fusese decimat în timpul așa-zisei acțiuni de «pacificare». S-a deschis o acțiune judiciară și, în afara unui locotenent care, pînă la urmă, se pare că și-a făcut rost de un certificat de la psihiatru pentru a scăpa de pedeapsă, nimeni n-a mai avut de suferit consecințe. În vîltoarea evenimentelor, politicienii au făcut totul pentru ca urmele crimei să se șteargă.

Am citit și atunci relatările presei. Fiecare rînd aducea parcă mirosul de sînge nevinovat, de pîrjol mistuind colibe și, odată cu ele, trupurile bătrînilor și copiilor.

O zi, o saptămînă, o lună, ziarele, televiziunea din diferite țări au ținut treaz interesul față de genocid. Dar pînă la urmă, «lumea bună» s-a luat cu afacerile, cu bairamurile și cu politica și colbul uitării s-a așternut peste crima din mica așezare din sudul Vietnamului.

Recentele fapte din Mozambic arată că în prezent colonialismul și neocolonialismul, care își simt tot mai apropiat sfîrșitul, recurg la forța cea mai brutală, la masacrare în masă pentru a înfrînge rezistența popoarelor ridicate la luptă pentru a fărîma putreda orînduire. Tot ceea ce tehnica modernă a pus în slujba genului răului și a crimei este folosit fără șovăire. Aceasta, în timp ce în cancelariile diplomatice vîrfurile regimurilor rasiste, coloniale își poartă cu demnitate fracurile și mînușile albe, închină cupe cu șampanie în numele sfîntei alianțe a asupritorilor de ieri și de azi.

Dezvăluirile din ziarul «The Times», au fost făcute în preajma vizitei la Londra a premierului portughez Caetano. Cînd vîlul tăcerii a fost ridicat, opoziția laburistă, forțele politice progresiste din Marea Britanie au cerut anularea vîzitei. În Suedia, ministrul de externe Kristen Wickman a declarat că țara sa va cere Comitetului O.N.U. pentru problemele coloniale să organizeze o anchetă asupra masacrului din Mozambic. Iar un purtător de cuvînt al Secretarului general al O.N.U. a exprimat profundă îngrijorare a lui Kurt Waldheim față de situația din Mozambic, mai ales că în ediția sa de duminică, săptămînalul britanic «Observer» relatează despre un alt asasinat comis de colonialiștii portughezi, în afara celui care a făcut obiectul dezvăluirilor din «The Times» iar ziarul «Corriere della Sera» din 15 iulie dezvăluie de asemenea un sir de atrocități.

Ion MĂRGINEANU

De curînd inaugurată, noua aripă a Palatului Națiunilor de la Geneva are o sală de ședințe cu 900 de locuri și trei săli auxiliare cu 1 800 de locuri, ocupînd o suprafață totală de 4 600 metri pătrați. Construcția a durat patru ani.

SERIAL FLACĂRA

DIN DOSARELE MARILOR PROCESE POLITICE

ANTONIO PEREZ ȘI FILIP AL II-LEA (IV)

O EVADARE CA ÎN ROMANE

Ce l-a determinat pe Filip al II-lea să pornească procedura penală împotriva lui Antonio Perez? Căci — în adevăr — pînă în cele din urmă, mai precis: la 28 iunie 1579, spre surprinderea generală, Antonio a fost arestat.

Majoritatea istoricilor susțin că regele a acționat din gelozie fiindcă Perez se bucura de dragostea prințesei de Eboli, pe care regele se sforța în zadar s-o cucerească.

Această opinie este contrazisă de faptul că legăturile amoroase dintre prințesa de Eboli și Perez durau de mai mult timp și regele n-a manifestat niciodată în această perioadă vreo supărare față de cei doi îndrăgostiți. Se pare însă că Filip suferea totuși de gelozie față de Antonio Perez.

Alți istorici consideră că regele a luat hotărîrea de a intenta proces lui Perez, fiindcă nu vedea altă ieșire din afacerea privind uciderea lui Escovedo.

Dar nici această supoziție nu rezistă unei examinări critice mai aprofundate.

Filip nu era omul care să-și facă griji din cauza uciderii cuiva. Domnia sa este presărată de asemenea «întîmplări» și ele nu au provocat niciodată nici cea mai slabă neliniște tiranului.

De bună seamă atitudinea regelui s-a schimbat față de Perez din alte motive. Filip al II-lea primise informații sigure că mai multe depeșe ale sale adresate în Țările de Jos lui Don Juan de Austria și nobililor flamanzi le-au fost comunicate acestora înainte ca el să fi dat ordinul de a fi expediate. Antonio Perez, șeful serviciului de depeșe, era singurul care le cunoștea! Se pare că regele Spaniei l-a trimis în judecată pe Perez mai ales din acest motiv.

SFÎRȘITUL PRINȚESEI DE EBOLI

Prințesa de Eboli fusese informată dinainte că amantul ei va fi arestat. Ea s-a dus de îndată la locuința lui Perez, dar a găsit poarta închisă și nu a putut intra.

Întorcîndu-se la casa ei, l-a găsit acolo pe căpitanul gărzii spaniole a regelui, don Rodrigo Manuel, care i-a adus la cunoștință ordinul regelui de a o aresta.

Ea a fost transportată în turul Pinto din castelul ei de la San-Torcas, apoi într-o cameră nesănătoasă din castelul de Pastrana, ale cărei ferestre au fost barate cu grilaj de fier. Aci a fost deținută, fără nici o judecată, timp de 12 ani, și tot aci a murit, paralizată, la 18 ianuarie 1592, la vîrsta de 52 ani.

Toate documentele din procesul contra lui Perez privind persoana ei au fost arse din ordinul regelui.

În urma arestării prințesei de Eboli, Filip a scris, după cum avea obiceiul, consilierilor săi ordinari cîteva scrisori, în care le expunea motivele hotărîrii sale. El a susținut în aceste scrisori că a arestat-o pe prințesa de Eboli fiindcă se opusese împacării lui Vasquez cu Perez și pentru că ar fi delapidat averea copiilor săi.

Motivele invocate de Filip al II-lea sînt ridicole. De bună seamă, regele cunoștea cît de guralivă era ea și presupunea că știa prea multe în legătură cu uciderea lui Escovedo; la aceasta se mai adăuga și ofensa adusă mîndriei sale de bărbat.

În prima perioadă a procesului regele nu părea hotărît să acționeze cu toată vigoarea împotriva lui Antonio Perez. Astfel, după șase luni de arest, Perez, afirmînd că este bolnav, a obținut permisiunea de a ieși să se plimbe și a fost autorizat să locuiască la el acasă, supravegheat de un paznic special. El a făcut însă imprudența de a-și relua viața sa pînă de fast, a început să joace cărți pe sume fabuloase și, mai ales, să corespundea cu prințesa de Eboli, deținută în castelul de la San-Torcas.

PRIMUL PROCES

Între timp, Filip al II-lea, îndemnat de Mateo Vasquez, a dispus să se facă o anchetă secretă asupra gestionii financiare a lui Antonio Perez și astfel a ieșit la lumină că fostul favorit se făcuse vinovat și de corupție: demnitarul Louis de Overa a dovedit că Perez i-a cerut și a primit de la el patru mii de ducăți sub pretextul de a cumpăra un brevet militar italian.

S-a mai stabilit că Andrea Doria, dogele de Genova, și alți cîțiva prinți italieni i-au

plătit regulat lui Perez sume considerabile pentru a le susține interesele pe lângă Filip al II-lea. Apoi, cum spuneam mai înainte, mai exista și puternica prezumție că Perez ar fi comunicat flamanzilor și lui Don Juan depeșele regelui, înainte de a fi primit ordinul respectiv.

Pentru aceste motive Filip a hotărît să-i intenteze lui Perez și un proces pentru corupție și gestiune frauduloasă, dînd în acest sens o însărcinare consilierului său don Thomas Salazar.

În timp ce procesul era în curs, regele a făcut o călătorie în Portugalia. La întoarcere, acuzatul i-a trimis monarhului, prin soția sa, dona Juana de Coello, o cerere de justificare. Regele a aruncat în foc hîrțile, iar Juanei de Coello i-a comunicat să fie liniștită în privința soartei soțului ei.

În ciuda acestor declarații liniștitoare ale regelui, Perez a fost condamnat în primul proces la zece ani de suspendare a funcției, doi ani închisoare în fortăreață și o amendă de o sută douăzeci de milioane de maravedi (monedă spaniolă). El a fost de asemenea obligat, în mod surprinzător, să restituie prințesei de Eboli darurile pe care le primise de la ea, printre care «opt cuverturi noi brodate în aur și argint, din catifea, în stare tot așa de bună cum i s-au dăruit, ori să plătească trei sute de ducăți; două diamante de preț ori patruzeci de mii de ducăți, la alegerea sa; patru piese de argintărie ori patru mii de ducăți, 250 de maravedi; un inel cu granat ori 200 000 maravedi, o sobă de argint primită de la serenissimul senior Don Juan de Austria ori 700 ducăți și, în sfîrșit, drept cheltuieli de judecată 7 361 000 maravedi, care revin Camerei și fîscului Maiestății Sale».

Pînă la condamnare Perez a trăit în libertate aproape completă, dar după sentință, alcaidele don Rodrigo Mendosa a venit să-l aresteze. Perez a cerut să treacă în camera vecină pentru a lua îmbrăcăminte călduroasă, a sărit pe fereastră și s-a refugiat în biserica Santo Justo din fața casei sale. După căutări îndelungate alcazii regelui l-au descoperit ascuns sub acoperișul bisericii și l-au transportat la fortăreața Tarragueno.

Autoritățile ecleziastice au acuzat pe cei doi alcazi care l-au înșfăcat pe Perez că au violat dreptul de azil aparținînd bisericii, și tribunalul ecleziastic a obligat autoritățile regale să-l readucă pe Perez în biserica Santo Justo.

Dar Consiliul de Castilia a anulat această hotărîre!

Împreună cu Perez a fost închisă în fortăreața Tarragueno și soția sa, Juana de Coello. Întrucît ea a refuzat să predea documentele deținute de soțul ei, care îl puteau compromite pe rege, a fost amenințată cu tortura. Deși pînă la urmă și soțul ei îi trimise un bilet îndemnînd-o să predea documentele, ea a reușit totuși să păstreze pe cele mai importante.

UN «INTEROGATORIU» ÎN TIMPUL INCHIZIȚIEI

La un an după primul proces, Filip al II-lea, îndemnat de Mateo Vasquez și presupunînd că Perez nu mai avea nici o dovadă privind rolul pe care el, regele, l-a jucat în uciderea lui Escovedo, a dat ordin să se pornească procesul privind asasinarea lui Escovedo.

Perez a fost ferecat în lanțuri înainte de începerea interogatoriului. Regele i-a trimis un bilet prin don Rodrigo Vasquez, cu următorul conținut, foarte echivoc: «Puteti spune lui Antonio Perez, arătîndu-i acest bilet, că știe prea bine, că are cunoștința, că eu i-am ordonat moartea lui Escovedo și motivele pe care mi le-a spus că le are pentru aceasta și apoi că (este important pentru liniștirea conștiinței mele de a ști dacă aceste cauze au fost ori nu suficiente), îi ordon să le spună, făcînd dovada de ceea ce afirmă. După ce voi fi văzut răspunsurile pe care el vi le va fi dat, voi da ordin să se ia măsurile, în ansamblu, care se impun».

Înarmați cu acest document, Rodrigo Vasquez, președintele Consiliului finanțelor, și Juan Gomes, președintele Consiliului regelui, s-au înfățișat la închisoare și în prezența grefierului i-au comunicat că Maiestatea Sa vrea ca el, Antonio Perez, să răspundă la întrebările cuprinse în acest bilet, scris de mîna Maiestății Sale.

Acuzatul, după ce a citit biletul, a răspuns că se referă la ceea ce a spus și mai înainte cu tot respectul datorat voinei Maiestății Sale: că el nu știe nimic despre uciderea lui Escovedo, că se încrede în Maiestatea Sa și în înaltele sale sentimente creștine, dar că el, Perez, va da răspunsurile pe care le consideră convenabile pentru apărarea sa.

Rodrigo Vasquez îi răspunde că dacă va persista să afirme că nu știe nimic despre uciderea lui Escovedo, el va ordona să i se aplice tortura pregătitoare. Dacă va muri ori dacă se va alege cu cîteva membre fracturate, aceasta va fi din vina sa și el va trebui să-și asume răspunderea.

Antonio a repetat că nu știe nimic și a protestat împotriva torturii, invocînd două motive. Primul, că era un «hidalgo», adică nobil, și al doilea, că era aproape paralizat ca urmare a deținerii sale îndelungate în temniță.

«LĂSAȚI-MĂ! VOI SPUNE TOT CE VREȚI!»

Cu toate protestele sale el a fost dezbrăcat aproape pînă la piele de călăul Diego Ruez.

Don Rodrigo l-a îndemnat încă o dată să spună adevărul și să arate de ce a pus la cale uciderea lui Escovedo. Acuzatul a repetat că nu știe nimic.

De îndată călăul a sucit brațele lui Perez și a început să-i aplice tortura.

Acuzatul scoase un strigăt, repetînd că n-are nimic de spus și că va muri în timpul supliciului. El a fost torturat în continuare. Perez strigă din nou: «Pe Dumnezeu, medicii știu că sînt infirm. Pe Dumnezeu, domnilor, sînteți creștini, frații mei, mă ucideți, terminați cu mine dintr-o dată!»

Apoi a țipat subit:

«Lăsați-mă! Voi spune tot ce vreți! Pentru dragostea lui Dumnezeu, frații mei, fie-vă milă de mine!»

Judecătorul Juan Gomes a poruncit călăului să iasă din camera unde se aplica tortura. Bratele lui Antonio au fost dezlegate.

Acuzatul a început apoi să relateze cum a fost pusă la cale uciderea lui Escovedo și a declarat că avea consimțămîntul regelui. El a început să povestească judecătorilor săi și despre motivele pentru care regele a hotărît ca Escovedo să fie ucis, dar judecătorii îl întrerupseră și-l trimiseră înapoi în celula sa.

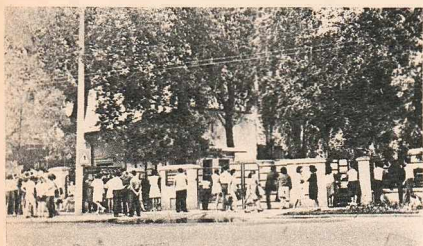
Între timp, soția lui Perez, Juana de Coello, care fusese pusă în libertate, a intervenit pe lângă diverse personalități influente în favoarea soțului ei, dar fără rezultat.

EVADAREA

Antonio nu și-a pierdut cumpătul nici în situația disperată în care se afla. Dîndu-și seama că Filip voia cu orice chip să scape de el și că în consecință îl va condamna la moarte, deși era suferind și infirm de ambele brațe din cauza torturii la care fusese supus, a hotărît să evadeze din nou.

Soția sa obținuse permisiunea să petreacă o zi lângă Antonio. Seara el își schimbă îmbrăcămînta cu soția și în timp ce ea s-a culcat în pat în locul său, Antonio a ieșit, deghizat în femeie, din închisoare.

Afară era așteptat de stegarul Gil de Mesa cu cai. Fugarul și-a lepădat haina de femeie, a încălecat și în timpul nopții cei doi au trecut frontiera cu Aragonul...

Examenul părinților. (Dorin Tudoran și Radu Constantinescu)

CEA MAI MARE EXPLOATARE CARBONIFERĂ A ȚĂRII, Roșia de Jiu, urmează să fie deschisă în bazinul minier Rovinari. Lucrările sînt, după cum informează «Agerpres», în plină desfășurare. (D. Ștefan)

DESCOPERIREA DE LA «LETEA». Caolinul de Harghita îl înlocuiește cu succes — ba chiar cu rezultate mai bune — pe cel din import. Descoperirea a fost făcută de specialiștii Fabricii băcăuane de celuloză și hîrtie «Letea», care recomandă această materie primă indigenă tuturor unităților similare. (D. Ștefan)

MULT E DULCE... Cîtesc, năucit, pe un panou de reclamă supus atenției unor clienților magazinului «Avîntul» din Piața Rosetti (poate că și în alte părți): «Cu preparatele din carne puteți schimba permanent un meniu, dar niciodată calitatea». Propunere de premiere: autorului acestei rare bijuterii stilistico-publicitare să i se acorde un premiu constînd dintr-un meniu din preparate din carne, schimbat permanent, dar niciodată calitatea. (E. Dascălu)

VORBE DIN BĂTRÎNI În curtea Uzinelor «Vulcan» din București, becuri mari de 1000 de wați fiecare ard de 60 de zile fără întrerupere. Sînt puse de încercare, o încercare care nu se mai sfîrșește. Iar becurile sînt atît de bune încît nu s-a ars nici unul pînă acum. Becuri să fie, că bani avem destui — au prelucrat cei din conducerea uzinei vechea zicală. (Iulia Moldoveanu)

LA GHEORGHENI, ÎN PLIN CAMPIONAT. Chiar dacă echipele divizionare au luat vacanță, activitatea fotbalistică n-a încetat cu desăvîrșire. De pildă, la Gheorgheni, unde a fost organizat un veritabil campionat interstrăzi, menit pe de o parte să aducă pe copii de pe străzi pe stadion, iar pe de alta să ducă la depistarea unor viitori Dumitrache, Marcu, Tătaru ș.a. O inițiativă care ar merita imitata. (I. Cioară)

POD SUSPENDAT? Acest pod peste pîrîul Sohodol, din comuna Runcu, județul Gorj, la patru kilometri de șoseaua asfaltată, pe drumul local ce duce la vestitele chei ale Sohodolului, a fost dărîmat de ape în iarna care a trecut. De atunci organele locale nu s-au sinchisit să facă nici măcar un pod provizoriu pentru trecere. Astfel, circulația în acest punct este practic întreruptă. (Alexandru Păsărin)

«RIFIL». A luat ființă prima societate mixtă de producție și comercială româno-italiană.

«Rifil» va avea sediul la Săvinești și se va ocupa de valorificarea superioară a fibrelor polinetril-acrilice. O precizare: valorificarea superioară se va traduce în cazul acesta prin creșterea de circa șase ori a valorii fibrelor după prelucrare. (D. Ștefan)

O SOLUȚIE ÎN EXTREMIS. Pentru cei care poartă măsura 41—42 la pantofi, nu rămîne decît o unică soluție: ținuță hippy, adică în picioarele goale. Magazinele de încălțăminte oferă cumpărătorilor toate mărimile de pantofi bărbătești, în afara acestor două, cele mai des întîlnite de altfel. (Iulia Moldoveanu)

«ELECTRECORD»-UL O-MAGIAZĂ «MADRIGALUL». Pentru a sărbători în felul său cei 10 ani de existență a corului de cameră «Madrigal» — care și-a cucerit un prestigios renume pe meridianele lumii — casa de discuri «Electrecord» a scos un disc jubiliar. Lucrările interpretate aparțin unor compozitori români și sînt de inspirație folclorică. (I. Cioară)

Nu, nu e vorba de Turul Franței. Este doar una din coloanele de cicloturisti ale acestei veri. (Dorin Tudoran și Radu Constantinescu)

OBIECTIVUL INDISCRET sau gunoiul din ochii cui?, Șau curățenia orașului la pămînt sau la gunoi cu coșul de gunoi. Pentru că, oricum, chiar dacă inelul de susținere ar fi în perfectă stare, cum să se folosească cineva de acest coș plasat în scuarul de la începutul Căii Griviței, cînd se știe: «Nu călcați pe iarbă-Contravenienții vor fi... etc!» (Toma Michinici)

NU FURATI TREISPREZECE MAȘINI! La Timișoara, o captură «grasă»: au fost depistați Cornel Moroșan, Oscar Fernbacher, Al. Kotzian, Pavel Fernbacher, Viorel Vladan, toți din oraș, toți fără ocupație. Adică, pardon: aveau ocupație. În anii 1972-1973 au furat douăsprezece automobile. N-au mai apucat să-l subtilizeze și pe al 13-lea. Le-a purtat ghinion. (Lionel Nițescu)

MULTUMIM TOVARĂȘILOR DE LA FABRICA DE CHERESTEA. O tabără de pionieri din apropierea Mănăstirii Neamț a fost amenințată, în una din nopțile lui iulie, de apele pîrîului din apropiere, umflate de abundența ploilor: apa pătrunsese în corturi, luînd pe sus saltelele și bagajele copiilor. Intervenția promptă a muncitorilor de la fabrica de chereștea din apropiere a salvat în cîteva ore întreaga tabără și toate lucrurile pionierilor. (Sanda Faur)

CU JAPCA Ioan Hapca, tehnician veterinar, fost șef al Bazei de colectare și industrializare a laptei din Vișeu de Sus, jud. Maramureș, a vîndut ilicit furaje

în valoare de 381.00 lei. Unii iau cu japca, asta lua cu hapca (Lionel Nițescu)

NU LOVIȚI! PERICOL DE EXPLOZIE. Bun, nu lovim, dar cineva tot va trebui să «explodeze». Poate că astfel pe str. Biserica Amzei din inima Capitalei, unde s-au făcut demolări, nu va mai figura un imens teren viran împestrîțat cu urme de moloz deasupra cărora tronează amenințătoare această instalație de gaze a vechiului bloc (Toma Michinici)

UNDE EȘTI NENE IANCULE? Să vezi că în zilele acestora toride, tocmai cînd e mai mare setea, adică prin jurul prînzului, nu se găsește bere acolo unde ar trebui să nu lipsească niciodată. La «Carul cu bere». (Gh. Anghel)

PROTEJATI PINGELELE ÎN DRUMUL TABEREL Nici măcar nu străbateți cartierul în căutarea unui atelier de reparat încălțăminte. Pentru că, pur și simplu, printre unitățile cooperativei meșteșugărești, ce și-au făcut apariția odată cu dezvoltarea acestui cartier cît un veritabil orașel, nu există nici una cu un astfel de profil. (I. Cioară)

FUMO-303. Sub acest nume încifrat se ascunde, cu modestie, o inventivă instalație mobilă care... adună și cojește prompt arborii: sarcina ei e de 3 tone iar distanța pe care lucrează — 400 m. Proiectată de specialiștii din Piatra Neamț și București ea va fi realizată în atelierele U.M. T.C.F. din Piatra Neamț, începînd de la 1 octombrie 1973. (Sanda Faur)

LA CAFENEUA «MOCCA» DIN SIBIU un afiș ne avertizează: «Avem condiții de sugestii și reclamații... Vă credem, dar ce folos! Cafeaua-filtru e tot proastă. (C. Bozbiți)

DUMINICĂ DRAMATICĂ în satul laz comuna Opreja, jud. Caraș-Severin: o triplă înmormîntare. Curelariu Toma (71 ani), Gheorghe Ambruș (55) și tragic! — Dumitru Bîrlădeanu, în vîrstă de numai 15 ani, omorîți de trăsnet! Aflați pe cîmp cînd a început furtuna, s-au adăpostit sub un măr, Fatală greșeală, și totodată o dovadă în plus că, în anumite situații, mulți dintre noi nu știm încă elementarele măsuri de prevenire a pericolului. Martore ale cumplitei încercări au fost două femei, actualmente internate; una dintre ele nu mai vede cu un ochi. (Horia Pătrașcu)

GOOOL ÎN CONCEPȚIA ORGANIZATORILOR. Mîine are loc finala competiției «Criteriul școlilor sportive» la fotbal (pentru copiii născuți după 1 august 1957). Din păcate, micii fotbaliști vor fi nevoiți să-și măsoare forțele pe terenul de zgură «Nitromonia», accesul pe

gazon fiindu-le ca de obicei interzis. (G. Stanca)

PREMIERĂ PETARĂ LA «SEMĂNĂTOAREA». 220.000 lei atîta costă Elin, generatorul electric importat pînă acum din Austria, pentru nevoile întreprinderii «Semănătoarea». 120.000 lei: atîta costă generatorul realizat recent, în premieră pe țară, de un colectiv al uzinei, în frunte cu inginerul Victor Vasiliuță. Cum se vede, inteligența tehnică națională e și mai eficientă și mai la îndemînă. (S. Faur)

CINSTE LOR. În comuna Ștefănești, județul Vîlcea, sătenii sînt la mare înălțime. Prin muncă patriotică ei construiesc un atelier-școală, realizînd astfel economii de peste 50.000 lei. (Marga Nedelea)

Pericol de moarte... comică la popasul Sinești. (Dorin Tudoran și Radu Constantinescu)

FABRICĂ NOUĂ LA ODOBESTI. Au început probele tehnologice la întreprinderea de produse ceramice—Odobesti. Capacitatea de producție a fabricii este de 60 milioane cărămizi anual. Subliniem că este prima fabrică de profil din țara noastră avînd în exclusivitate utilaj românesc. (Adrian Mitu)

FELICITĂRI LUPILOR DE MARE! Motonava «Transilvania» a aniversat a 850-a călătorie și va sărbători în curînd și prezența celui de-al 200.000-lea călător la bordul său. Transmitem de pe uscat felicitările noastre lupilor de mare ai «Transilvaniei!» (D. Ștefan)

INSTANTANEU ANTI-ALCOOLIC ...pînă și cîinii! (Horia Pătrașcu)

VEȘTE MARE! Cinemateca de pe bd. Magheru, de care aproape că și uitasem de cînd se tot renovează (3—4 ani?), se va redeschide totuși pînă la toamnă. Șantierul se află în fază de finisări și, dacă nu se va mai amîna încă o dată, cum s-a mai întîmplat anul acesta, redeschiderea sălii va avea loc chiar luna viitoare. (M. Fodoreanu)

LA PETRILA APARAT DENTIOR. Citorul Constantin Băduță ne informează că la Petrila a fost dat în folosință un cabinet de stomatologie infantilă cu aparatură modernă, asigurînd asistența stomatologică pentru copiii și elevii din localitate. (Marga Nedelea)

NEAM DE EROI. Pe Podul Înalt, lîngă Vaslui, pe locul celebrului bătălii istorice, a avut loc o mare sărbătoare populară precedată de un festival artistic de amploare, intitulat «Neam de eroi». (S. Faur)

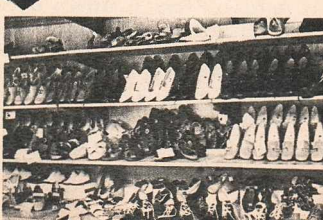
PEȘTERA MUIERILOR ÎNVALUITĂ DE FUM. Priviți în fotografie acest cimitir de cauciucuri. Să nu vă închipuiți că ne aflăm la un depozit al vreunei fabrici. Imaginea cu pricina face parte din decorul existent la numai 100 metri de intrarea în Peștera Muierilor și de frumoasa cabană de pe Cheile Galbenului, care primește zilnic sute de turiști dornici a inspira aerul curat ce ar trebui să existe. Spun să existe pentru că prin arderea acestor cauciucuri uzate ca drept combustibil la cuptoarele de var, aerul devine insuportabil în acest paradis. Ce au de spus organele locale din comuna Baia de Fier, jud. Gorj? (Alexandru Păsărin)

STRICT AUTENTIC. La soseira în Tohani a autobuzului Teatrului «Lucia Sturdza Bulandra» (localnicii erau invitați la spectacol de un afiș lapidar: «L. S. Bulandra prezintă pe Valentin și Valentina»), directorul Casei de cultură din localitate a cerut: «Să poftescă tovarășa Bulandra sau cine se ocupă de turneu la mine în birou să semnăm contractele». (F. Pittis)

SUVENIRE. Motonava «Carpați» a revenit în țară. La controlul vamal, la punctul de frontieră Moldova Veche, s-au descoperit în cabine și în magazia navei 18 ceasuri de mină, îmbrăcăminte, stofă... Păgubașii nu s-au prezentat singuri, dar au fost identificați ulterior: marinarii Adolf Cerchez, Dorel Micse, Ivan Bredeneș, Ilie Niță. Cică era vorba doar de «suvenire». Pînă una, alta au încasat cîteva «suvenire» de care — fie-ne iertat pleonasmul — își vor aminti multă vreme: niște amenzi. (Lionel Nițescu)

NEGLIJENȚĂ INADMISIBILĂ. Se știe că în nordul Olteniei există o zonă deosebit de frumoasă și interesantă din punct de vedere turistic. Străbătînd șoseaua asfaltată Rîmnicu Vîlcea — Horezu — Tg. Jiu — Tismana ai posibilitatea să vizitezi zeci de monumente istorice și arhitectonice, operele lui Brîncuși, vestitele chei ale Oltețului și Sohodolului, peșteri etc. Este regretabil însă faptul că deși există căi de acces modernizate, turistului îi scapă multe din aceste locuri din cauza lipsei de interes a organelor județene de turism Vîlcea și Gorj, care nu marchează în mod vizibil cu indicatoare repetate obiectivele respective și distanțele ce trebuie parcurse. (Alexandru Păsărin)

COMERTUL CU RIDICATA. Sau: cine oare vrea să cumpere mărfurile acestea din bazarul «Neptun»? Vechi, deci demodate, cu prețuri exagerate și în contrariat pe sezonul. (A. Mihailopol)

DIN RĂSPUNSUL COMITETULUI JUDEȚEAN ALBA AL P.C.R.

Vă trimitem referatul privind verificarea problemelor tratate în articolul «Necesarul respect față de istorie», publicat în nr. 15/1973 al revistei «FLACĂRA».

Referitor la aceste probleme vă informăm: Comitetul județean de partid cunoaște aceste probleme și a manifestat întotdeauna interes în rezolvarea lor.

Pentru existența acestor neajunsuri, edilii orașului Blaj nu poartă nici o vină, deoarece rezolvarea nu depinde de ei.

Menționăm că actualul sanatoriu unificat antituberculos, care se află în clădirea ce adăpostește cinda corifeii Școlii Ardelene, a luat ființă prin transferarea în orașul Blaj a sanatoriului rural din Bran, transferare executată prin decizia fostului sfat popular al regiunii Stalin nr. 569/1955 pe data de 1 decembrie 1955, clădire devenită liberă prin desființarea școlii medii de cooperatie.

Aceiași curs l-a urmat și casa lui Timotei Cipariu.

Comitetul județean de partid își însușește părerea că acestor clădiri cu trecut istoric să li se dea destinația cuvenită. Menționăm însă că în prezent orașul Blaj nu dispune de alte imobile unde instituțiile de mai sus ar putea fi transferate. De asemenea, nici în prezent la nivelul județului Alba nu sînt fonduri pentru construcția unor asemenea clădiri în orașul Blaj.

În ultimii ani în orașul Blaj au avut loc transformări înnoitoare, atât pe linia dezvoltării sale industriale, cât și privind organizarea instituțiilor de cultură, a activității culturale-educative în general.

Cu prilejul aniversării a 125 de ani de la revoluția burgheză-democratică din Țările Române, în orașul Blaj a fost inaugurată biblioteca documentară «Timotei Cipariu», iar muzeul din localitate a fost reorganizat pe tema «Școala Ardeleană» și «Anul revoluționar 1848». De asemenea, pe Cîmpia Libertății a fost dezvelit un grup statuar, reprezentînd personalități de seamă de revoluționari de la 1848.

În vederea soluționării acestor probleme, s-a intervenit pe lângă factorii competenți pentru rezolvarea lor în viitorul apropiat.

Secretar
Ioan Stoica

RESPECTUL FATĂ DE OM NU POATE FI OSCILATOR CA PREȚUL UNEI CAMERE DE HOTEL

Mă numesc Romulus R. Mustețiu, locuiesc în Timișoara, Calea Șagului bloc B-33, scara A, etaj III, ap. 15.

Nu am scris pînă acum unei reviste fiind ocupat cu munca zilnică. Întîmplarea a făcut ca în luna iunie a.c. să devin fără să vreau personajul principal al unei întîmplări incredibile.

Sînt în concediu din 11 iunie 1973 și am hotărît să petrec cîteva zile din concediul meu de odihnă vizitînd Capitala patriei noastre. Împreună cu soția și fetița mea de 2 ani am sosit în București în dimineața zilei de 23 iunie 1973. După ce am colindat pe la vreo trei hoteluri, în jurul orei 12,00 am obținut la hotel «Dunărea» o cameră cu un singur pat pentru mine, soție și fetiță, plătînd 51 lei. În 24 iunie am plătit din nou 51 lei, dar în 25 iunie 1973 pentru aceeași cameră am plătit 56 lei. N-am priceput de ce mai mult, dar am dat. Ca o completare a aceste prețuri oscilatorii, adaug că în perioada cît am locuit acolo nu s-a făcut niciodată curățenie. Trec peste aceste amănunte și mă opresc la prejudiciul ce mi s-a adus mie ca OM și ca cetățean ROMÂN.

În ziua de 26 iunie 1973 am fost anunțat de către recepționarul hotelului să părăsesc camera a doua zi. Am solicitat explicații și mi s-a spus că tot hotelul se evacuează fiindcă vin turiști.

Stau și mă întreb;

1) Subsemnatul, împreună cu soția și o fetiță de 2 ani, venind din Timișoara în București nu eram tot turiști?!

2) Persoanele competente de la hotelul «Dunărea», acordîndu-mi camera 103 nu și-au

asumat și rolul de gazde?

3) Eu, fiind musafir al hotelului «Dunărea» și, într-un cadru mai larg, fiind și musafir al Capitalei — beneficiar de legile ospitalității și ale omeniei — acordîndu-mi-se mie, ca musafir, latitudinea de a-mi hotărî durata rămîinerii în acel hotel. Cum este posibil ca unui om care este corect, care-și achită contribuțiile solicitate să i se pună în vedere să evacueze camera pentru o altă persoană?

Aș fi curios să știu cine a ocupat în 27 iunie 1973 murdara cameră 103 de la hotelul «Dunărea», atunci cînd subsemnatul cu soția și cu o fetiță de 2 ani în brațe am fost obligați să părăsim acel hotel.

Ospitalitatea față de turiștii străini e un lucru firesc în România, dar ofensarea turiștilor români n-are ce căuta în climatul nostru din ce în ce mai corect, mai uman.

Romulus Mustețiu
Timișoara

DIN PARTEA M.I.C.M.U.E. — C.I.E. ÎNȚREPRINDEREA DE FRIGIDERE GĂEȘTI

În nr. 21 din 19.05.1973 a apărut la pagina «Flacăra la dispoziția dumneavoastră» articolul: «Frigiderul meu, obiect ornamental».

Conform obligațiilor vă răspundem următoarele:

1. Cooperativa meșteșugărească «Mureșul» nu respectă obligațiile contractuale stipulate în contractul nr. 96 și anume ridicarea pieselor de schimb cu mijloace proprii.

2. Cooperativa «Mureșul» nu și-a trimis personal pentru calificare și perfecționare la Întreprinderea noastră, așa cum prevăd obligațiile contractuale; aceasta a determinat stabilirea unui defect mexact, care se remedia prin înlocuirea agregatului și necesita prezența echipei de depanare. Stabilînd defectul corect, se putea rezolva cazul urgent, prin trimiterea piesei defecte la cooperativă, prin poștă.

3. Nu am primit reclamația de care vorbește petiționarul că ar fi făcut-o inginerului Teodorescu (inginerul Teodorescu nu este cunoscut în I.F. Găești, nefiînd angajatul nostru).

Pe data de 13 mai 1973, cu ocazia deplasării echipei «Service» în județul Alba, reclamația înregistrată la cooperativa «Mureșul» a fost rezolvată prompt, frigiderul fiind lăsat în stare de funcționare.

4. În Întreprinderea de frigidere-Găești există control tehnic de calitate.

5. I.F.-Găești produce și livrează piese de schimb în mod curent.

6. Un frigider în perioada de garanție poate fi reparat. De asemeni, considerăm că și în postgaranție asemenea produse vor fi reparate.

7. Conducerea întreprinderii veghează în permanență pentru ridicarea nivelului calitativ al producției.

8. I.F.-Găești răspunde la solicitările deosebite ale cumpărătorilor; cele curente se rezolvă de cooperativă meșteșugărească, avînd contracte încheiate în acest sens.

9. Frigiderele sînt bunuri de folosință îndelungată.

10. Frigiderele pot funcționa peste 10 ani, dacă beneficiarul le întreține și le exploatează conform instrucțiunilor.

Pentru edificare, defectul frigiderului semnalat de cooperativă a fost la agregat, în realitate a fost defect reul de demaraj, ce se datoră probabil variației de tensiune în afara limitelor de +10% și -15% din tensiunea nominală a rețelei (220 V) pentru care a fost construit frigiderul.

Director
Inginer Nută Toma

COPIII ÎNFRUMUȘTEAZĂ VIAȚA

Sînt căsătorit de 3 ani, dornică să-mi întemeiez un cămin trainic și, pe lângă preocupări cu caracter material, aș dori să-mi înfrumusețez viața mea și a sotului meu și zîmbetul unor copii, ca astfel să ne putem împlini destinul ca oameni ai patriei noastre, ai societății.

Citind în revista Flacăra nr. 26 din 23 iunie 1973 un articol numit: «În loc de mica publicitate?» semnat de Mihai Stoian și cum și noi ne găsim în situația de a nu putea avea copii din

motive pe care nu le știm, faptul că s-a înființat în Capitală acel centru care dă consultații femeilor care vor să aibă copii, am dori să știm adresa.

E păcat ca la anii noștri, eu avînd 24 de ani și sotul 30 de ani, în plină putere a tinereții, să trăim o viață lipsită de bucuria de a avea copii.

Familia Aristelia și Emil Iuga

N.R. Vă puteți adresa Centrului medical din Calea Victoriei nr. 178, București, sectorul I.

SĂ ÎNCERCĂM ȘI MAI MULT TRATAREA NEVROZELOR

Vreau să vă rețin atenția asupra citorva probleme: mai întîi despre stațiunea Sinaia. Aci se tratează sau se încearcă să se trateze nevrozile. Mi se pare că eforturile medicilor sînt aici într-un fel «aminate» de cîteva realități de azi ale Sinaiei:

— zgomot excesiv din cauza circulației auto și pe calea ferată în zona pavilioanelor și vilelor pentru cazarea pacienților;

— la cantine mîncarea de multe ori nu îndeajuns de gustoasă și suficientă;

— personalul de deservire la cantine și la cabinetele medicale suprasolicitat, și de aci o deservire nesatisfăcătoare, presărată cu nenumărate situații conflictuale;

— nici o înlesnire pentru mamele care, obligate de împrejurări, trebuie să vină aci însoțite de copii — mă gîndesc ca pe timpul cît fac tratamentele, una-două ore, să-i poată încredința, într-o încăpere special amenajată, unei educatoare. Așa îi tirăsc după ele pe la diverse cabinete și cred că și eficiența tratamentului este mai mică, fără a mai pune la socoteală pericolele ce-i pîndesc pe prichindeii de 2 pînă la 5 ani.

Nu am pretenția să fi prins toate aspectele problemei.

Am aflat că stațiunea Moneasa are o așezare care asigură multă liniște pentru pacienți și o deservire la cantină superioară celei de la Sinaia. În schimb transportul dus-întors din București este destul de obositor. Se pare că și Cîmpulung (jud. Argeș) ar oferi condiții naturale pentru tratarea nevrozilor. Nu ar fi cazul să fie exploatate prin niște investiții adecvate?

Nicu Poenaru
Uzina mecanică-Cîmpulung

UN OF DIN «OFF-UL» CINEAMATORILOR

Încep prin a vă mulțumi în numele cineamatorilor argeșeni pentru solicitudinea dumneavoastră față de această mișcare.

Materialul publicat în nr. 24 din 9 iunie 1973 de Rodica Pop intitulat «Să arătăm Piteștiul, piteștenilor», prin ecoul pe care l-a avut, ne-a produs multă satisfacție și ne-a sporit elanul în realizarea de noi filme.

Ne-a plăcut că revista Flacăra s-a gîndit să ne ajute. Dealtfel este un interes pe care redactorul respectiv îl manifestă de mai mulți ani față de cinecluburi. A asistat de curînd și la proiecțiile noastre mai noi. I-am împărtășit gîndurile de viitor, pe care forurile locale le sprijină fără rezerve, acordîndu-ne credit moral și material (s. redacției). Ar fi de dorit să nu lăsăm lucrurile în acest stadiu. Am urmărit tot ce s-a spus în presă, s-a vorbit și vizionat la radioteleviziune (de unde un alt tînr și inimos redactor — Cornel Rusu — cineamator și el, ne-a vizitat de curînd dîndu-ne noi și frumoase speranțe), tot ce s-a discutat la concursuri și festivaluri, fără să se observe un reviriment în organizarea cinecluburilor. Nu cunoaștem cauza precisă, deși se spun multe.

În anul 1967, regizorul Mircea Mureșan afirma: «O școală națională pornește de la cinecluburi. Cred că ar fi trebuit de multă vreme încă să se rezolve singure și în mod organizat problemele pe care le implică mișcarea de cineamatori».

Ce s-a realizat în acest sens? Așa cum scria în revista Cinema Romeo Iliescu, membru al cineclubului Vulcan — București, în loc ca mișcarea să se dezvolte în raport cu cerințele actuale ale culturii noastre cinematografice, ea se face în mod inegal, nemetodic, la niveluri

diferite». Cine poate nega faptul că alături de cinecluburi cu experiență continuă ca cele de la Timișoara, Sibiu, Brașov, București, Caransebeș, Reșița, există altele care vegetează între două festivaluri? Unde se dă sprijin pe plan local din partea organizațiilor sindicale, de U.T.C., de pioneri sau de așezămintele culturale, treaba merge bine, unde nu... Nu e normal nici faptul că ființează comisii pentru cinecluburi fără cineclubiști și că o mulțime de «sufletești» sînt ignorați, după cum spune același cineamator.

Obosiți de atîtea «of»-uri, dar și animați de dorința de a fi utili ca artiști și creatori de valori spirituale, propunem mobilizarea pasionatei armate de cineamatori care pot «detecta» la vreme a adevăr sau o greșeală, semnala ceea ce e efectiv nou, pentru a-l susține, precum și a înlătura din calea unei vieți demne și civilizate tot ce e vechi.

Pronunțînd numele unui Iosif Costinaș sau Sandu Dragoș și al altor simili de-ai lor, chiar din Pitești, cum e Ian Butnicu, ne vom da seama că cineclubul nu e o joacă de copii mari. Merită mai multă atenție acest fenomen — cineamatorismul. Avem nevoie de aparate, pelicula, o revistă pentru schimb de experiență și de păreri, dar mai ales de o îndrumare metodologică (s. red.). Fără o comisie sau o secție activă a cinecluburilor la ACIN nu vom obține rezultate. Mai rugăm Radioteleviziunea română să ne cerceteze mai des și să ne acorde spațiu pentru cele mai reușite «producții». Și chiar pe plan local citei nu s-ar putea realiza prin film! Pînă atunci, apelăm la porțile larg deschise ale revistei «Flacăra» să ne găzduiască măcar vremelnic și să ne dea tot concursul pentru a dezbate acest «of» din cadrul cineamatorilor. Dați-ne prilejul să lămurim lucrurile cu un minut mai devreme, ca să nu rămînem în urma altora. Ce spuneți, dragi tovarășii? Ne dați ori nu ne dați?

Inginer Dumitru Codăuș
responsabilul cineclubului
Palatului culturii Pitești

BOMBA POATE DEVENI O COFETĂRIE DE PRIM RANG

În legătură cu articolele apărute în revista «Flacăra» privind aspecte din activitatea personalului restaurantelor îmi permit să vin cu o completare.

În plin centrul Capitalei există o bombă care poate fi clasată drept un centru al decadenței civice, este vorba de restaurantul cu autoservire Rapid din Bulevardul 1848 (Piața Sf. Gheorghe).

De la prima oră de deschidere și pînă seara tirziu în local se perindă fel de fel de tipi, bețivi notorii, care transformă localul într-un cuib de certuri și bătăi.

Dacă pînă la prînz vin să se cîntească «piețari», după ora prînzului, și în special după ora 16, localul este inundat de bețivi de ambele sexe, cum și fel de fel de oameni fără căpătîi care, nemîncați sau alcoolici, se îmbată din 2—3 pahare, devin agresivi sau cad pe jos și adorm sub influența băuturii.

Pentru a descongestia localul de acest gen de bețivi, restaurantul are un «cerber» care-i tirie și-i duce pe terasa blocului din str. Gabroveni nr. 61.

V-am făcut această introducere intrucît sîntem în plin sezon turistic și spre rușinea noastră, turiștii străini, amatori de monumente istorice sau clădiri arhitectonice, coborînd pe Bulevardul 1848 spre Podul Șerban Vodă (Palatul Marii Adunări Naționale sau Biserica Bucur etc.), trec prin fața acestei bombe și cum aproape toți au aparate foto la ei, trag cîte o fotografie «Frumoase amintiri din România».

Problema care se pune este că acest local este o sursă importantă de venituri pentru economia comercială a municipiului București și în special pentru întreprinderea IHR Ambasador care-l tutelează.

Dacă însă localul s-ar reprofila într-un magazin de artizanat sau cofetărie de prim rang atît de solicitat de marea majoritate, ar fi mult mai eficient pentru noi toți.

Ce bine ar fi ca această scrisoare să-și aibă efectul dorit.

Ioan Rădulescu
București, str. Chiparosului nr. 6

60 de ani de la înființarea Fabricii de ciment-Turda

6 decenii de existență, de muncă, de succese. Dintr-o întreprindere mică la început, cu o capacitate de numai 200 tone pe zi, astăzi produce:

- 15% din producția de ciment a țării
- 20% din producția de var
- 30% din producția de ipsos

Produsele sînt apreciate în țară și în străinătate. Peste 30 la sută din totalul producției Fabricii de ciment-Turda sînt livrate în R.P. Polonă, R.S. Cehoslovacă, R.P. Ungară, R.S.F. Iugoslavia.

Angajamentele Fabricii de ciment-Turda pe anul 1973 de a depăși producția maximă cu 3 000 000 lei la valoarea producției globale, cu 2 500 000 lei la producția-marfă, cu 5 000 tone ciment, 5 000 tone var, 100 tone cărămidă refractară, de a reduce prețul de cost cu 500 000 lei, de a depăși planul de beneficii cu 500 000 lei, reflectă preocuparea colectivului de a sărbători cele 6 decenii de muncă așa cum se cuvine.